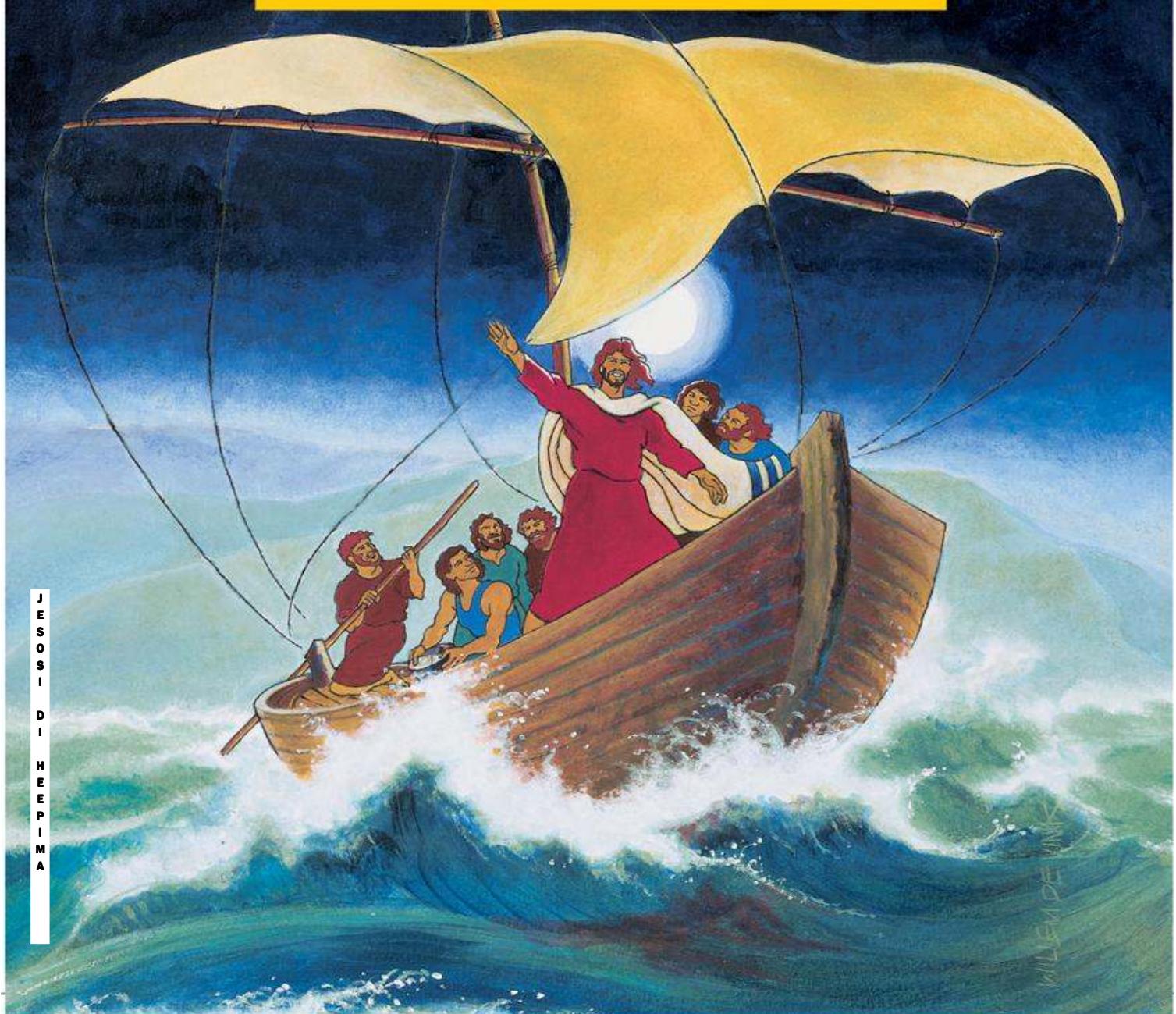
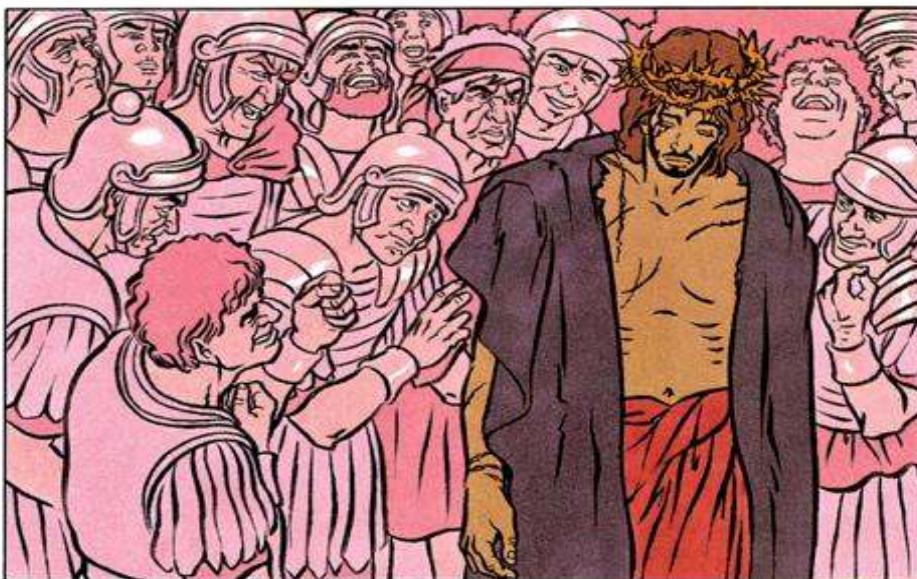

JESOSI DI HEEPIMA

J
E
S
O
S
I

D
I
H
E
E
P
I
M
A

JESOSI DI HEEPIMA

Illustraties en tekst: Willem de Vink

Copyright © 1993 Stichting Wereldtaal, Houten, Nederland

Oorspronkelijke uitgave in het Nederlands, met als titel 'Jezus Messias'

Vertaling door Jajo. Asodanoe in Saramaccaans © 2008 SURINAAMSE BIJBEL GENOOTSCHAP

Digital copyright under the terms of the Creative Commons BY-SA licence.

All rights of translation, reproduction and adaptation reserved for all countries.

ISBN 978-90-73150-19-5

Worldwide co-edition organised and produced by:

Wycliffe Netherlands

Postbus 150

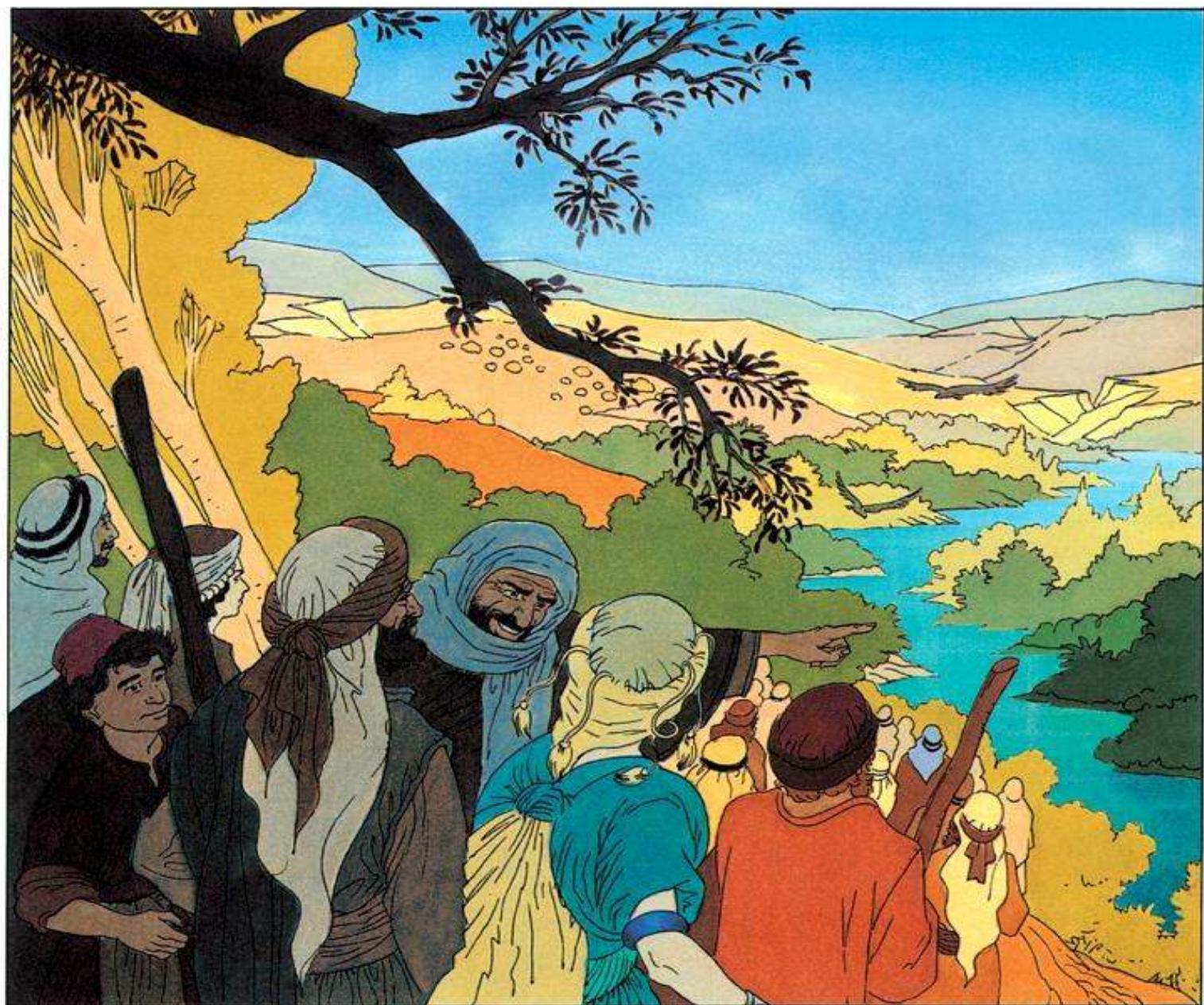
3970 AD Driebergen

The Netherlands

+31(343)517444

www.wycliffe.nl

e-mail : jm_picturebook_coordinator@wycliffe.org

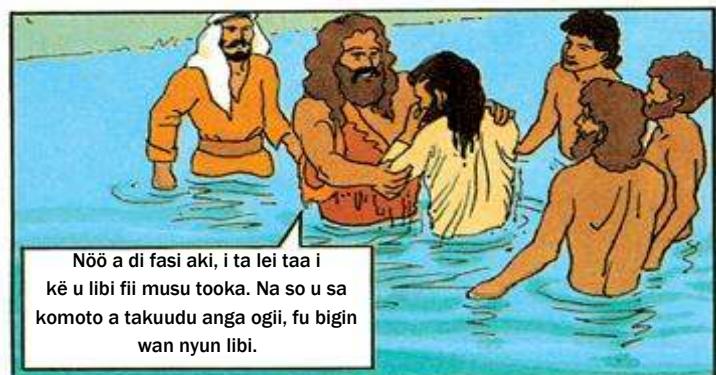
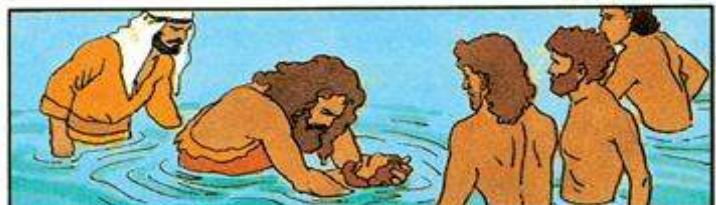
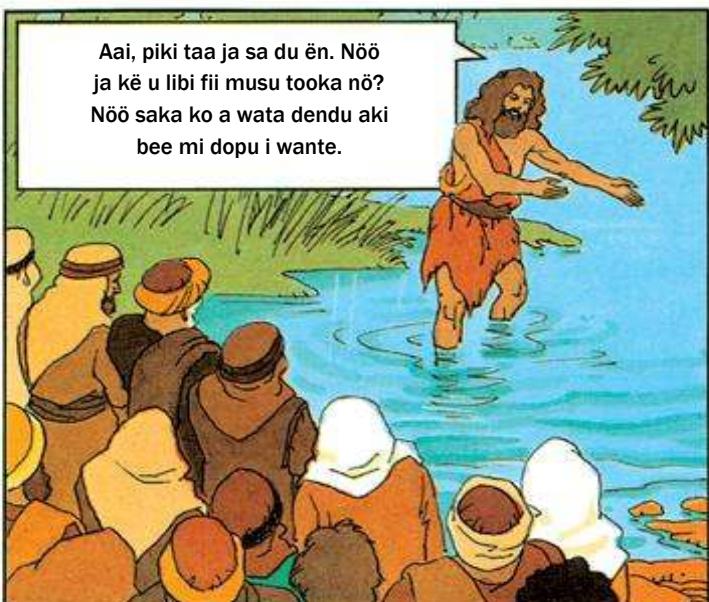
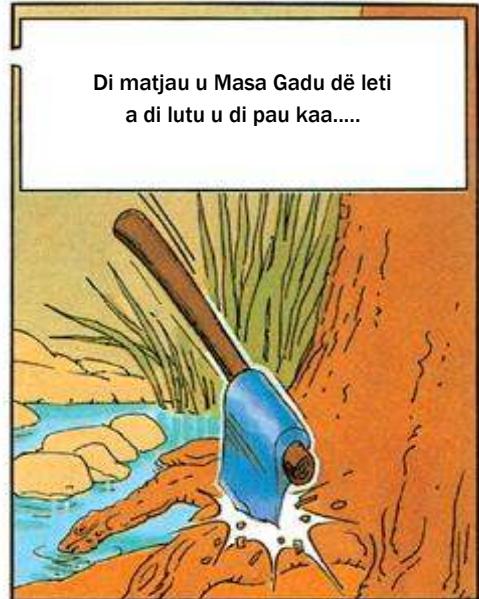
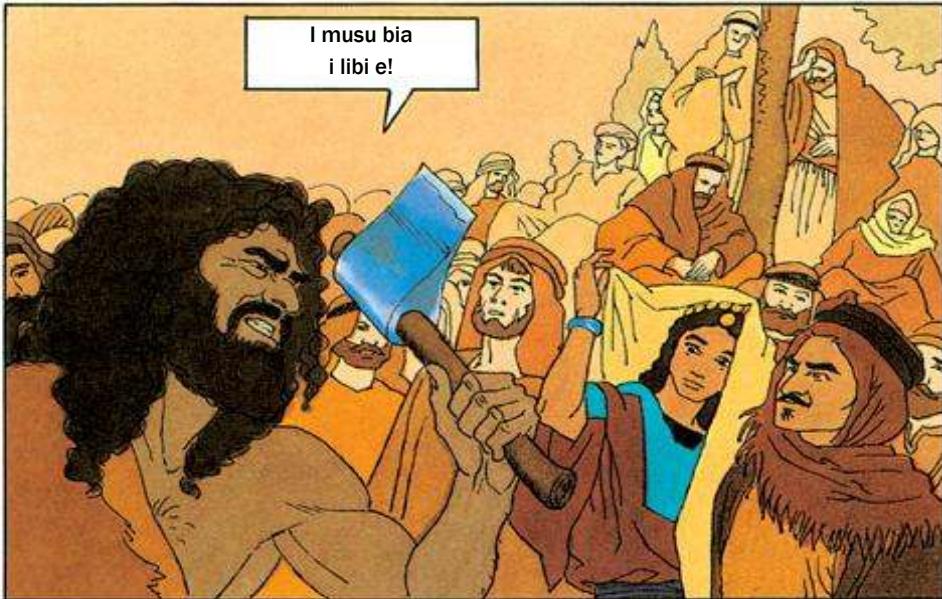

Andi sömëni hia sëmbé ko suku a lio aki?

Un dë kabakaba seekaseek! Biga
di Njunjun Tii u Masa Gadu dë
zuntu, u ko e!

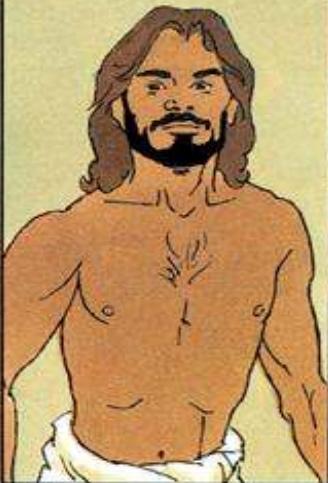

Di sëmbë di ta konda di buka a di lio dë, hën de ta kai
Johanisi di Dopuma.....

Di soni mi ta konda aki
an dë u mii seei.
Kwetikweti! Ma di pasi
hën mi ta seeka da di
sëmbë di o ko u lei unu
ambë da Gadu. Hën a o
dopu unu ku di Akaa u
Gadu ku faja. Nöö a o
took a i gaanfa seei.

Nöö, hën.....

Më sa
dopu i!
Biga i musu
dopu mi.

Hën Jesosi piki èn taa
boo du èn nöö. Biga a
bunu fuu du hii soni
dee fiti a Gadu wojo.

Nöö hën wan töngö piki a liba taa.....

Aai!
Disi da di lobi
Womi mii u mi.
Libi feen ta kai
ku mi!

Taata, di könu
kondë fil o ko nöö
di soni di kë u ko
pasa nöö hën musu
pasa e.

Di oto aki bi ta pasa a di 2000 jaa u di Johanisi di dopuma bi ta seeka mbei di pasi da Jesosi Keesitu di Heepima di o ko. Nöö Isaël köndë bi dë wan piki pisi u di Gaangindi Loomë köndë di könu ta tii a hii goonliba.

ISAËLI
KAPENAUMI
GALILEA

NAZALÉTI
KAANA

JO
O
D
A
N

JELUSALËN

JUDEA

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

NAZALÉTI

KAANA

JO

O

D

A

N

KAPENAUMI

GALILEA

Wë nöö, di didibi, di gaan felantima u Masa Jesosi ko nënén ka a dë ala ko ganjëen faa disa di wooko u Masa Gaangadu di a ko u ko du a goonliba aki.

*Wë di i dë Mii u Gadu tuu nöö i fan
ku dee sitonu aki be de bia soni u
njan da i.*

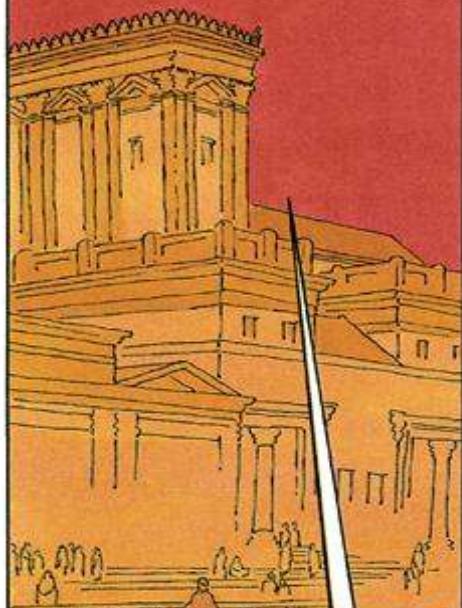
Kwetikweti! "Ja jei fa a
sikifi a Gadu Buku nö? A
taa na njan wanwan nöö ta
hoi sëmbë a libi e, ma
hiniwan wöutu u Gadu di
a taki kaa, nöö a de libi ta
kumutu."

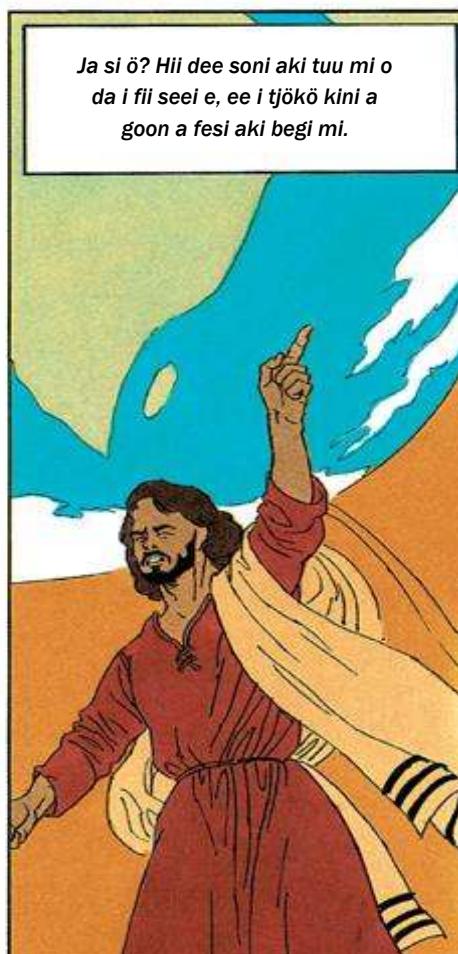
Wë nöö di i da Gadu mi, nöö
vinde i seei tuwë go a goon. Biga
a sikifi a di Buku Gadu taa Gadu
o manda dee basia fëén u de ko
heepi i. De o tja i a maun u ja
musu naki futu a sitonu!

*Ja si ö? Hii dee soni aki tuu mi o
da i fil seei e, ee i tjökö kini a
goon a fesi aki begi mi.*

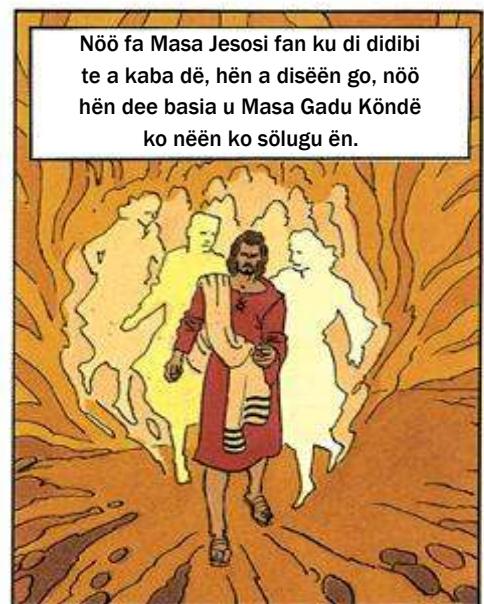
Nöö fa Masa Jesosi fan ku di didibi
te a kaba dë, hën a disëen go, nöö
hën dee basia u Masa Gadu Kondë
ko nënén ko sölugu en.

Kwetikweti!
Ma di Buku
taki tu taa "Ja
musu pooba
Masa Gadu e.
Biga hën da i
Gadu!"

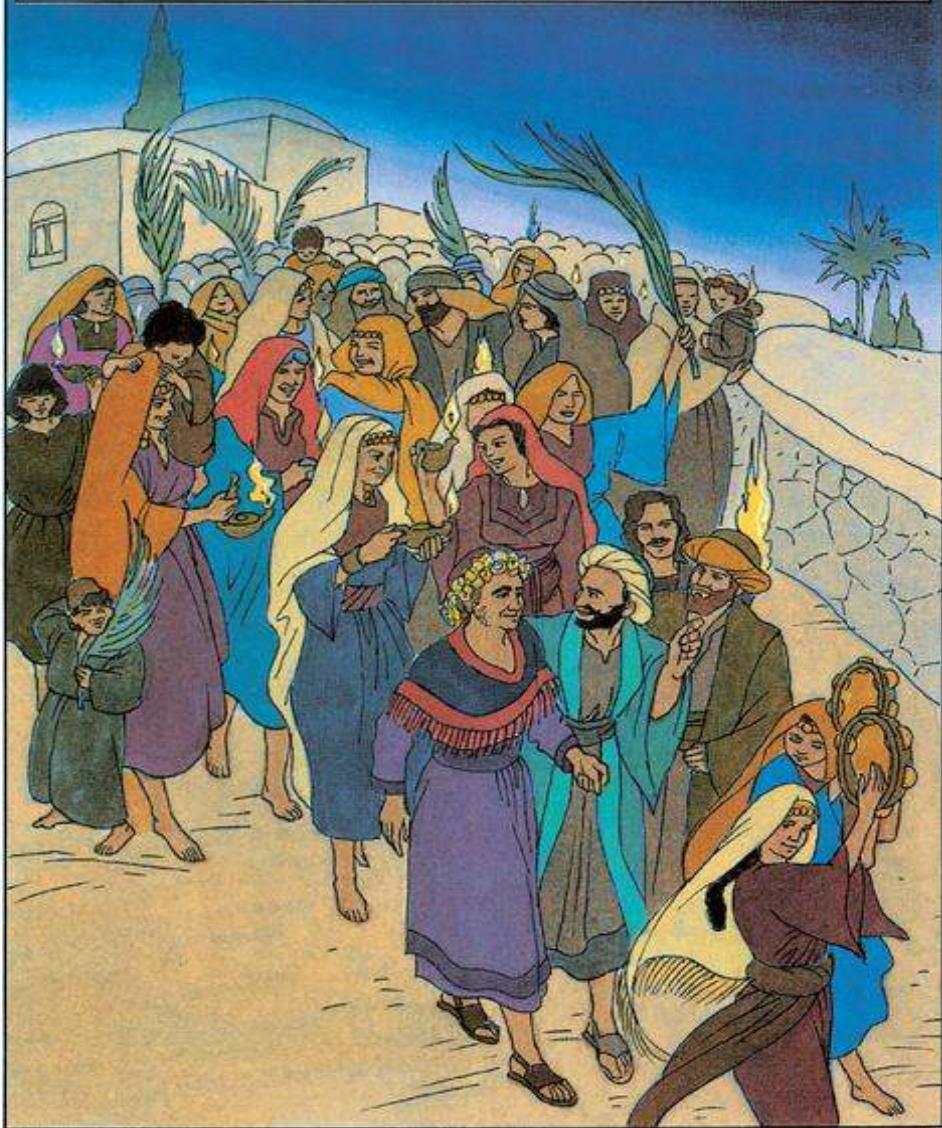
"Hetji pasa kumutu a mi fesi aki,
ju didibi, saatán! Biga di Buku u
Gadu taki taa ja musu begi na
wan oto soni a mundu möön leiki
Gadu i Masa. Hën wanwan tö nöö
i musu ta dini."

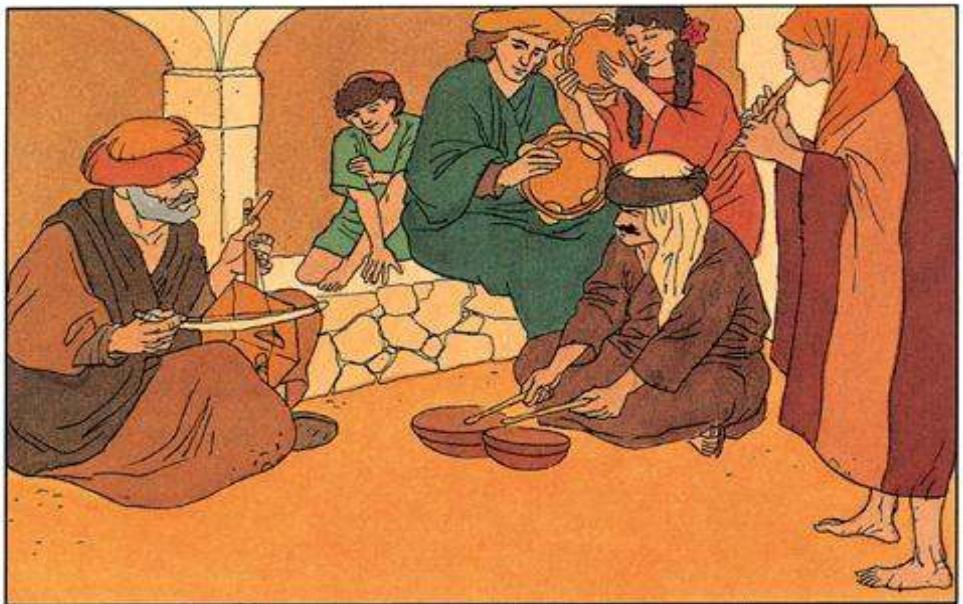
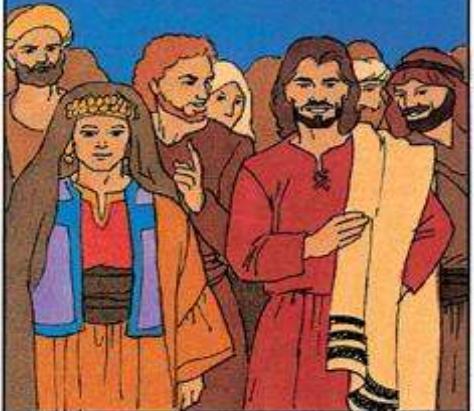
Nöö hën Masa Jesosi toona go
a di pisiwata u Galilea a di së u
sonu kumutu u di gaan foto u
Isäli kondë. Nöö sëmbë dë
hia a di kondë te na soni. Nöö
naandë a bi kijja. Nöö di Akaa
u Masa Gadu bi dë ku en. Di a
dë a pasi nango nöö sömëni
sëmbë ko ta waka nënén baka
seei, de kë sabi ee hën da di
Heepima, di Masa Gadu bi
sikifi soni fëén.....

Nöö a di köndë de kai Kaana, a di pisiwata u Galilea ka sömëni
kununu dë, nöö naandë de hoi wan töö piizii.....

Nöö Masaa Jesosi ku hën
mama ku wan wanlö mati
fëen seei bi go a di töö tu.

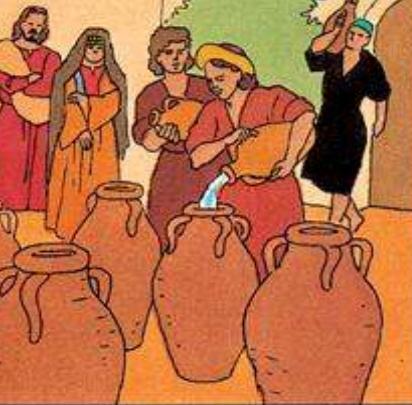

Ma nöö di de hoi di piizii tefa gaan
ndeti nöö hën....

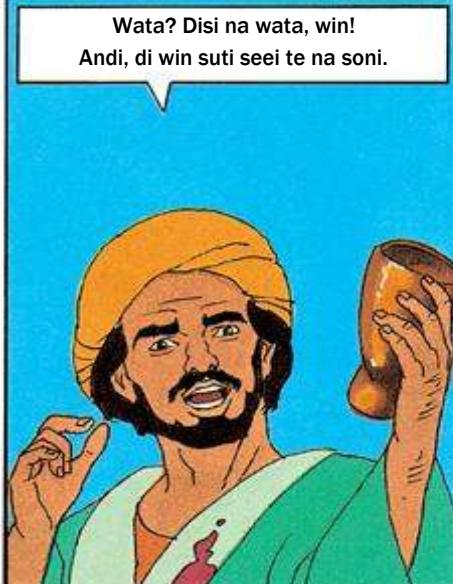
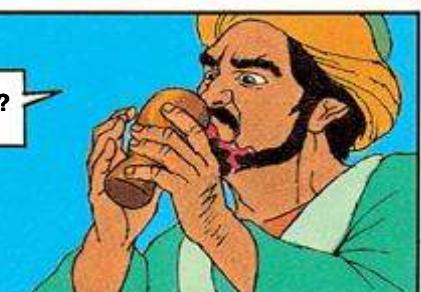
Wan Gaan soni
miti de. Di win
kaba! Win an dë
möön!

Di soni Jesosi
o taki da unu
nöö hën fuun
du, e..

Un lai wata a dee sikisi djogu aki.
“Nöö un ba so, u di wata tja go da
di hedima u di piizii be a tesi èn
luku”.

Wata? Disi na wata, win!
Andi, di win suti seei te na soni.

Tesi èn luku!
Faandi mbei i hoi
di suti win a baka,
hën i buta de bebe
di sösö wan a fesi?

Ma sa fusutan di soni aki! Ma si sö wan
soni wan daka, taa wata bia ko win. Nöö
hën da di möön suti win.

Jesosi u Nazalëti hën
du di foondo soni
aki!

Ambë seei
da di sëmbë
dë baa?

Kapenaumi dë wan nëbai foto a di së u di piki ze u Galilea. Nöö aki Masa Jesosi bigi u konda di Bunu Njunsu u di Njunjun Tii u Masa Gadu a lanti fesi.

Nöö aki Masa Jesosi tei dee fosu bakama fëen u de waka næen baka.

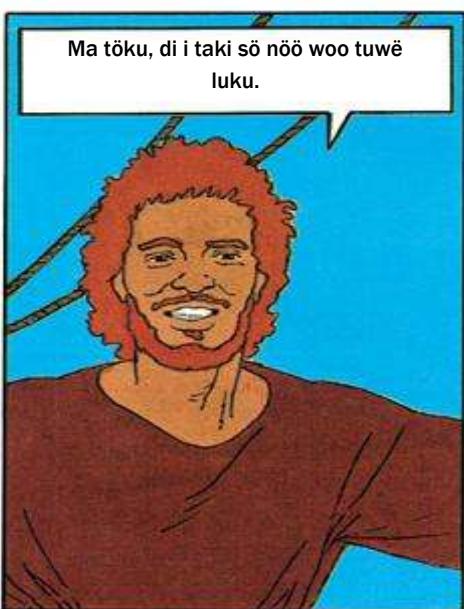
Söö, wë Simon! Puu di boto go a mindi wata! Nöö i tuwë di ndeti be i kisi fisi.

Mësitë! Hii di ndeti u tuwë ndeti te u wei wa kisi na wan soni möönsö.

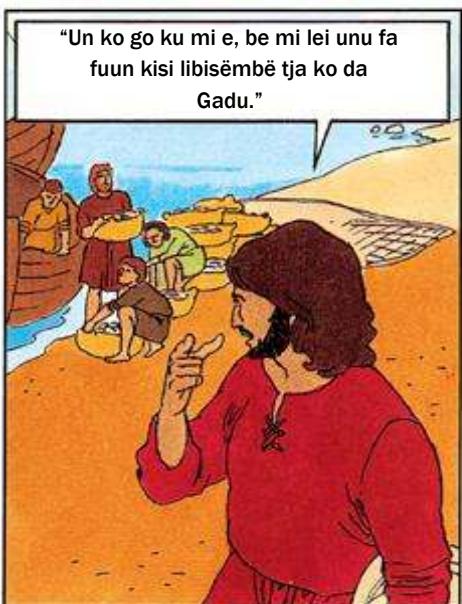
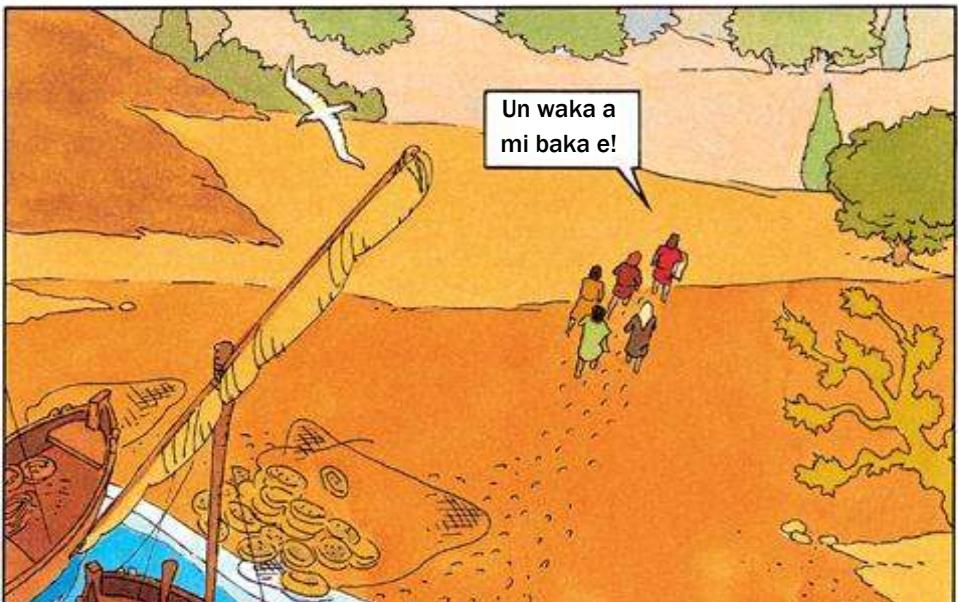
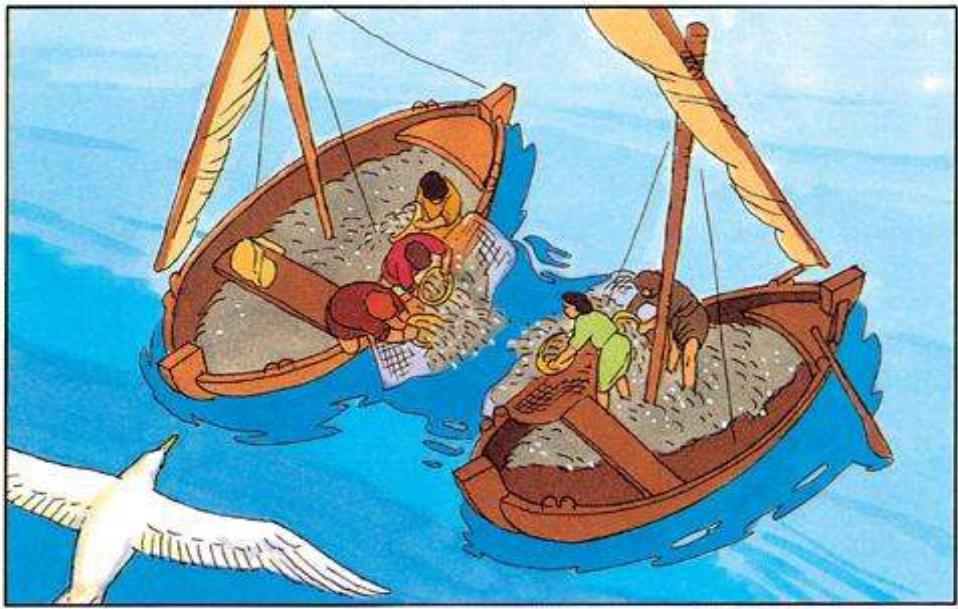
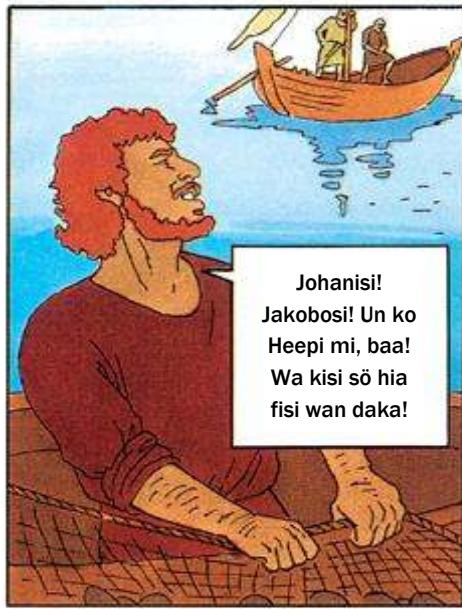

Ma töku, di i taki sö nøö woo tuwë luku.

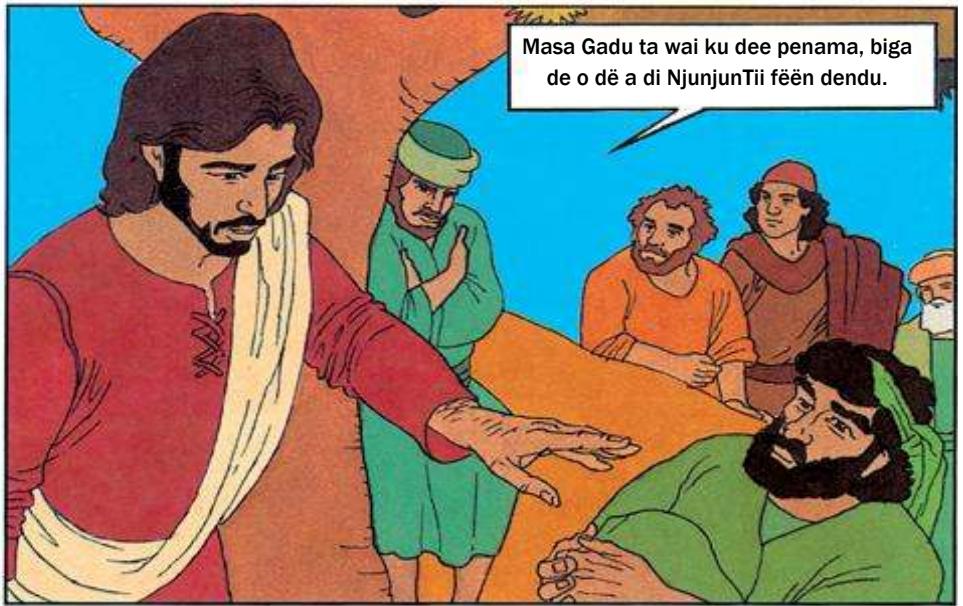

Eee! Di soni aki ma sa biibi èn.
A bigi.

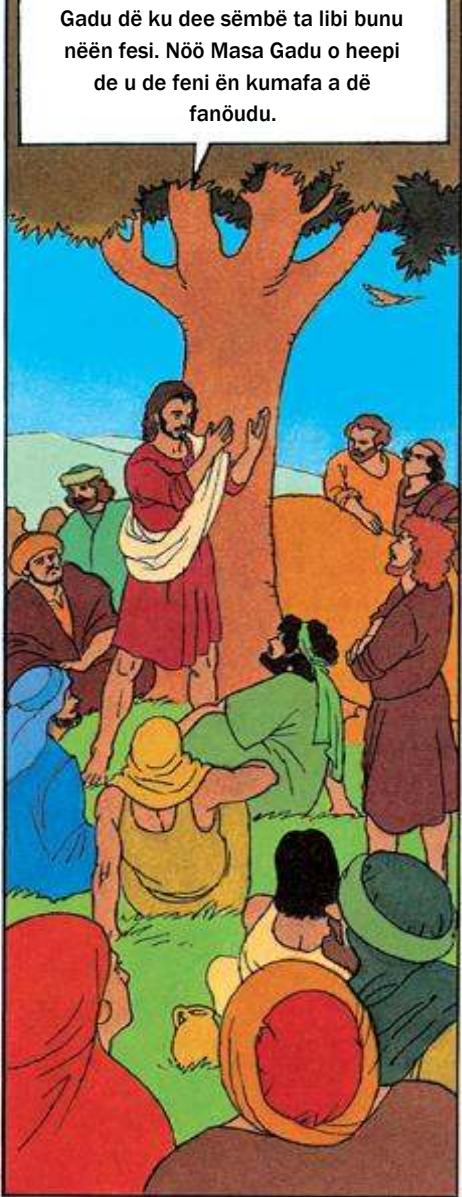

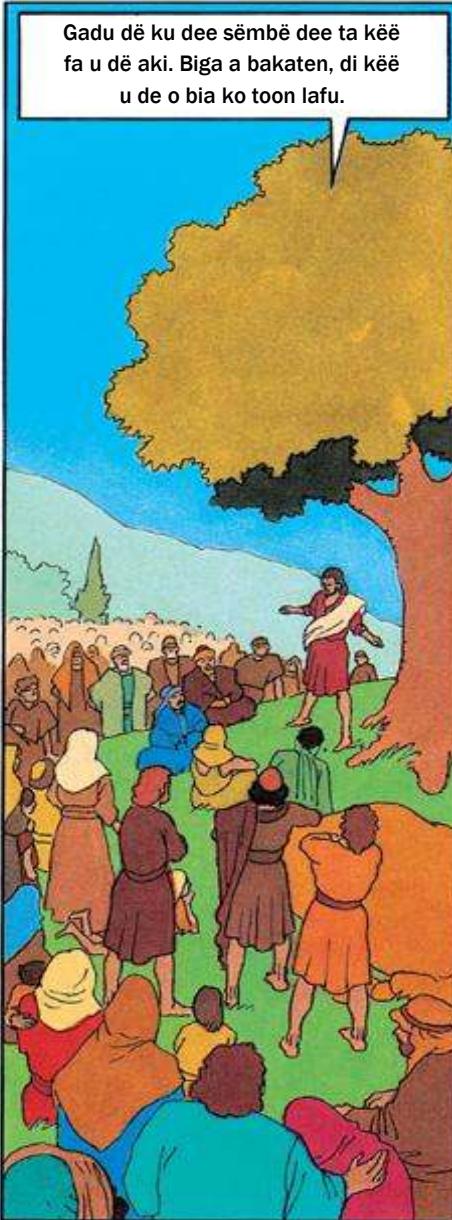
Wē nöö di fesiten tjabukama u Gadu de kai Johanisi di dopuma taki taa a bi sikifi a fesi a di Buku u Masa Gadu taa Masa Jesosi hēn o tja di heepi ko. Nöö sō a dē tuu, biga Masa Jesosi ku dee bakama fēen bi ta waka makandi ta lontu a di pisiwata u Galilea. Nöö a ta taki soni u di Njunjun Tii u Gadu di o ko. Nöö a ta kula hii pei siki, söseei a ta jaka taku soni puu a sëmbē liba. Nöö di soni aki ta foondo sömäni sëmbē te de bia ko ta waka nēén baka. Nöö sëmbē kumutu a oto pisiwata ku di möön gaan foto a Isaëli köndē de kai Jelusalēn ko. Nöö hii sëmbē bi ta taki soni fēen.

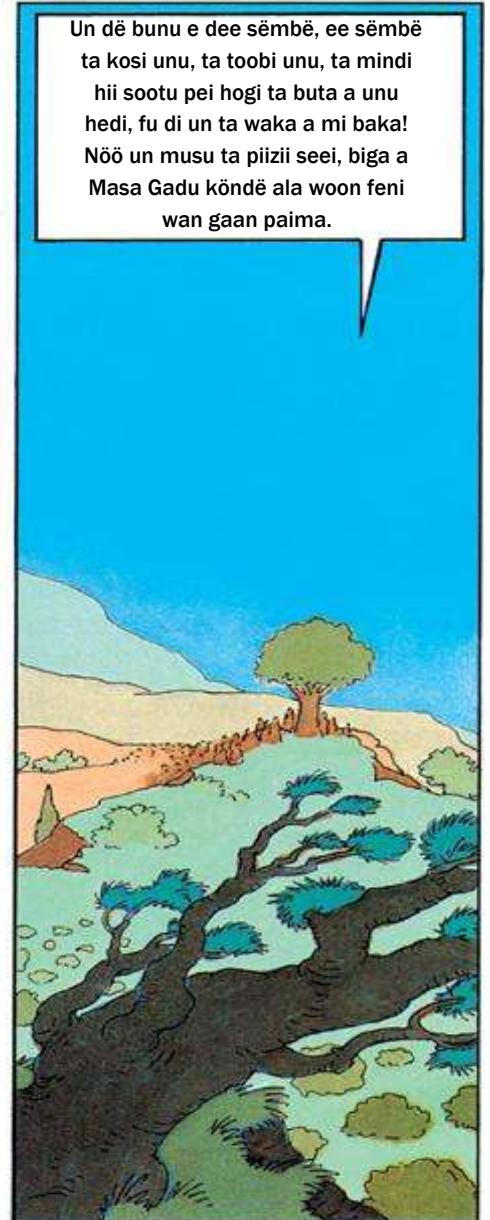
Gadu dē ku dee sëmbē ta libi bunu nēén fesi. Nöö Masa Gadu o heepi de u de feni èn kumafa a dē fanöudu.

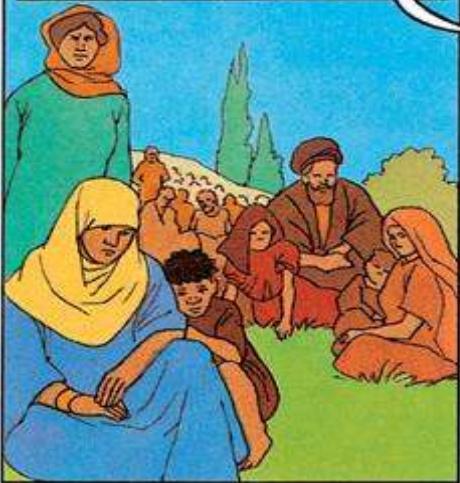
Gadu dē ku dee sëmbē dee ta këë fa u dē aki. Biga a bakaten, di këë u de o bia ko toon lafu.

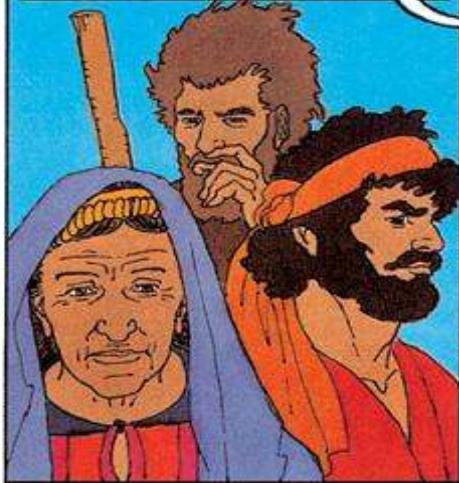
Un dē bunu e dee sëmbē, ee sëmbē ta kosi unu, ta toobi unu, ta mindi hii sootu pei hogi ta buta a unu hedi, fu di un ta waka a mi baka! Nöö un musu ta piizii seei, biga a Masa Gadu köndē ala woon feni wan gaan paima.

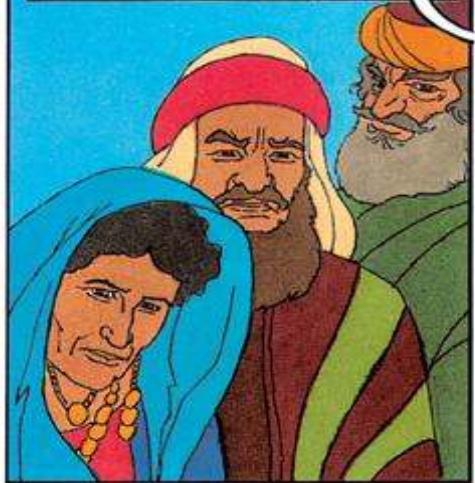
Wē nōō mi taki e, i musu libi ku sēmbē leti kumafa i seei kē u de musu libi ku i tu.

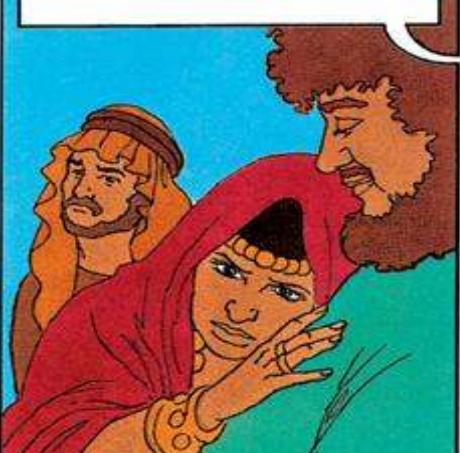
I musu lobi dee felantima fii. Nōō begi da dee sēmbē dee ta suku u du hogi ku i.

I musu du bunu söndö sēmbē sabi. Ma na mbei sēmbē si taa i du sö wan soni e.

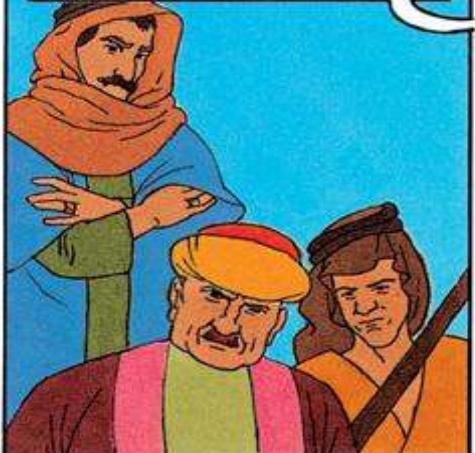
Ee wan womi si wan mujëe, nōō hën i luku ën kuma i keën nōō hën da i hati i waka ku ën kaa.

Di lampu fu wan libisembé sinkii hën da hën wojo. Nōō ee i wojo limbo nōō hën da hii sinkii limbo tu. Ma nōō ee wojo fii an limbo nōō hën da i ta libi a dungu.

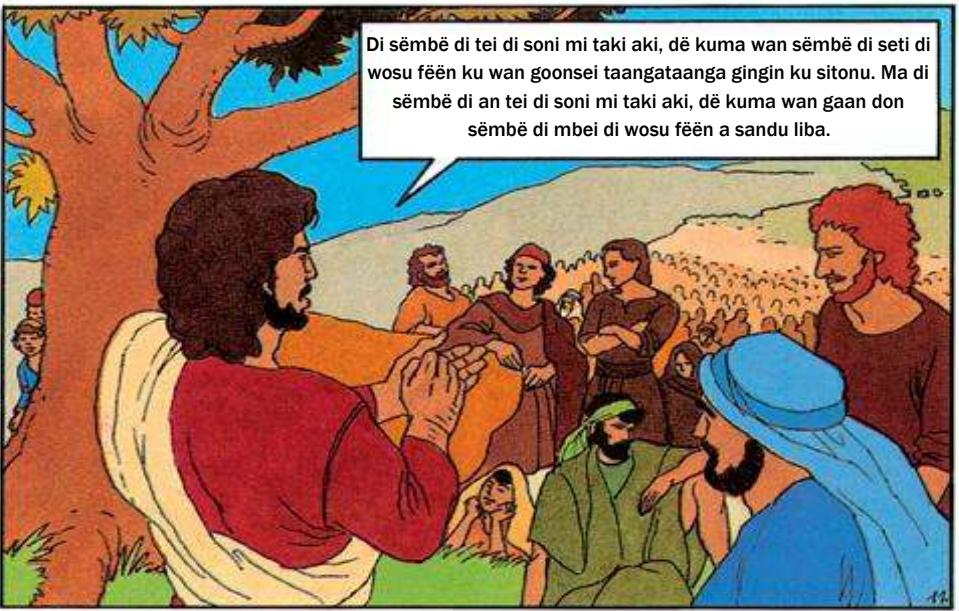
Nōō na wan sēmbē sa dini tu gadu makandi e! Ee na Masa Gadu nōō möni!

Wan musu ta bookohedi da di daka fu amanjan e. Ma i musu ta biinga fii dē a di Njunjun Tii u Masa Gadu dendum. Nōō Masa Gadu o sölugu u dee oto soni dee dē fanöodu.

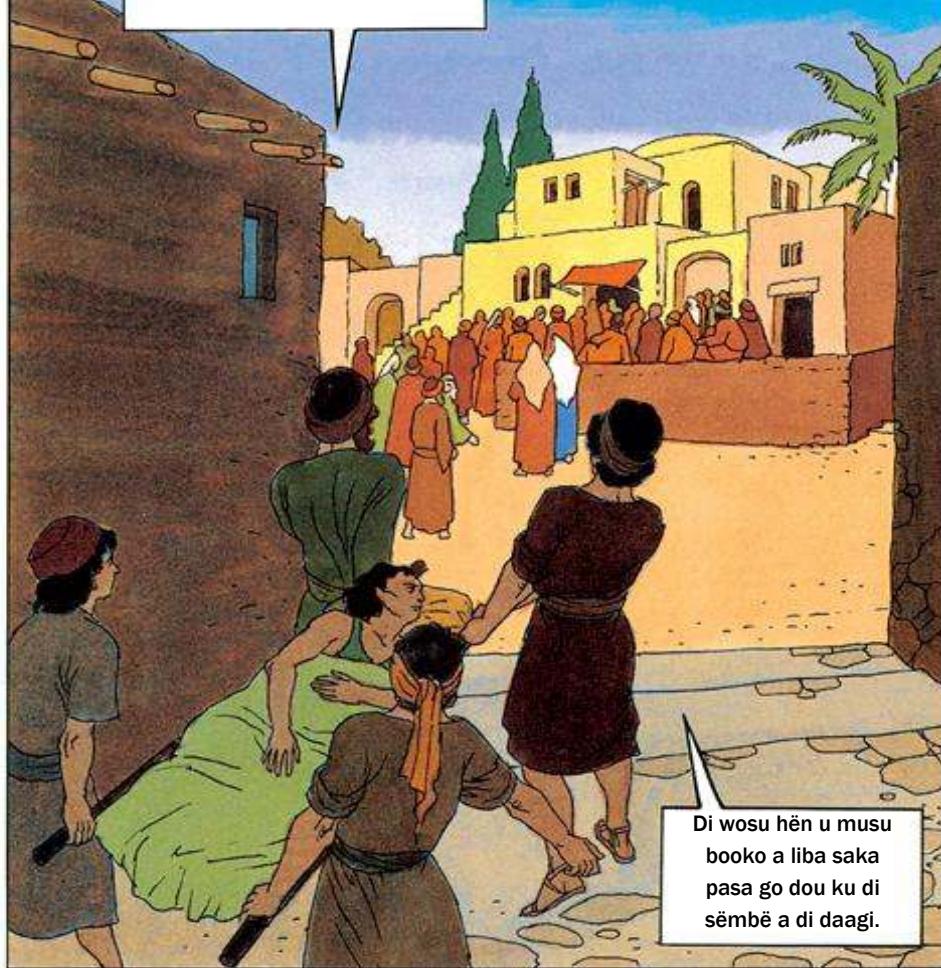

Di sēmbē di tei di soni mi taki aki, dē kuma wan sēmbē di seti di wosu fëén ku wan goonsei taangataanga gingin ku sitonu. Ma di sēmbē di an tei di soni mi taki aki, dē kuma wan gaan don sēmbē di mbei di wosu fëén a sandu liba.

Wan daka hën dee sëmbë u Kapenaumi bi hai ko zunta "gidjiii" sö lontu
di wosu ka Masa Jesosi dë te go piiii.....

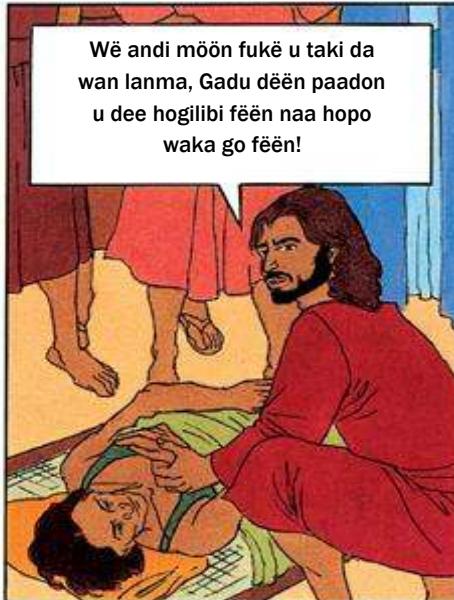
Nöiti woo sa waka pasa go
dou ala möönsö!

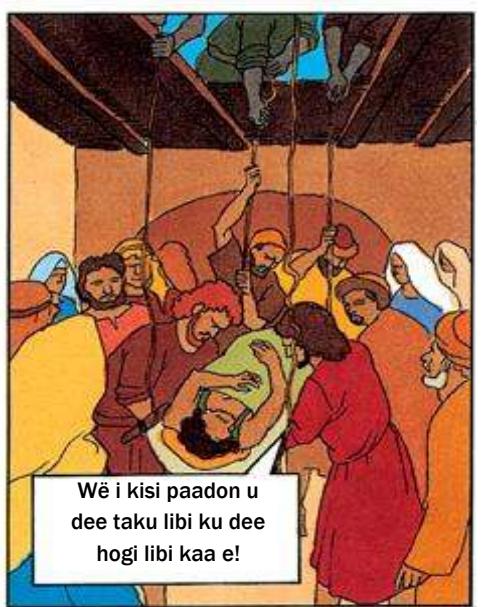
Wë ja jei nö? A möön hogi
möön di soni a taki dë!

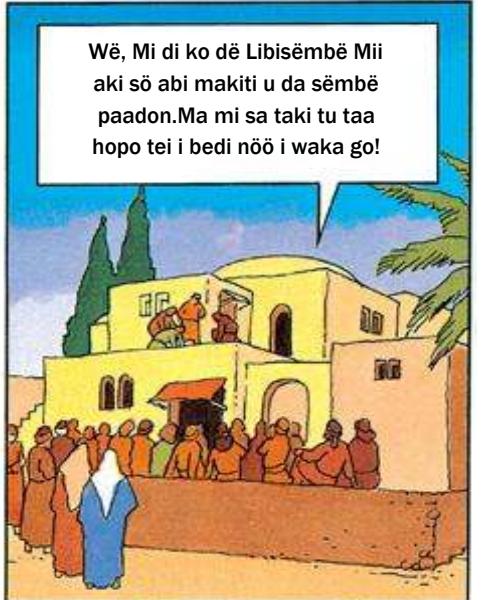
Wë andi möön fukë u taki da
wan lanma, Gadu dëen paardon
u dee hogilibi fëen naa hopo
waka go fëen!

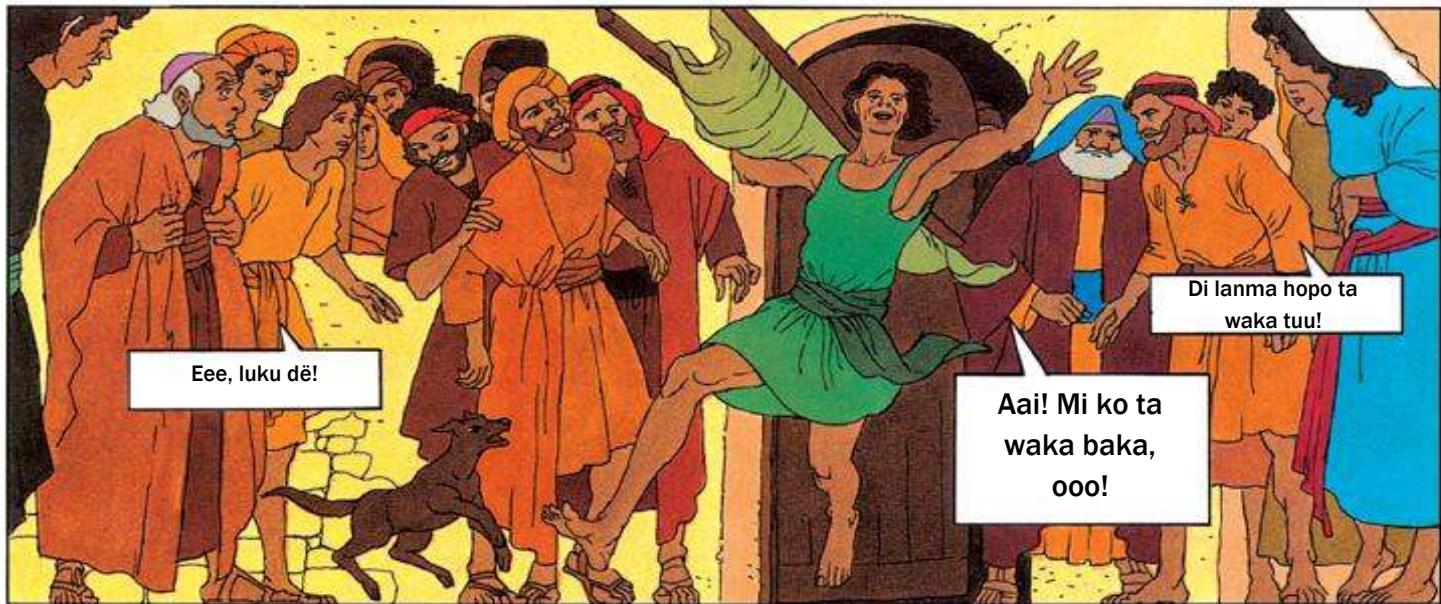

Andi ta mbei a
liba ala sö?

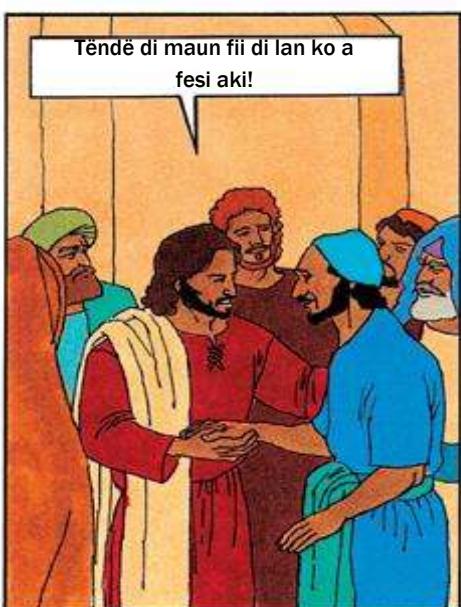
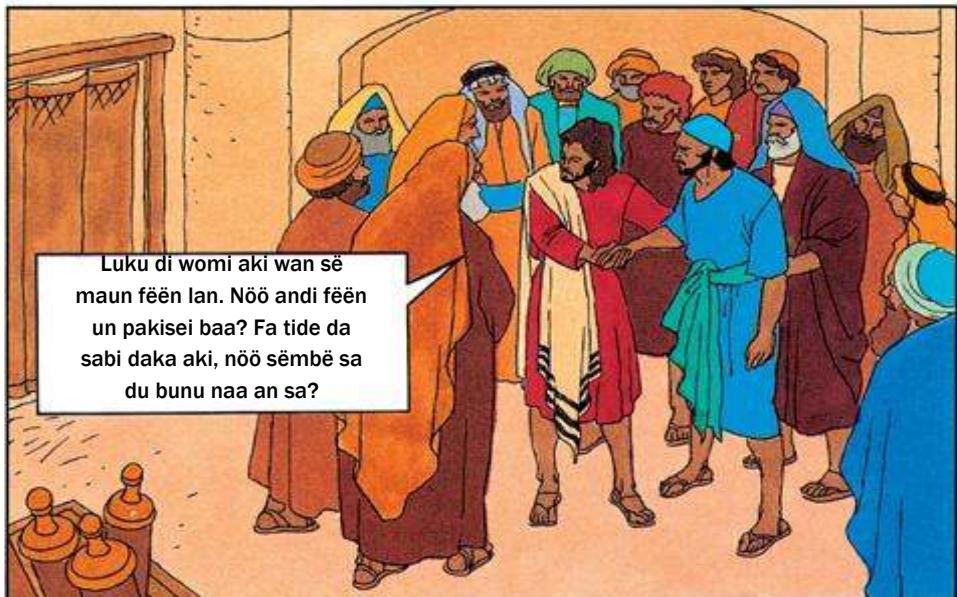

Wë, Mi di ko dë Libisëmbë Mii
aki sö abi makiti u da sëmbë
paardon. Ma mi sa taki tu taa
hopo tei i bedi nöö i waka go!

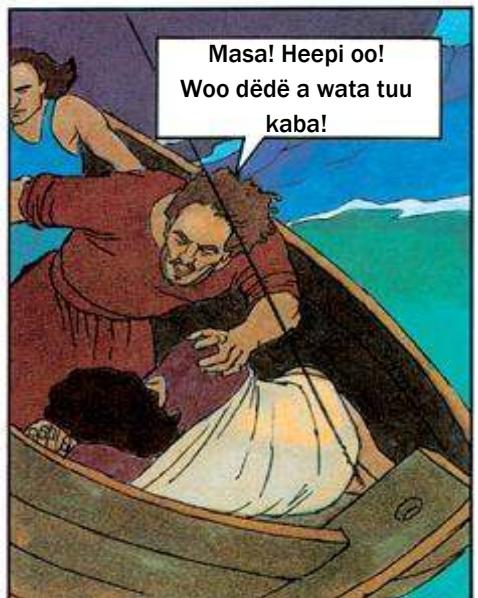
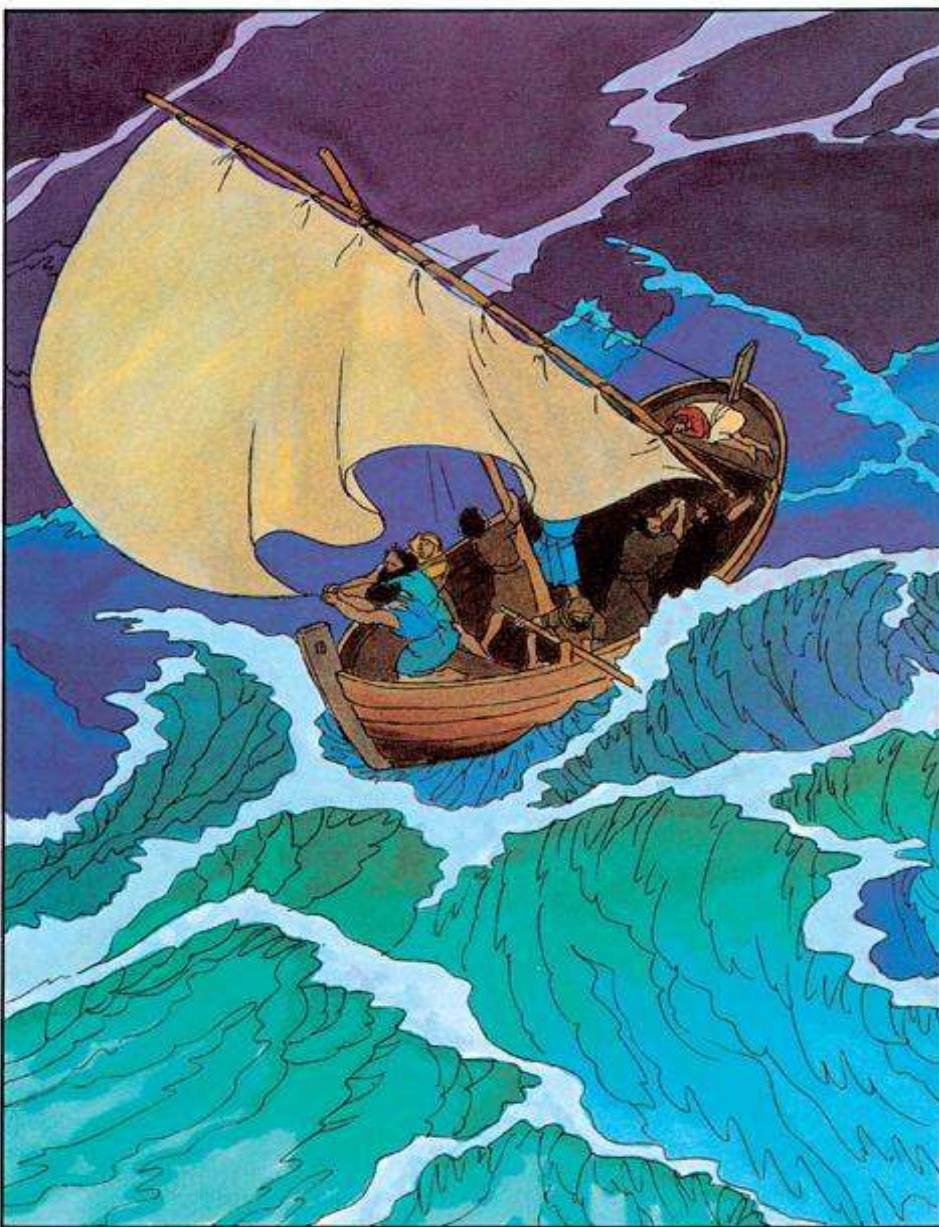
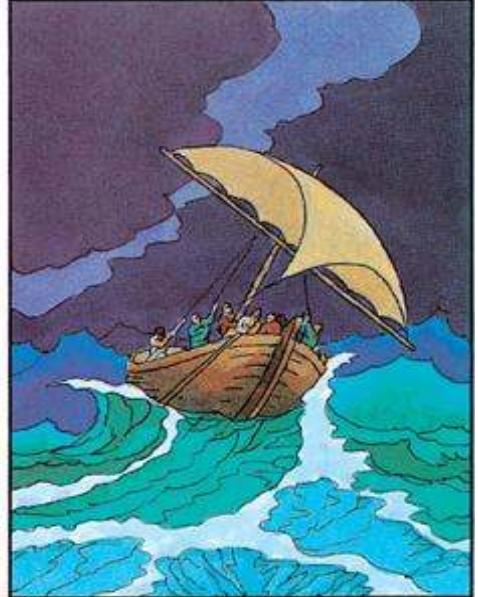
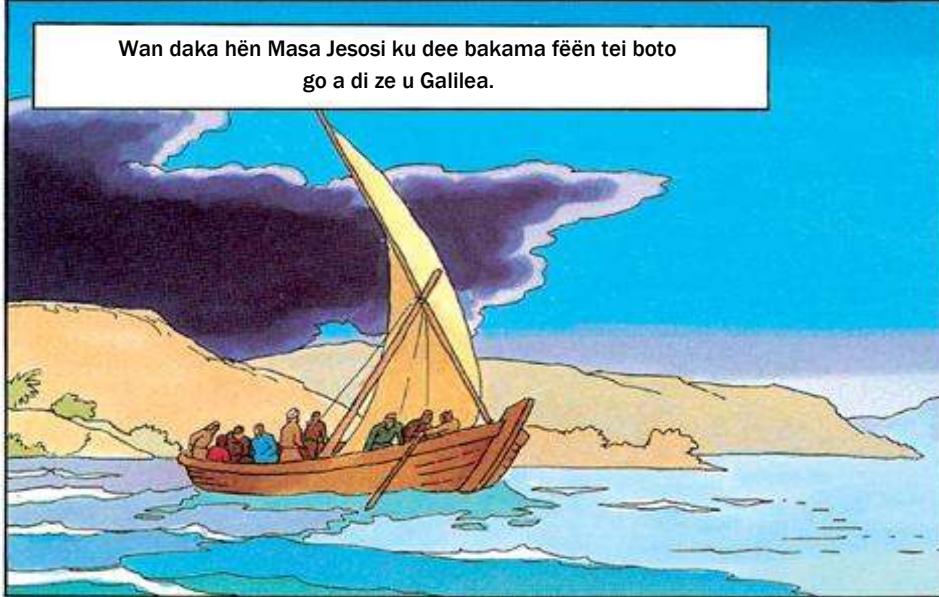

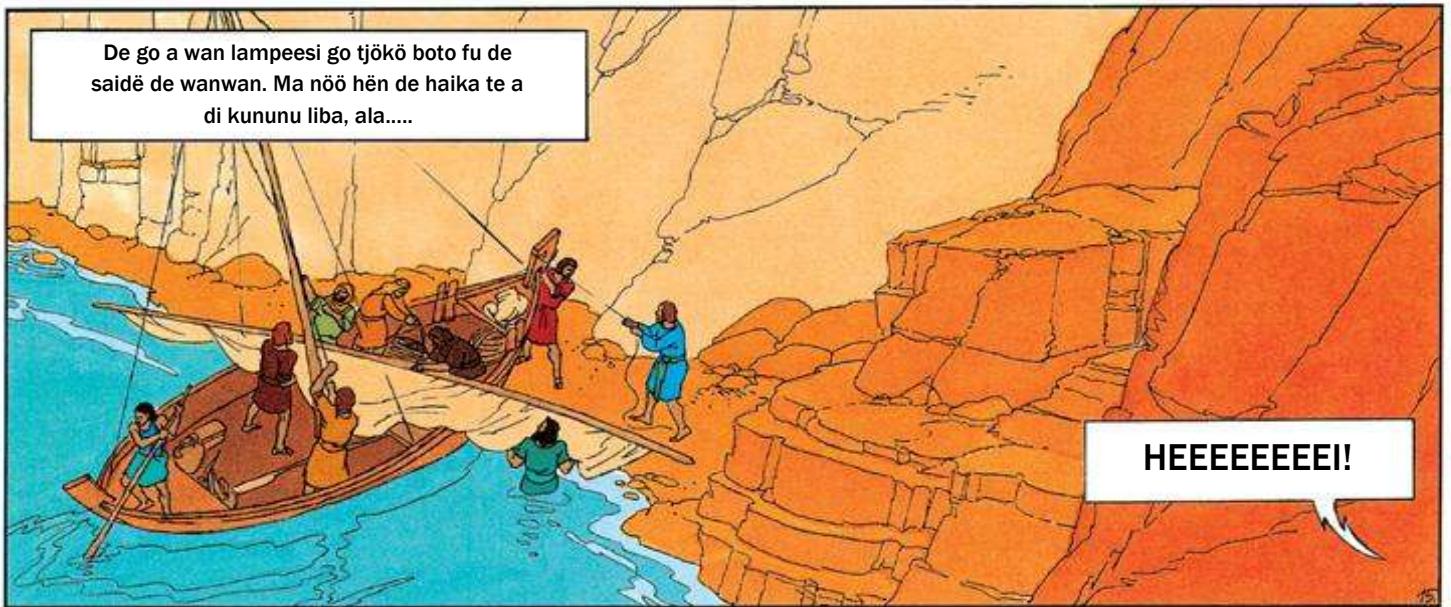
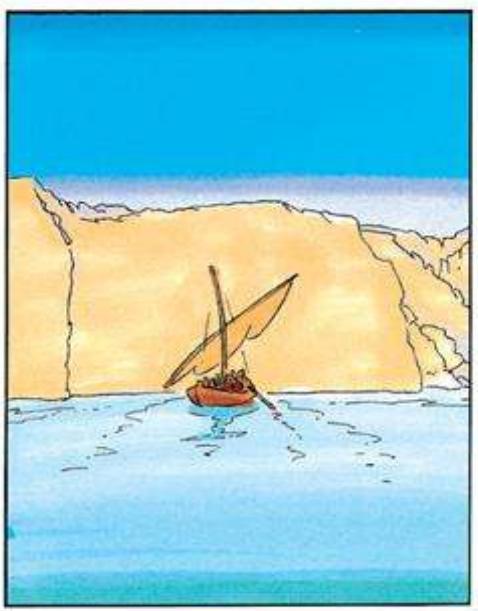
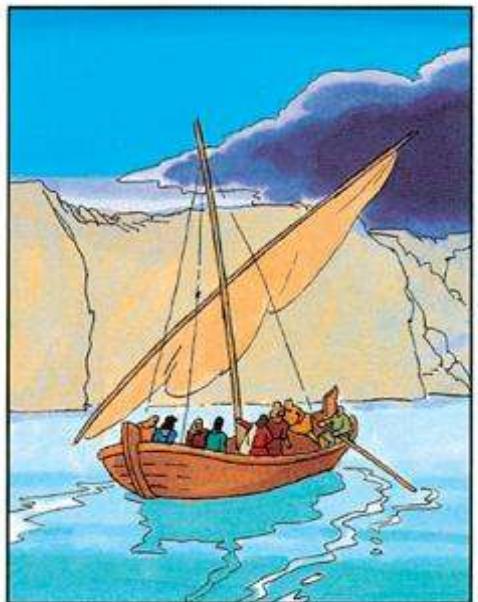
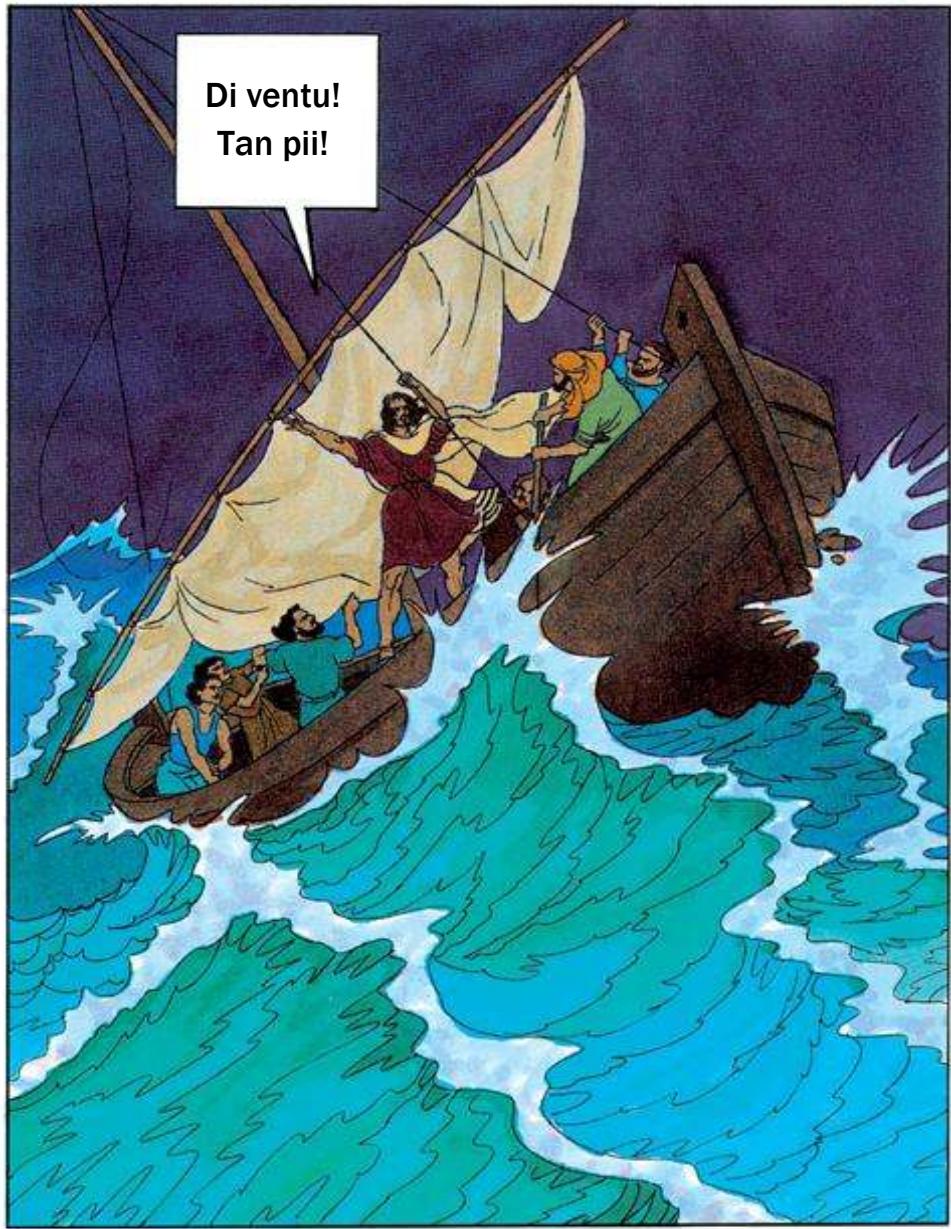

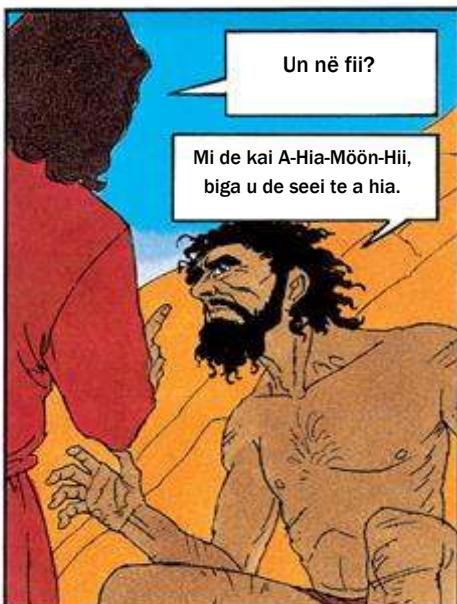
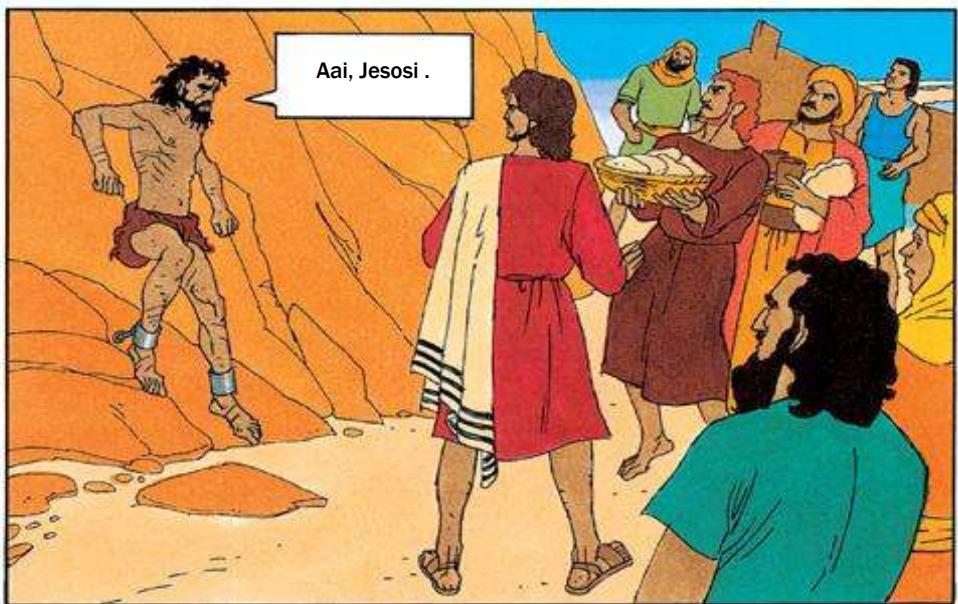
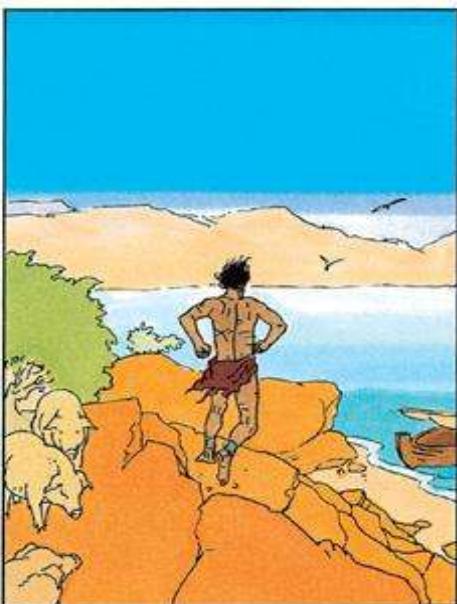
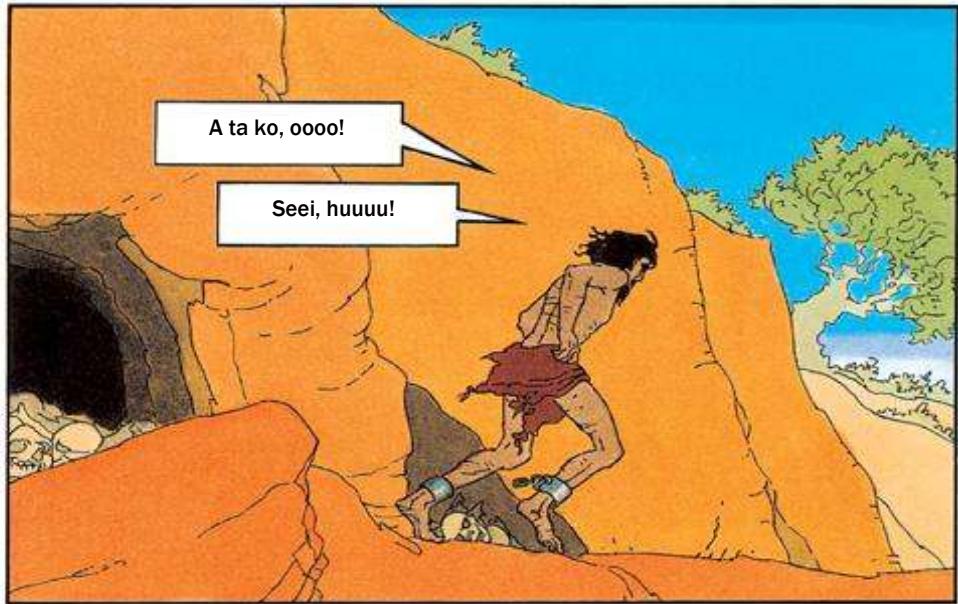
Wē nōö na hii sëmbë bi ta wai ku dee soni Masa Jesosi bi ta du e. Biäa dee hedima u Dju keiki ta luku ee a ta booko dee weti u de sa kisi ën. A di saba daka u de Dju nōö na wan sëmbë musu wooko seei.

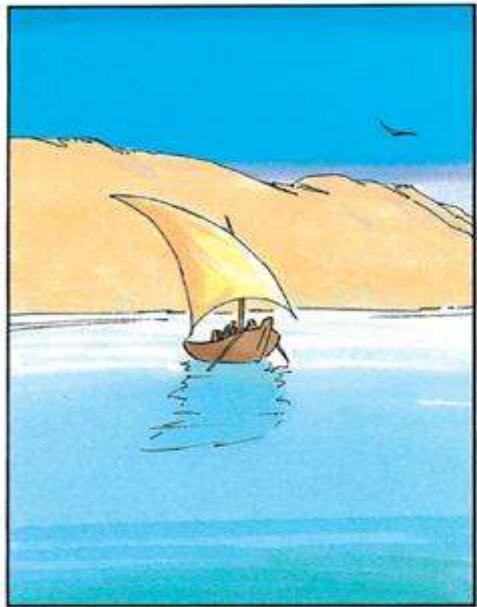
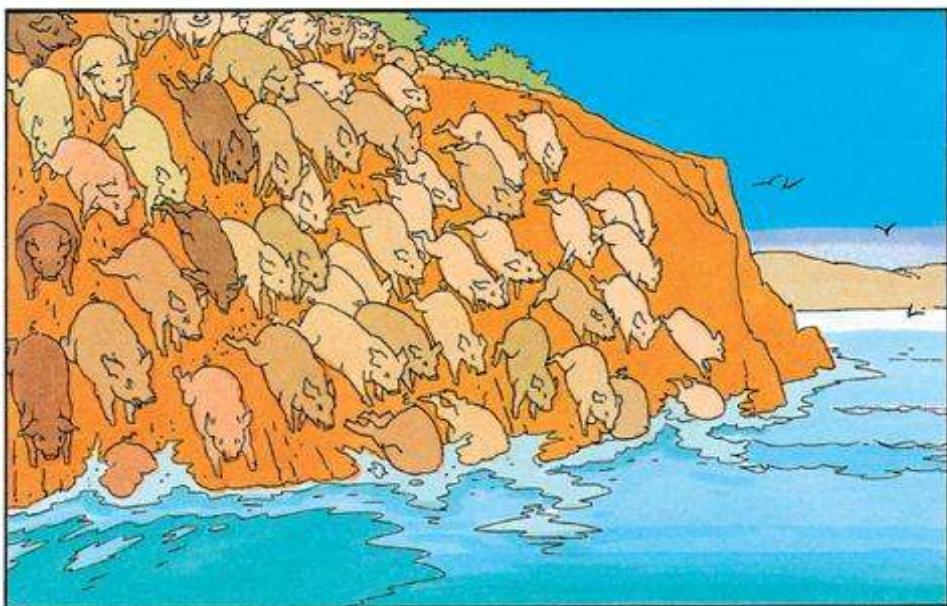
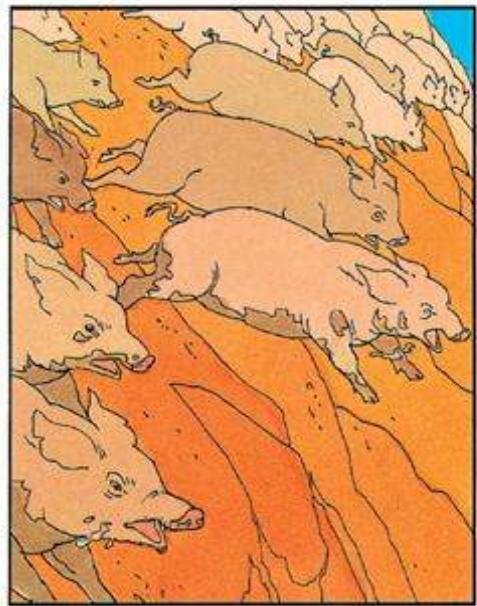
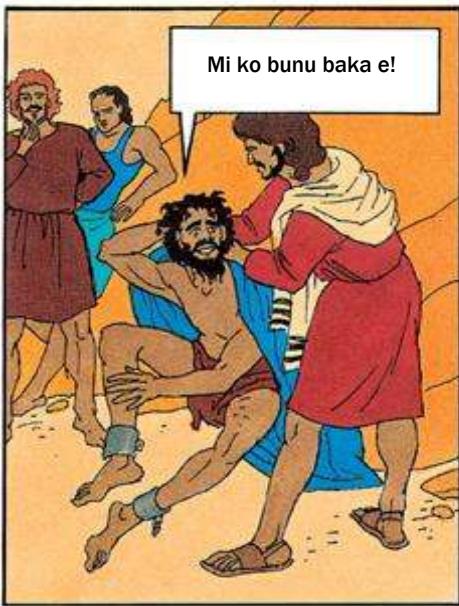
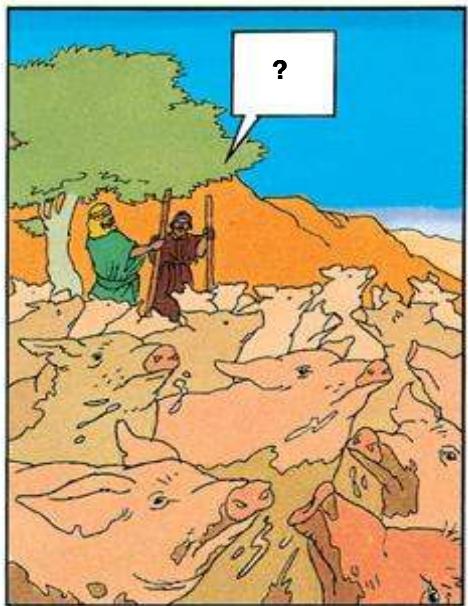

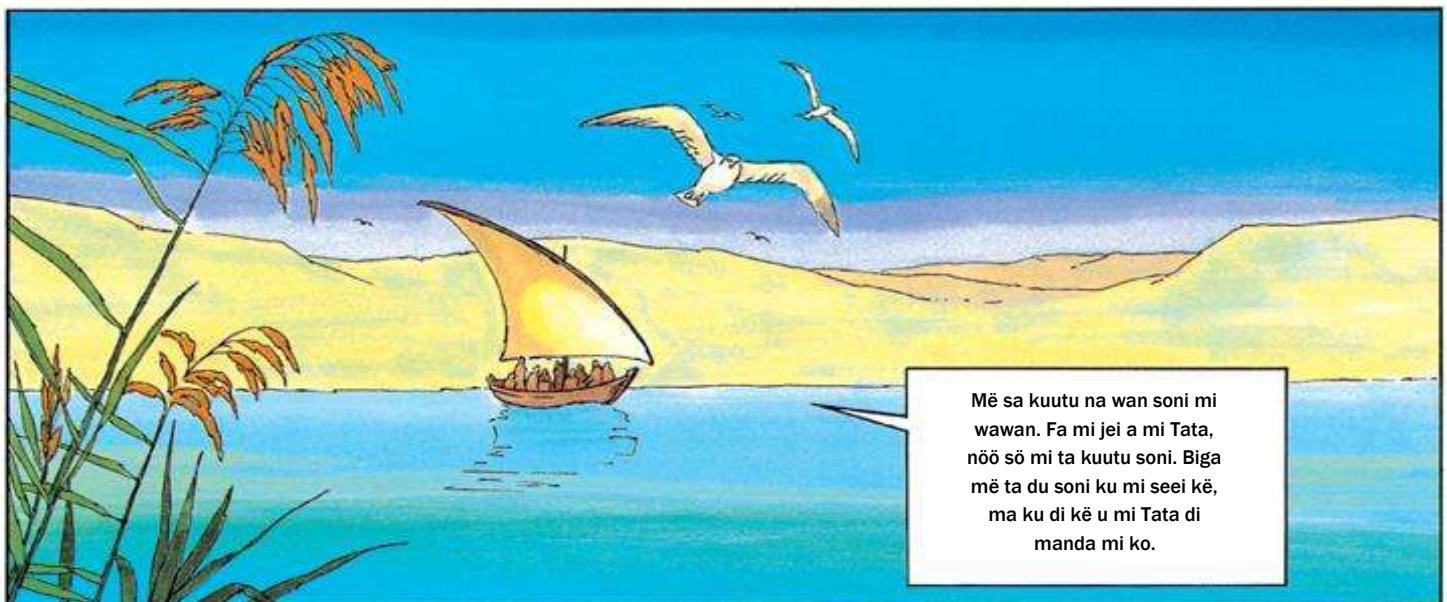
Wan daka hën Masa Jesosi ku dee bakama fëen tei boto
go a di ze u Galilea.

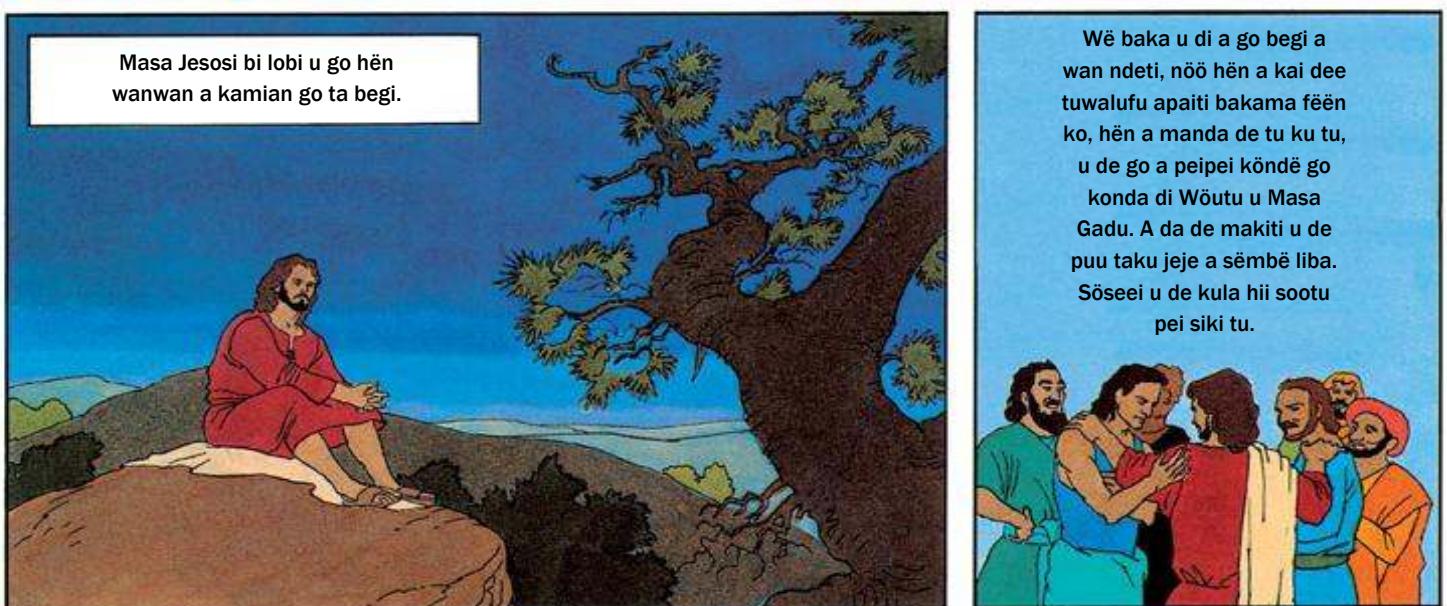

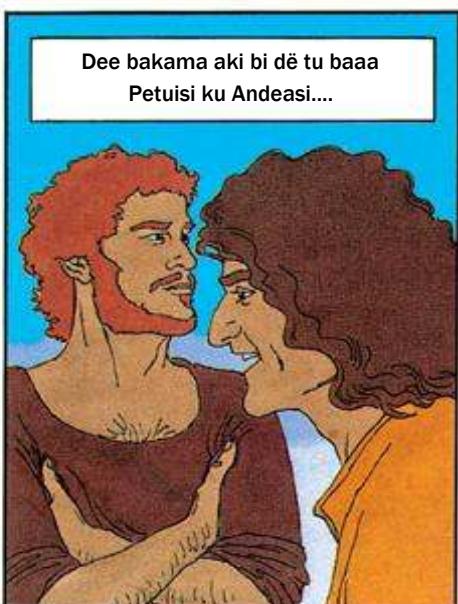

Më sa kuutu na wan soni mi wawan. Fa mi jei a mi Tata, nöö sö mi ta kuutu soni. Biga më ta du soni ku mi seei kë, ma ku di kë u mi Tata di manda mi ko.

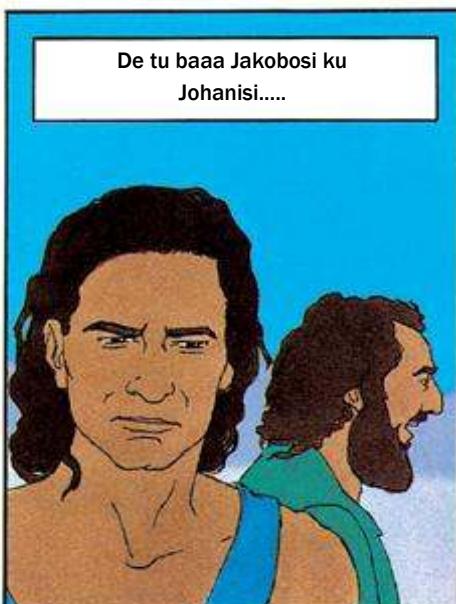

Masa Jesosi bi lobi u go hën wanwan a kamian go ta begi.

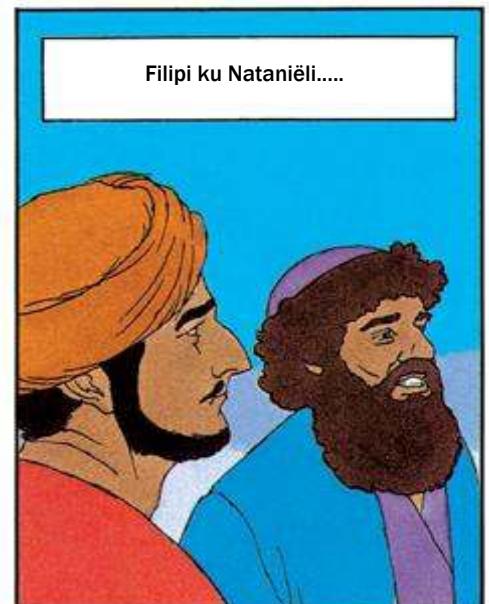
Wë baka u di a go begi a wan ndeti, nöö hën a kai dee tuwalufu apaiti bakama fëën ko, hën a manda de tu ku tu, u de go a peipei kändë go konda di Wöoutu u Masa Gadu. A da de makiti u de puu taku jeje a sëmbë liba. Söseei u de kula hii sootu pei siki tu.

Dee bakama aki bi dë tu baaa
Petuisi ku Andeasi....

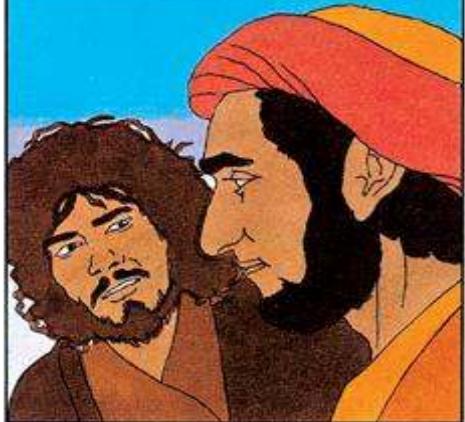

De tu baaa Jakobosi ku
Johanisi.....

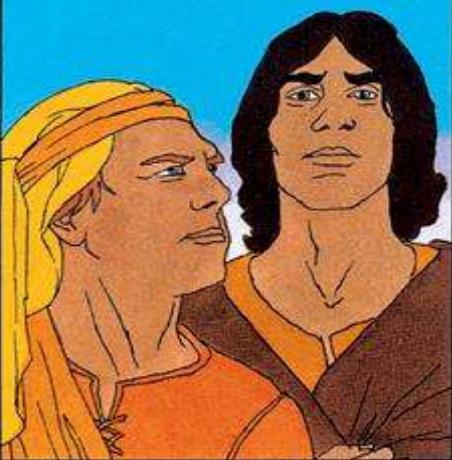

Filipi ku Nataniëli.....

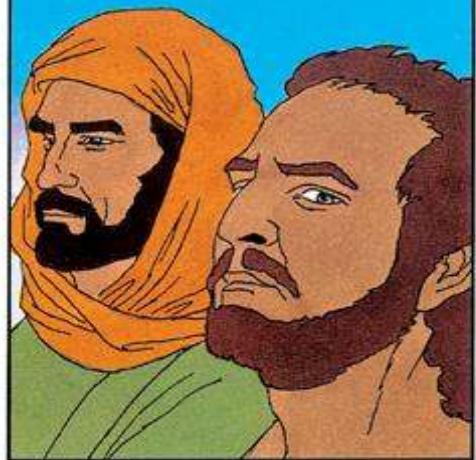
Tomasi ku Mateosi (fosu a de bi dë ta pii lantimöni da Loomë Kondë, di dë basi u Isaëli Kondë, a di ten dë).

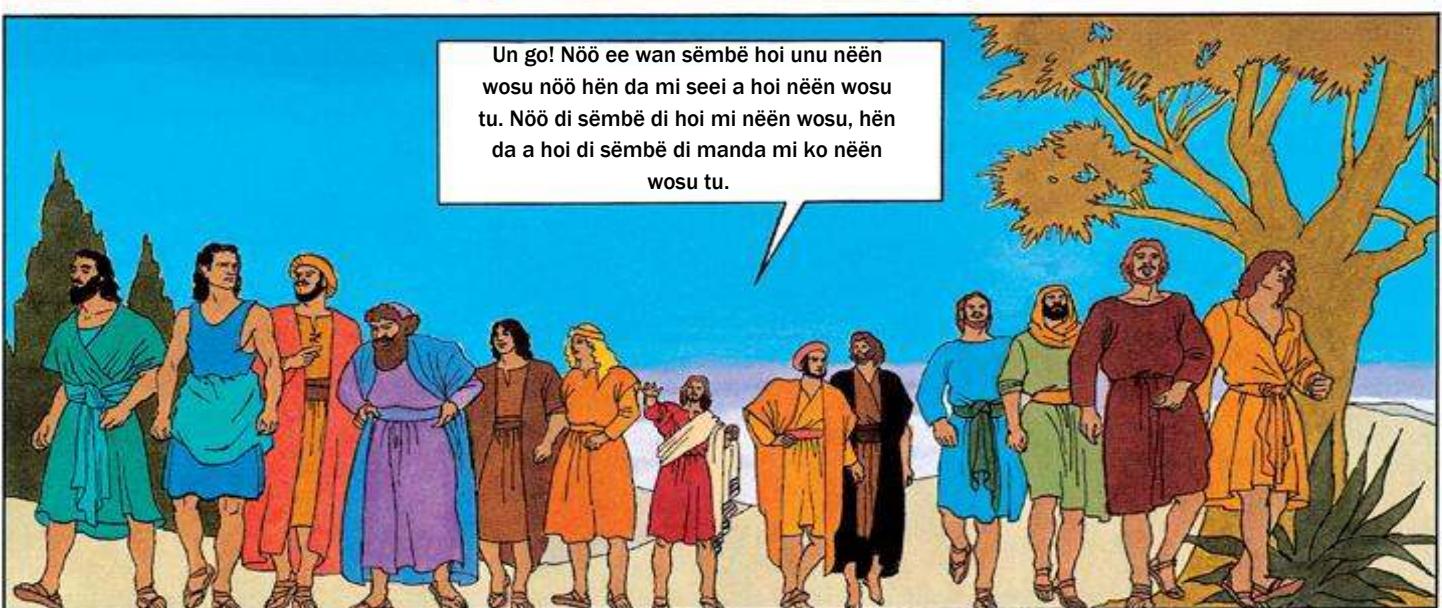
Tadeosi ku di oto Jakobosi.....

Simon, wan tuutuu fetima ku Judasi Isikaliötü.

Un go! Nöö ee wan sëmbë hoi unu nëën wosu nöö hën da mi seei a hoi nëën wosu tu. Nöö di sëmbë di hoi mi nëën wosu, hën da a hoi di sëmbë di manda mi ko nëën wosu tu.

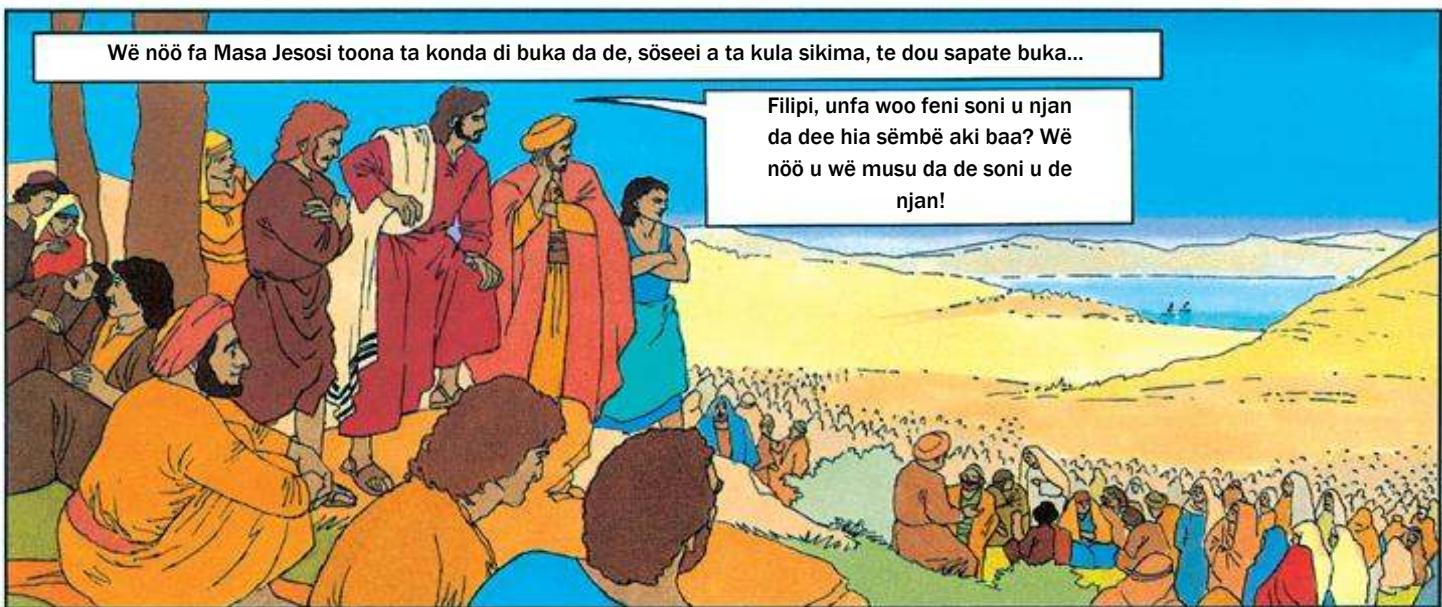
Nöö hën dee bakama go kumafa a bi manda de, nöö ku gaan piizii seei de toona ko baka. Noo hën Masa Jesosi bi kë fëën ku de wanwan tö go dë a wan kamian. Ma wanlö hia sëmbë ta waka ta ko a de baka nöömö, söndö Masa Jesosi kë.

Sömëni sëmbë dë, di abi heepi fanöudu. De dë kuma wan goon di dë lepilepi fu koti buta a sula. Ma wookoma an hia tjika. Wë nöö u begi di sëmbë abi di wooko faa manda wookoma ko, u du di wooko fëën.

Wē nōō fa Masa Jesosi toona ta konda di buka da de, sōseei a ta kula sikima, te dou sapate buka...

Filipi, unfa woo feni soni u njan
da dee hia sēmbē aki baa? Wē
nōō u wē musu da de soni u de
njan!

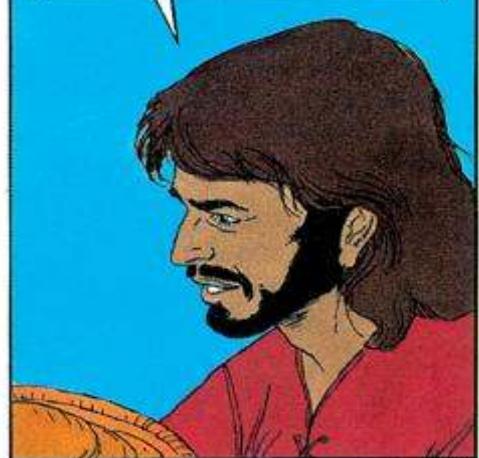

200 kpēgélē möni nōō, u
abi. Wē nōō an tjika de!

Wē luku wan womi mii aki! A abi
feifi bëëë ku tu fisi. Möön hia an dë
fuu sa da dee sēmbē aki!

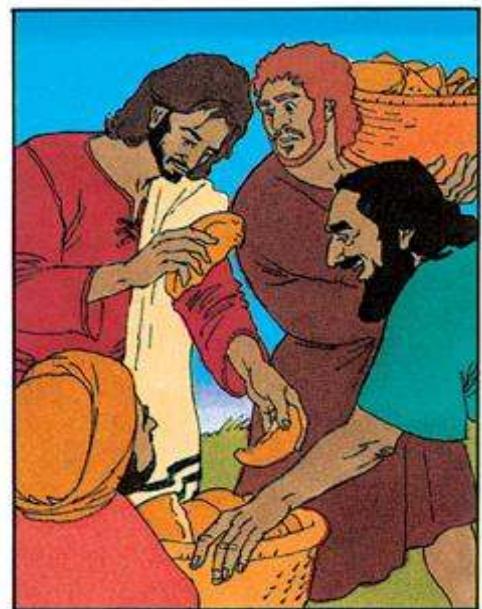
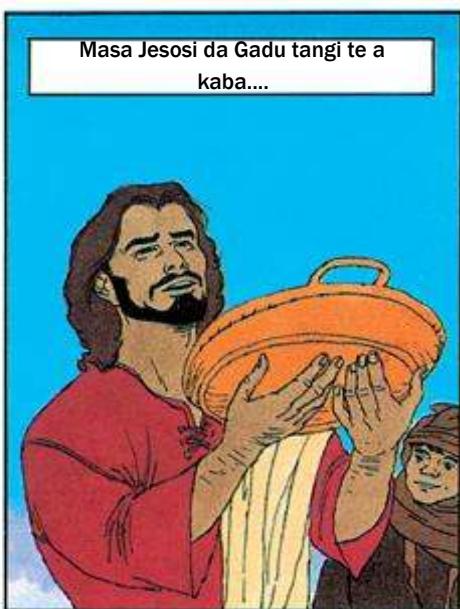

Wē bee dee sēmbē sindo a hipí
u feifiteni, feifitenti, feifitenti,
te go dou....

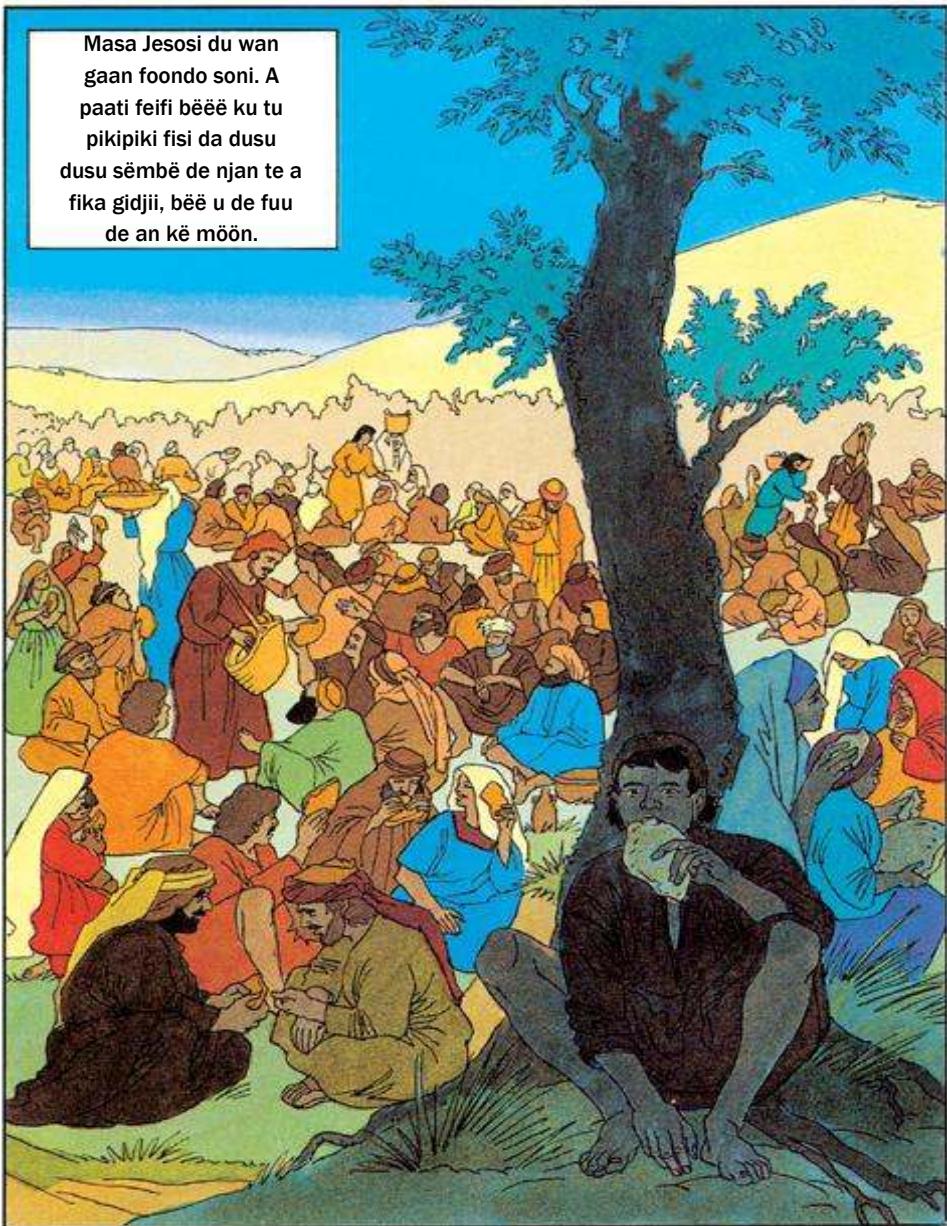

Masa Jesosi da Gadu tangi te a
kaba....

Nōō baka di dë hën a ta paati
dee feifi bëëë ku de tu fisi de
nango nöömö.....

Masa Jesosi du wan
gaan foondo soni. A
paati feifi bëëë ku tu
pikipiki fisi da dusu
dusu sëmbë de njan te a
fika gidjii, bëë u de fuu
de an kë möön.

U tuu, Masa Jesosi hën da di Apaiti
sëmbë Gadu bi paamusi taa a o
manda ko!....

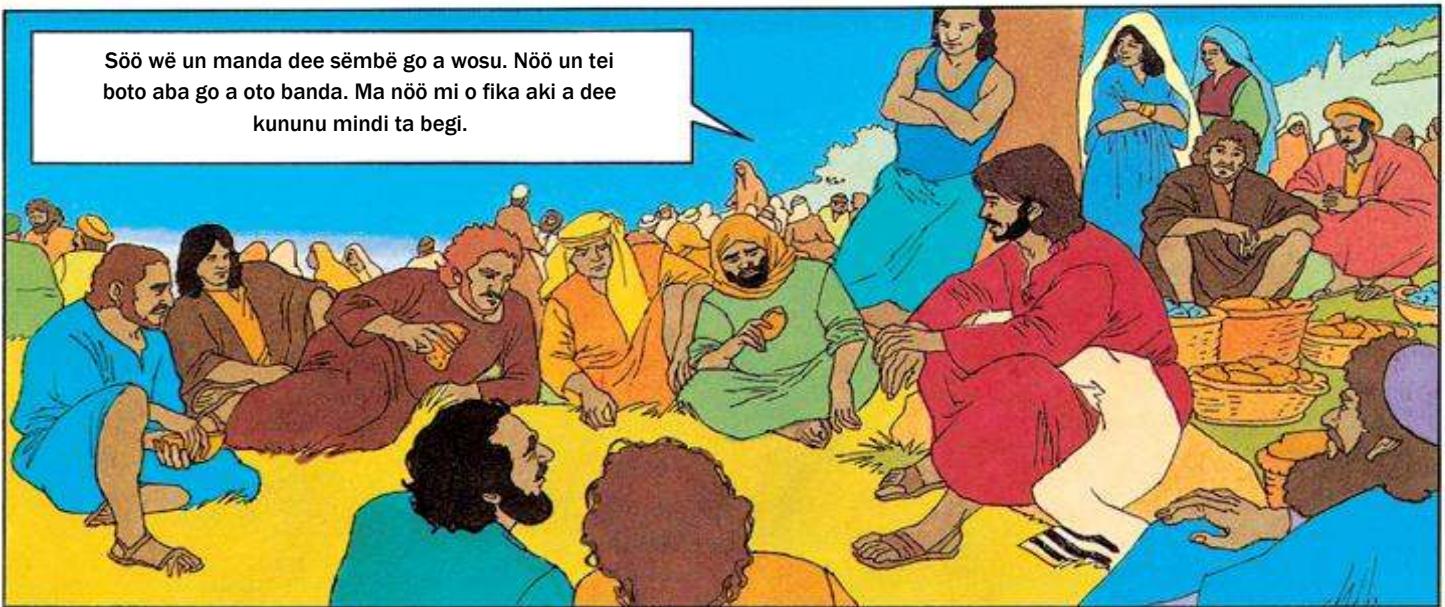
Wë nöö un boo butëën
ko Könu fuu.

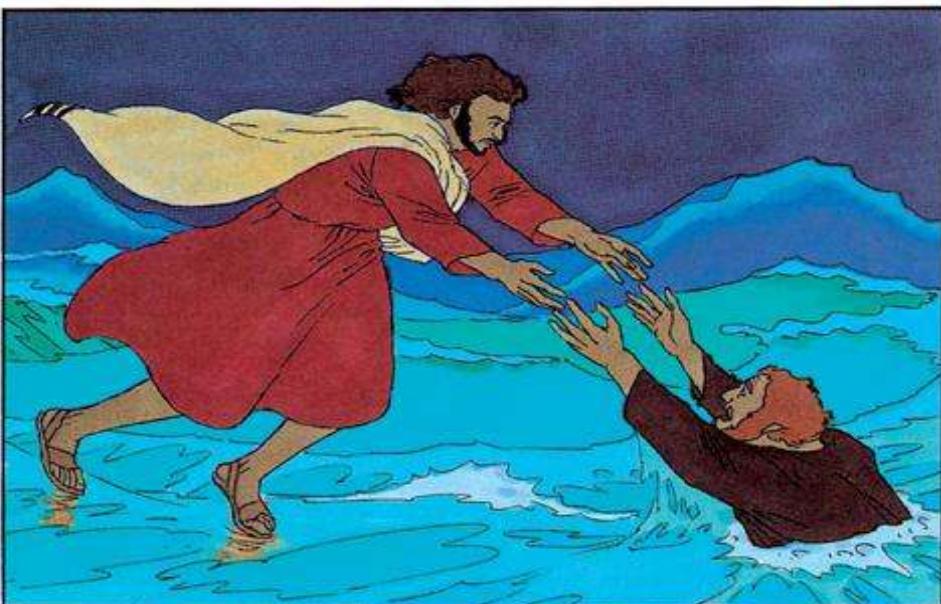
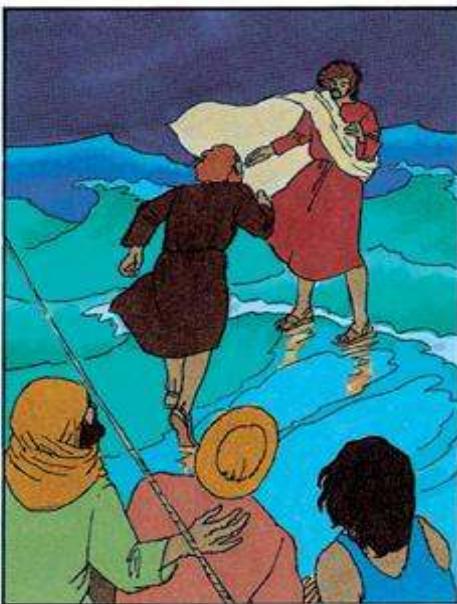
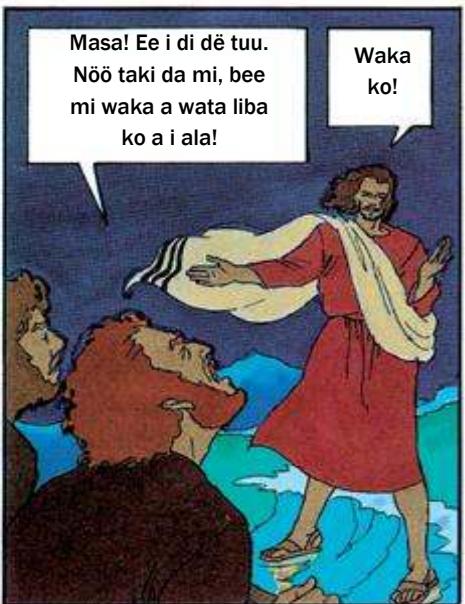
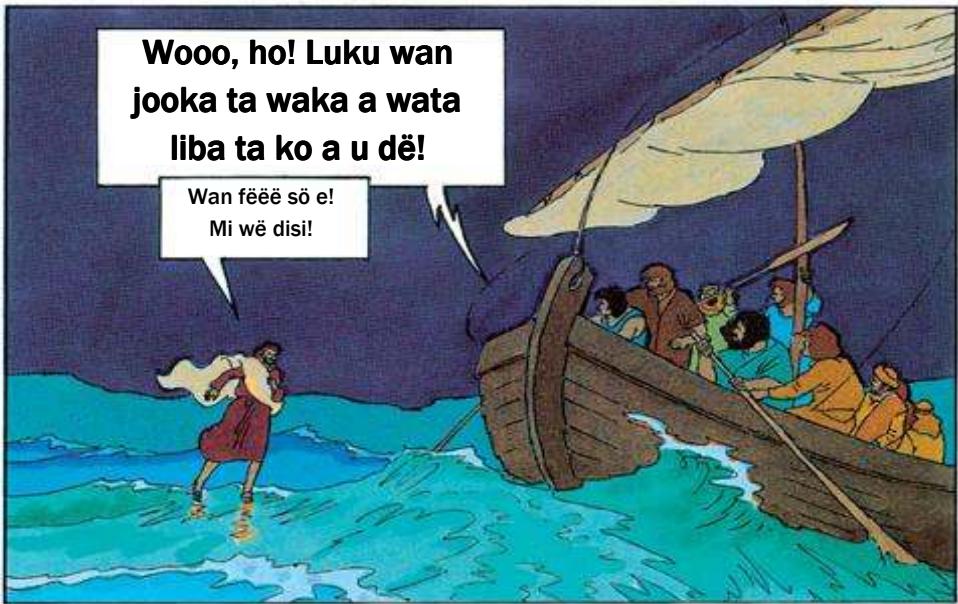

Wë luku aki! Hii
tuwalfu gaan
manda fuufuu
fika eti!

Söö wë un manda dee sëmbë go a wosu. Nöö un tei
boto aba go a oto banda. Ma nöö mi o fika aki a dee
kununu mindi ta begi.

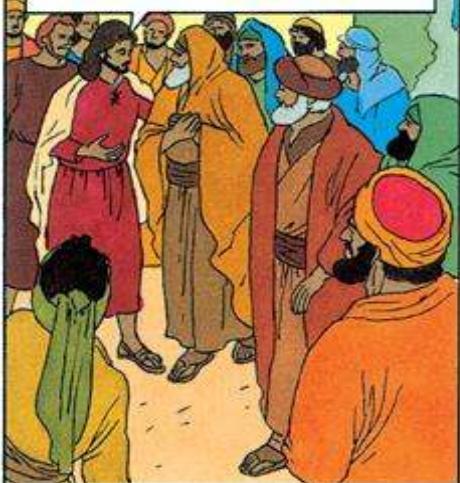

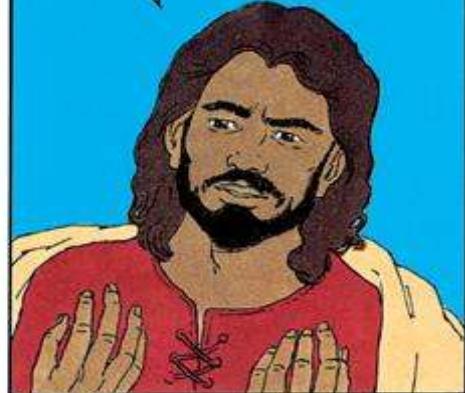
Sömëni sëmbë bi mënì taa
Masa Jesosi o ko di Könu u
de, u puu de a dee Loomë
sëmbë basu. Ma nöö sëmbë bi
dë tu di an bi lobi ën, de taa an
bumbuu tjika. De ta taki taa a
njönku poi. Nöö de ta buta dee
sëmbë u de musu kii ën puu a
goonliba.

Wë wan musu suku njanjan di ta hoi i u
wan pisiten nöö e. Ma suku njanjan di
sa mbei i feni di libi u teego.

Mi da di bëëë di ta da libisëmbë
libi u teego. Di bëëë di mi ta
taki aki, hën da di sinkii u mi di
mi o da hii libisëmbë u
goonliba.

Unfa di womi aki sa da u di
tjukutjuku mbeti fëen sinkii fuu
njan.

Wisiwasi soni a taki dë!

Hii sëmbë un go
kumutu aki!

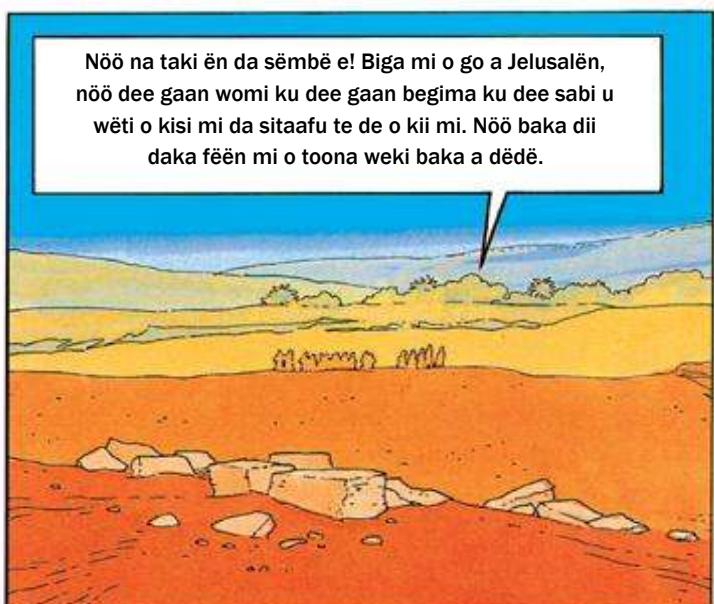
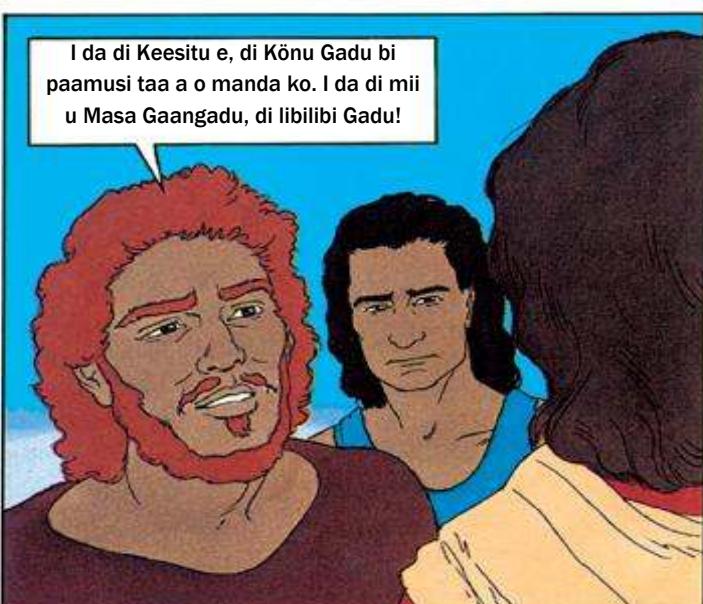
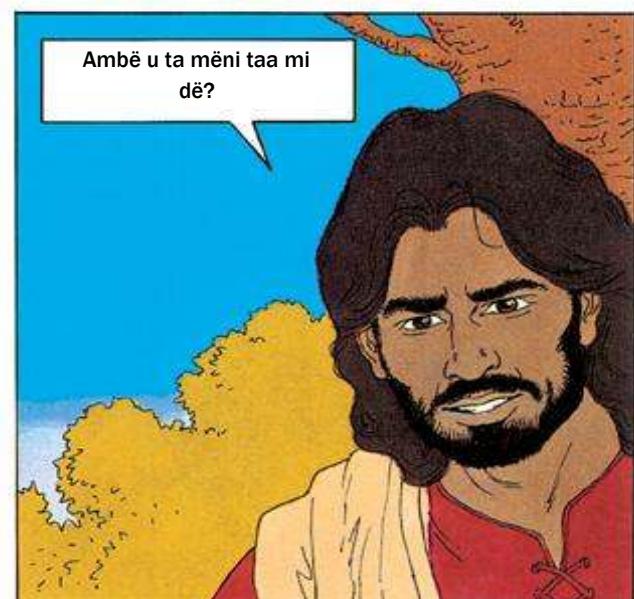
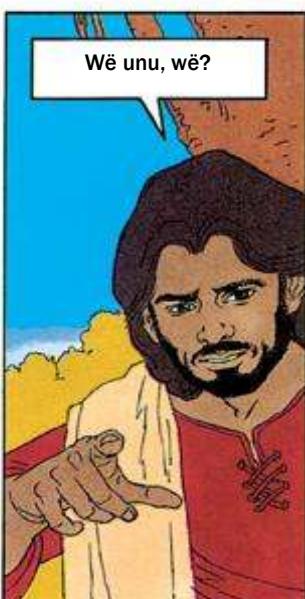
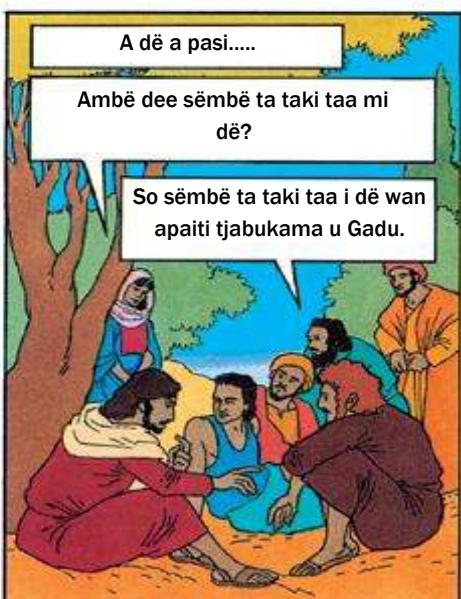
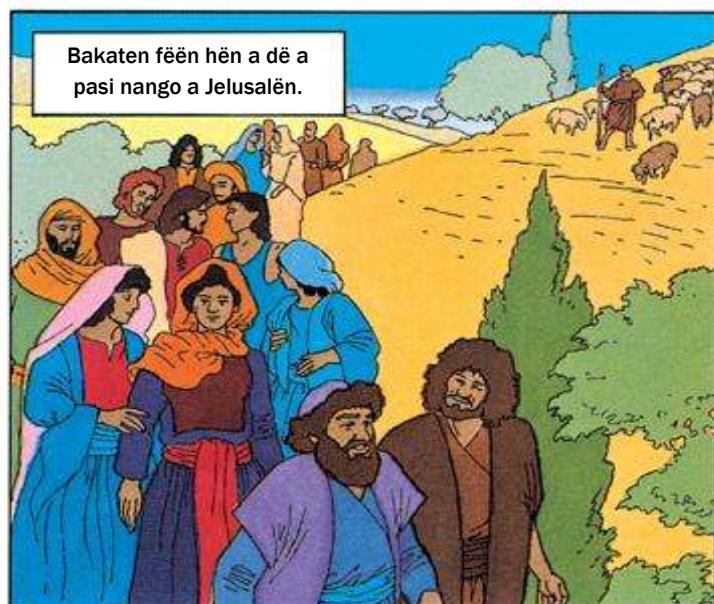
Un boo go e! Biga a
mbei u ko fëëë!

Wë, unu wë? U seei
kë go tu?

Masa! Na ambë u sa go
möönsö? Biga i abi di wöoutu
di ta da sëmbë teego libi.

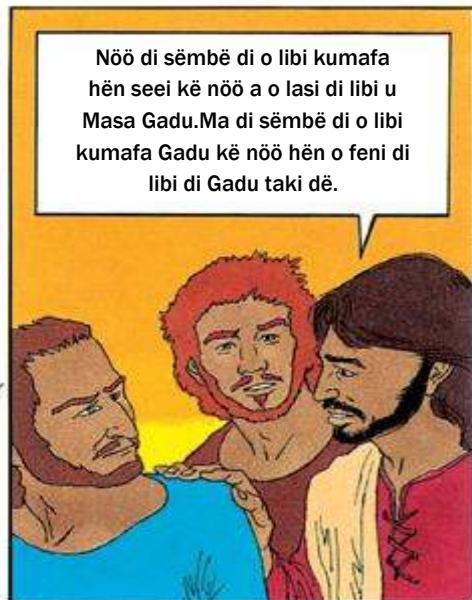

Wé nöö a döösë u Jelusalën foto dee Loomë sodati lobi u sitaafu sëmbë.
Naandë de ta peka sëmbë a lakpa pau kii, nöö a dë wan gaan taku fasi u dëdë.

Di sëmbë di kë waka a mi baka an musu ta
mëni hën seei möön e. Ma a
musu sa tja sitaafu kumafa wan sëmbë ta tja
di lakpa pau fëen u de pekëen kii.

Nöö di sëmbë di o libi kumafa
hën seei kë nöö a o lasi di libi u
Masa Gadu. Ma di sëmbë di o libi
kumafa Gadu kë nöö hën o feni di
libi di Gadu taki dë.

I musu sabi taa wan kodo
Gadu tö nöö dë.

Di mama u di oto aki, hën da i musu lobi, Masa
Gadu ku hii i acaa, ku hii pakisei ku hii i kaakiti.
Nöö söseei i musu lobi oto sëmbë leti kumafa i lobi
i seei.

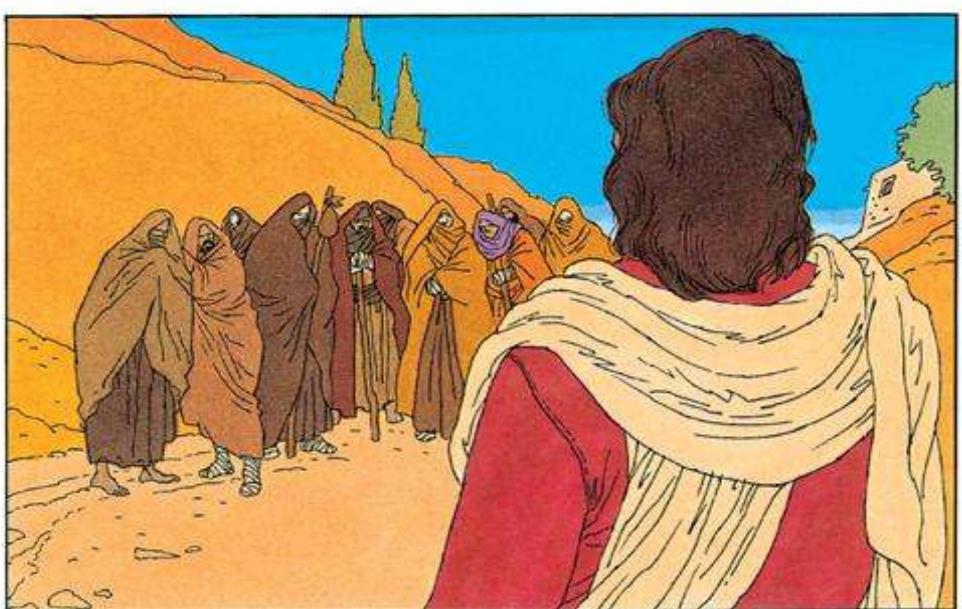

Wë a di ten u Isaëli köndë i bi abi wanlö pikipiki köndë
ka dee siki tjinama wanwan ta libi. Sömëni
sëmbë bi fëëë di siki aki. Dee sëmbë dee di siki aki kisi
an musu go mökisi ku dee sëmbë dee de guzöntu.

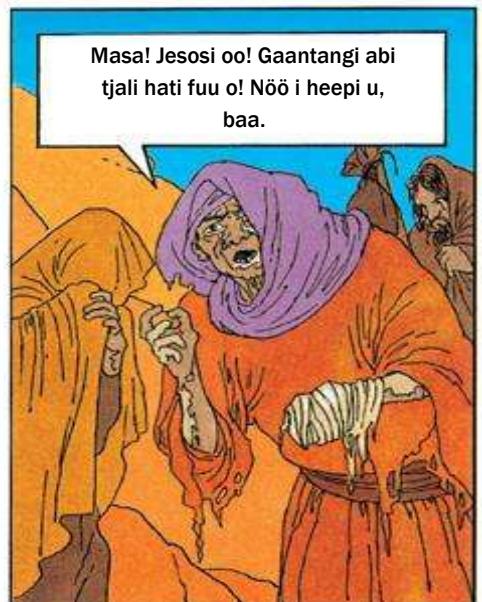

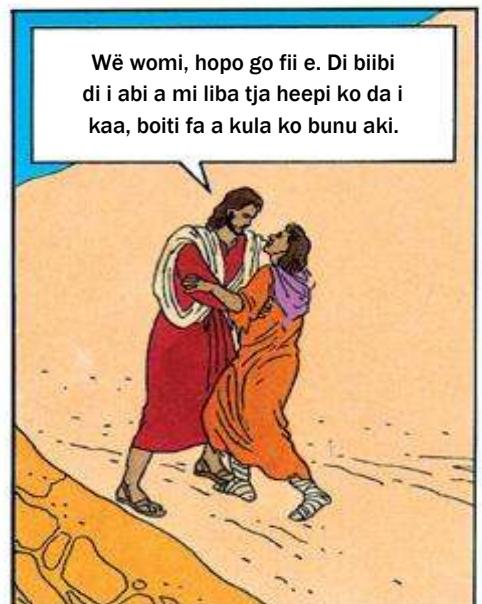
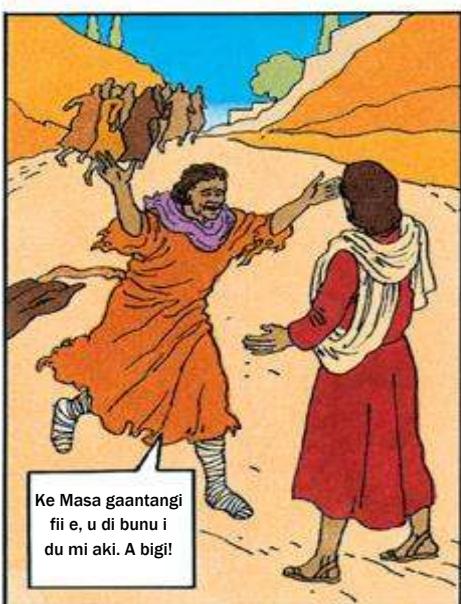
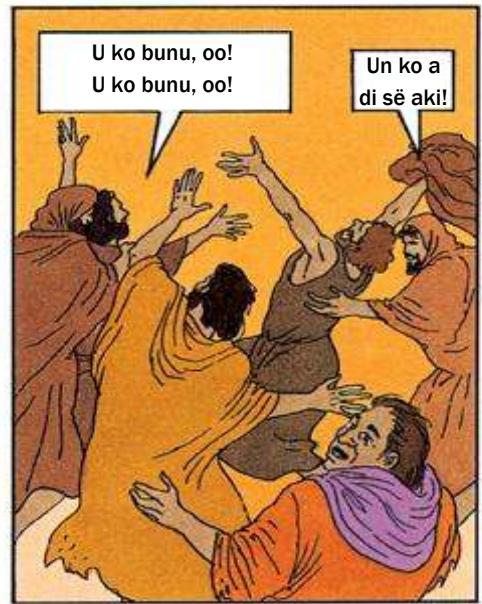
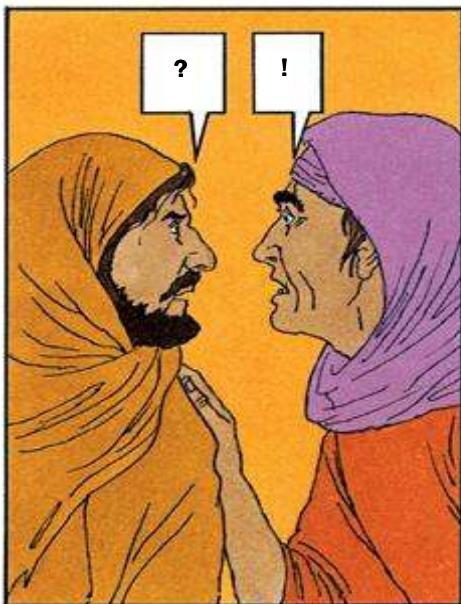
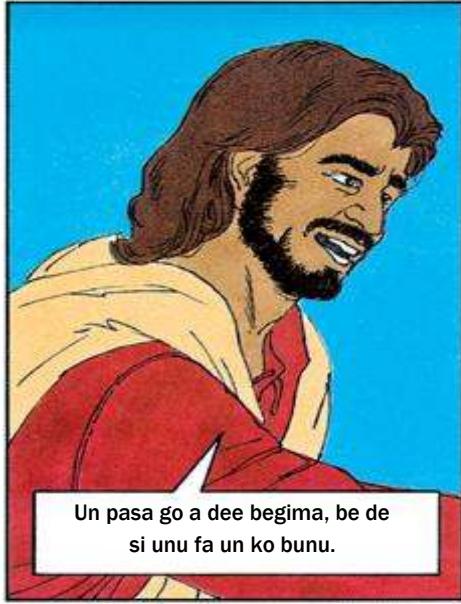
Te dee kokobema ta ko a wan
kamian, nöö de musu bai taa
dee kököbema ta ko pasa dë.

**Kököbema
ta ko, oo!
Kököbema!**

Masa! Jesosi oo! Gaantangi abi
tjali hati fuu o! Nöö i heepi u,
baa.

Wē dee hedima u di Dju keiki a Jelusalēn bi manda dee futuboi u de, u de go tjubii luku Masa Jesosi, fa a dē a pasi nango dē. Biga de an lobi di fasi fa a ta wooko seei, kwetikweti!

Biga de taki taa a ta mōkisi ku wanlō sēmbē di an bi musu mōkisi ku de, kuma mōtjō mujēē nasō ku sēmbē di ta pii lantimōni da di Kōnu u Loomē di ta du hogihogi ku dee sēmbē u Isaēli kōndē.....

Wē nōō fu dee sēmbē dee lasi aki hedi mbei Mi di ko dē Libisēmbē Mii aki ko a goonliba u mi suku de tja ko da Masa Gadu baka.

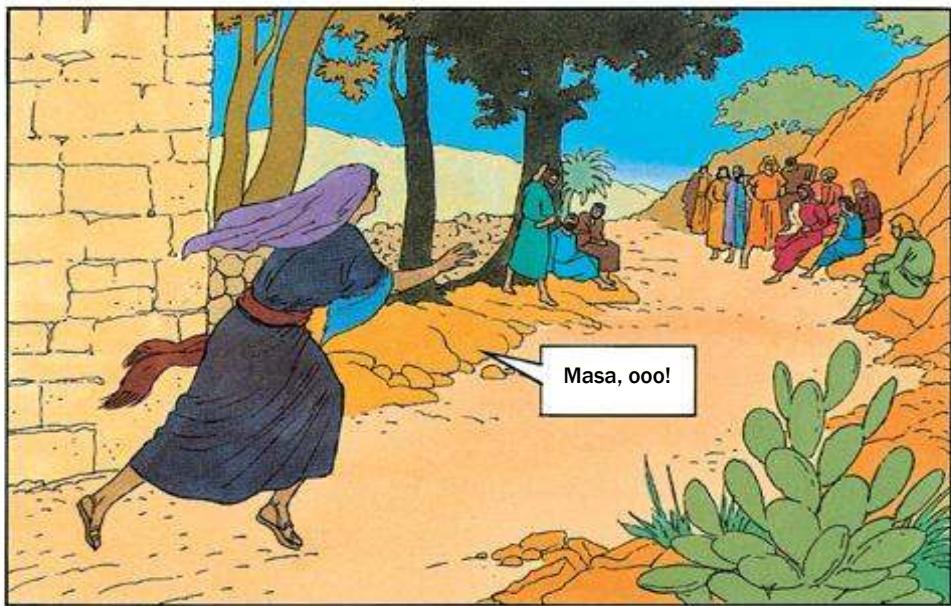
Söseei Masa Jesosi kula wan sikima a di saba daka u dee Dju sēmbē.....

Ko bunu wantewante baka!

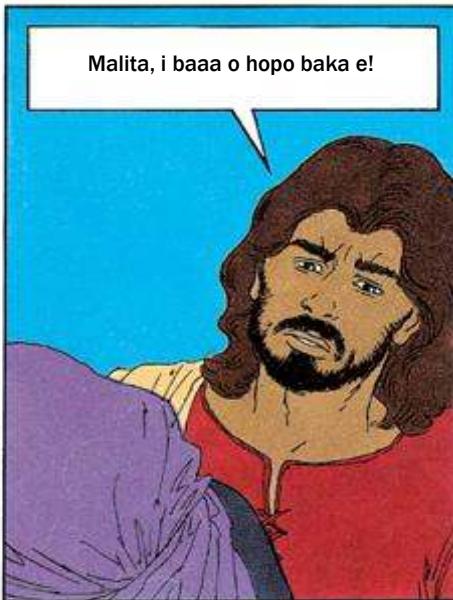
Söseei a abi wan apaiti ten, u wooko ku pikimii tu.....

Wan tapa dee mii e, un bee de ko a mi nōō. Biga sēmbē kuma dee mii aki, de ta dē a di Njunjun Tii u Masa Gadu dendu ta feni di bunu fēēn.

Wē nöö wanlö sëmbë manda kai Masa Jesosi faa ko a wan kändë zuntu ku Jelusalën de kai Betania. Nöö Masa Jesosi jei taa Lazalosi siki. Lazalosi, Malita ku Malia nöö de ku Masa Jesosi dë gaan mati. Wë di Masa Jesosi dou a Betania, hën jei taa Lazalosi dëdë te de bei fö daka langa kaa.

Wë mi sabi taa ee i bi dë aki nöö di baaa u an bi o dëdë!

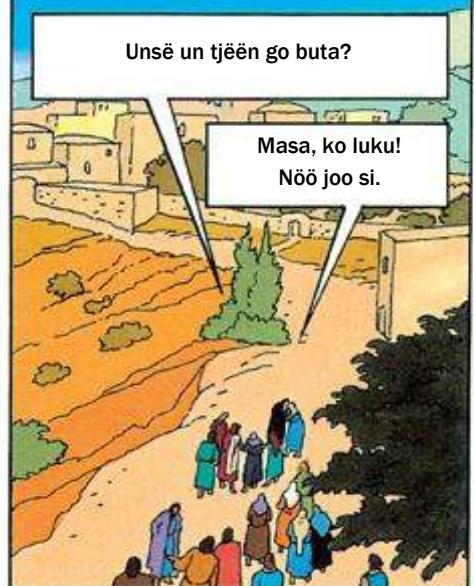
Aai, Masa sö a dë! A o hopo baka tuu te hii dee dëdë sëmbë o hopo baka a dëdë.

Mi da di sëmbë di ta weki sëmbë puu a dëdë. Nöö mi da di sëmbë di ta da libi. Ee wan sëmbë i ta biibi a mi nöö joo feni libi! Malita i ta biibi di soni dë u?

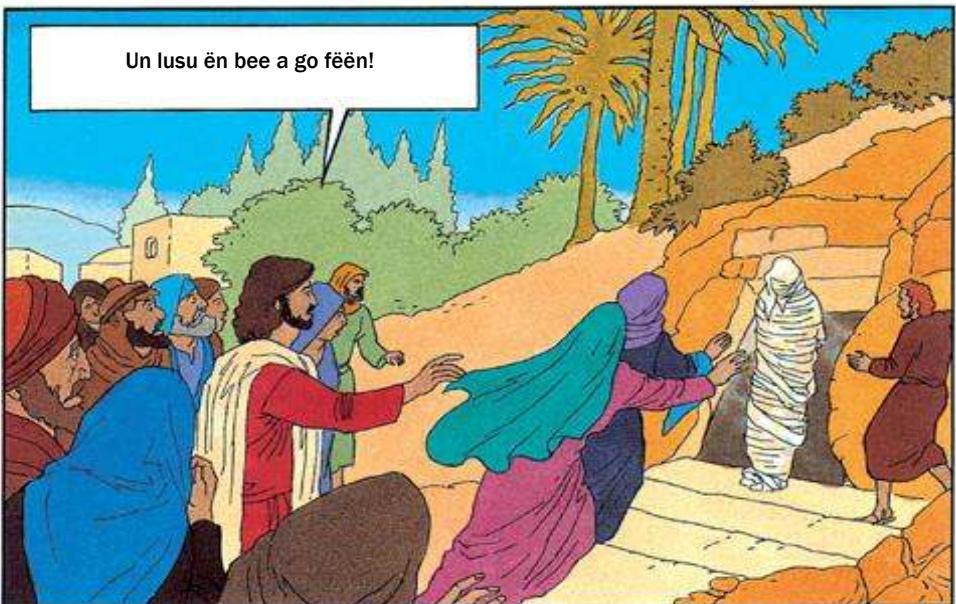
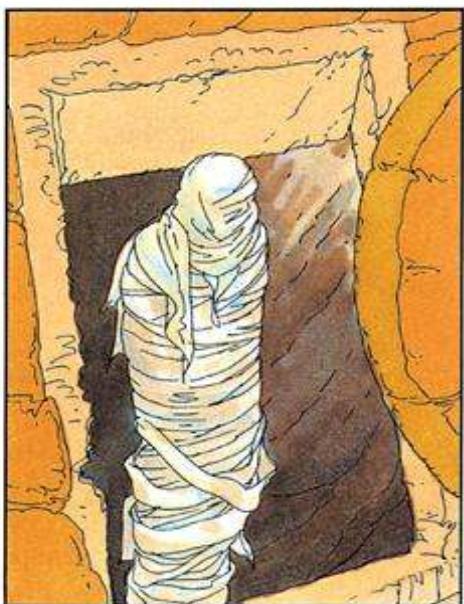
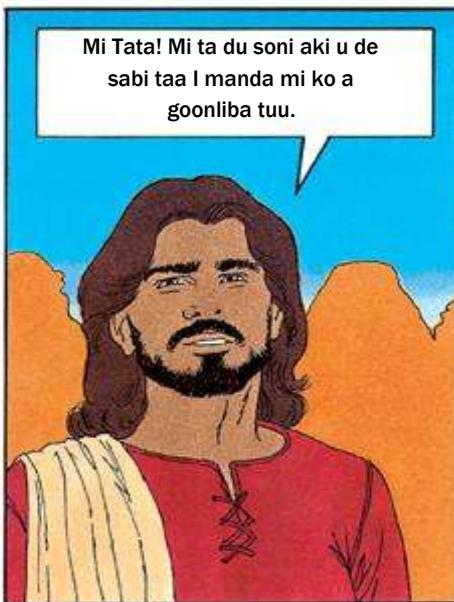
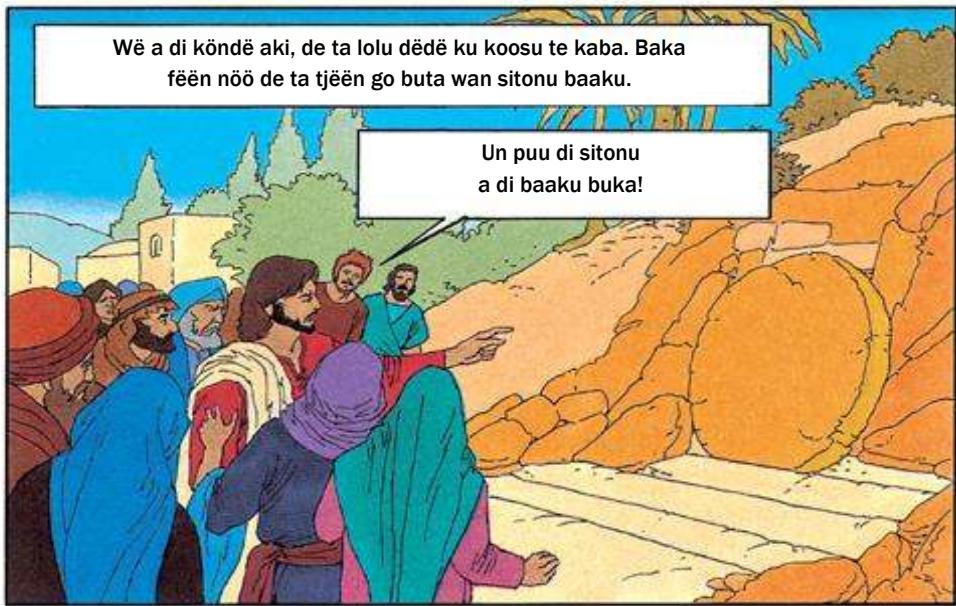
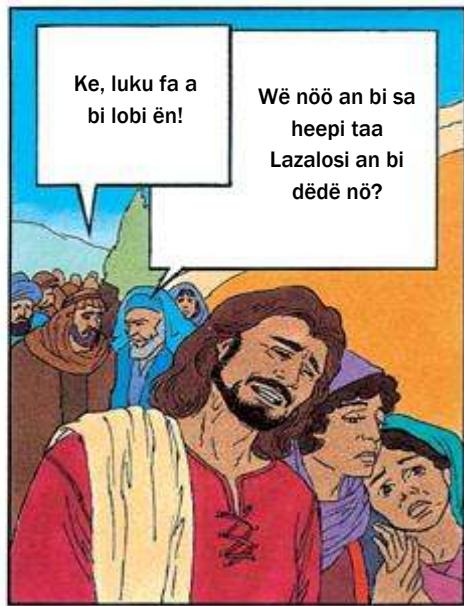

Aai, Masa! Mi ta biibi taa, i da di Keesitu, di Heepima, di Mii u Gadu di a taa a o manda ko a goonliba.

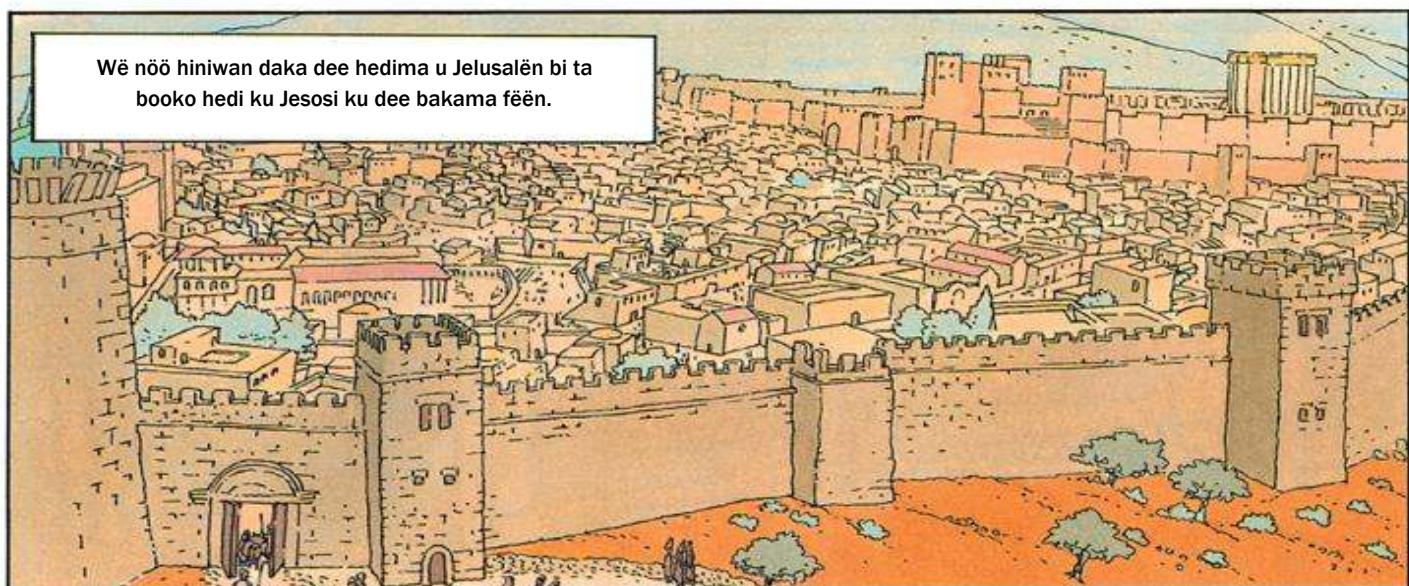

Unsë un tjëen go buta?

Masa, ko luku!
Nöö joo si.

Wë nöö hiniwan daka dee hedima u Jelusalën bi ta booko hedi ku Jesosi ku dee bakama feën.

Di womi aki sö ta du sümëni foondofoondo soni.

Wë nöö ee u disa di soni aki go dou sö, nöö dee Loomë sëmbë o mbei gidigidi a di köndë e!

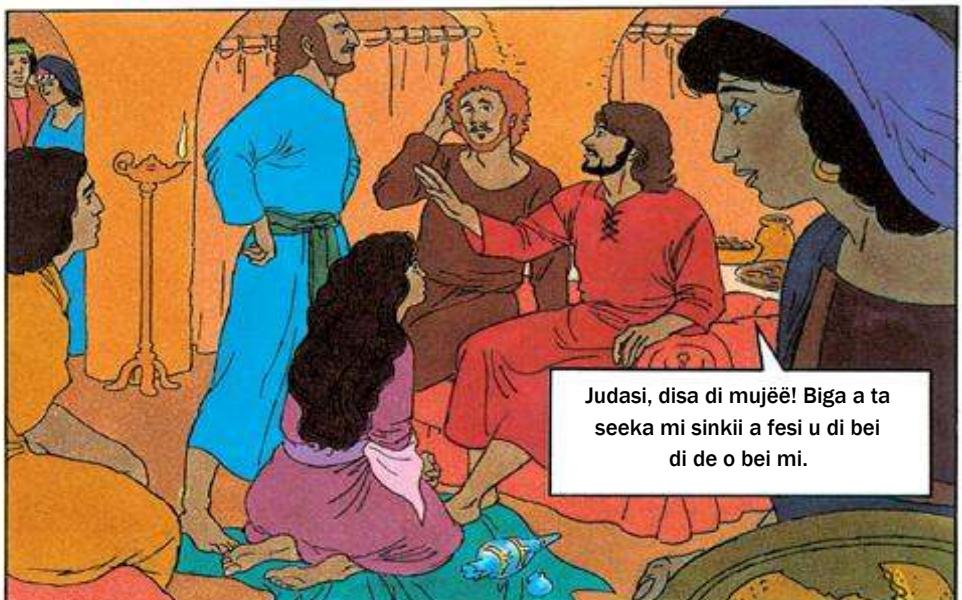
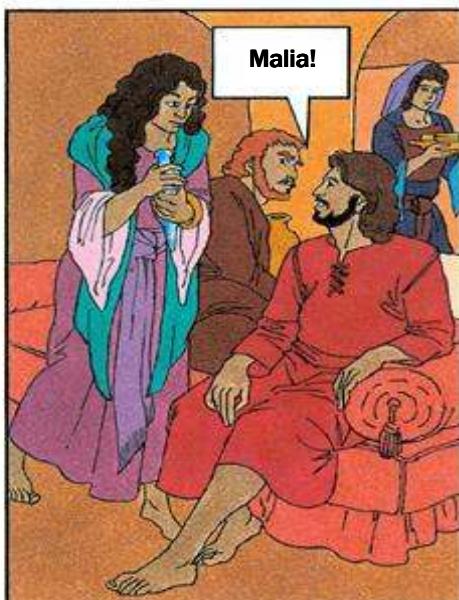
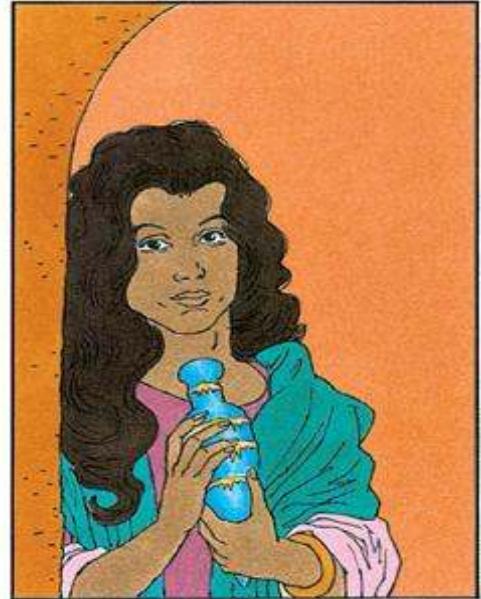
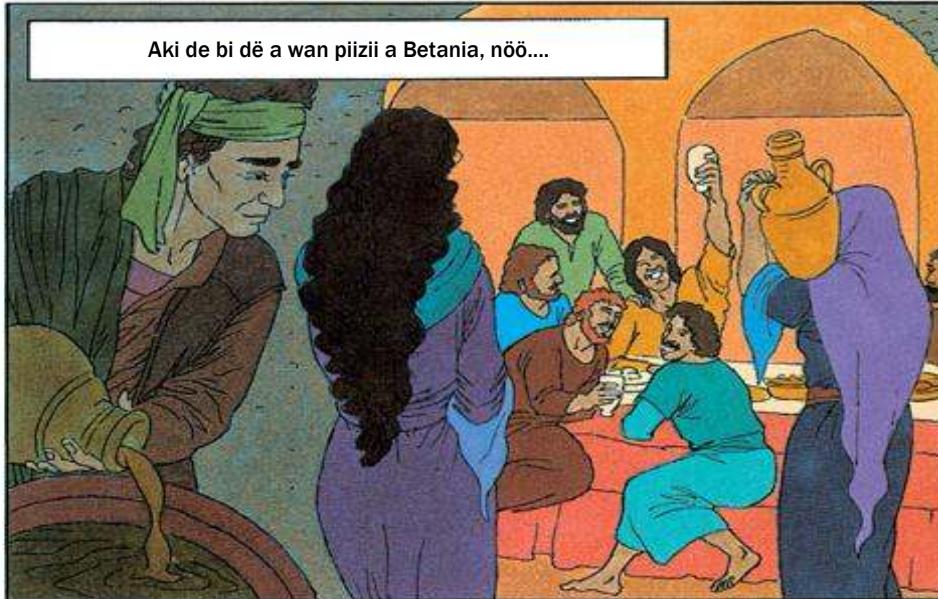
Aai! De o booko di gaan Keiki wosu fuu, nöö di föluku o kaba sösö.

Un boo du soni ku fusutan e!
A möön bëtë wan kodo sëmbë
nöö dëdë, möön leki hii di
föluku tuu dëdë kaba a sösö.

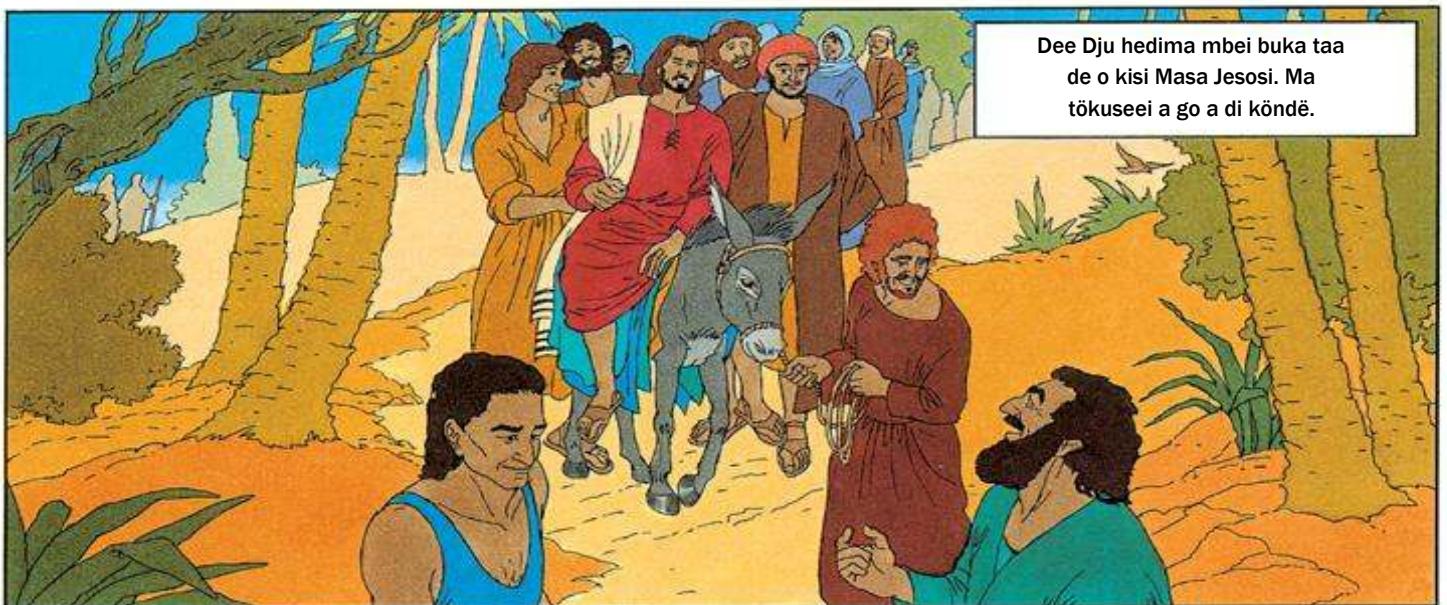
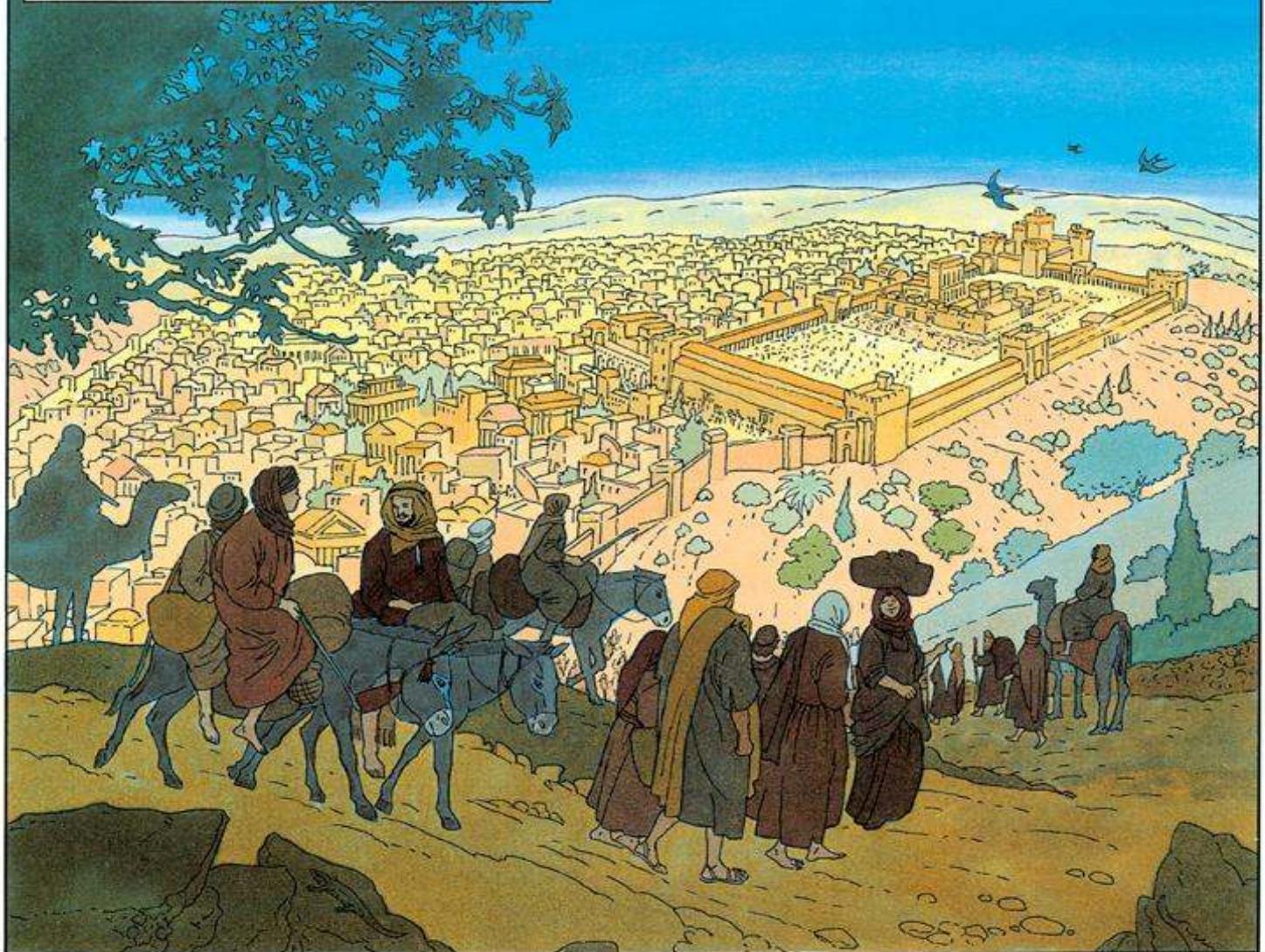
Nöö feën mbei u
musu kii di Jesosi
aki puu dë!

Wë nöö fanafu di ten dë hën de hedima u keiki ta suku wan fasi u de sa feni Jesosi kisi tja go da dee Loomë sëmbë. Biga de tei Isaëli köndë aba ta taki a de liba. Nöö de wanwan nöö abi makiti u da sëmbë sitaafu u te a dëdë.

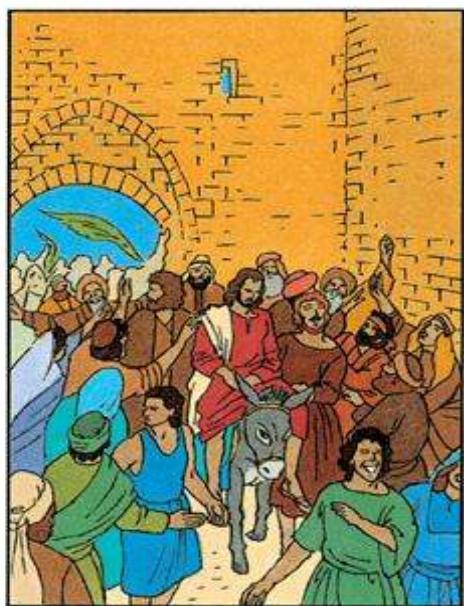
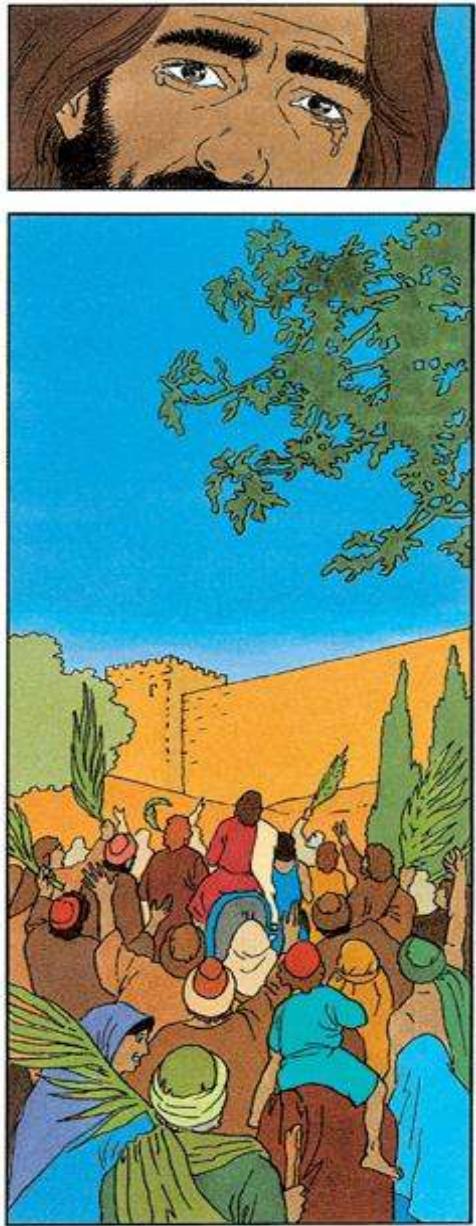
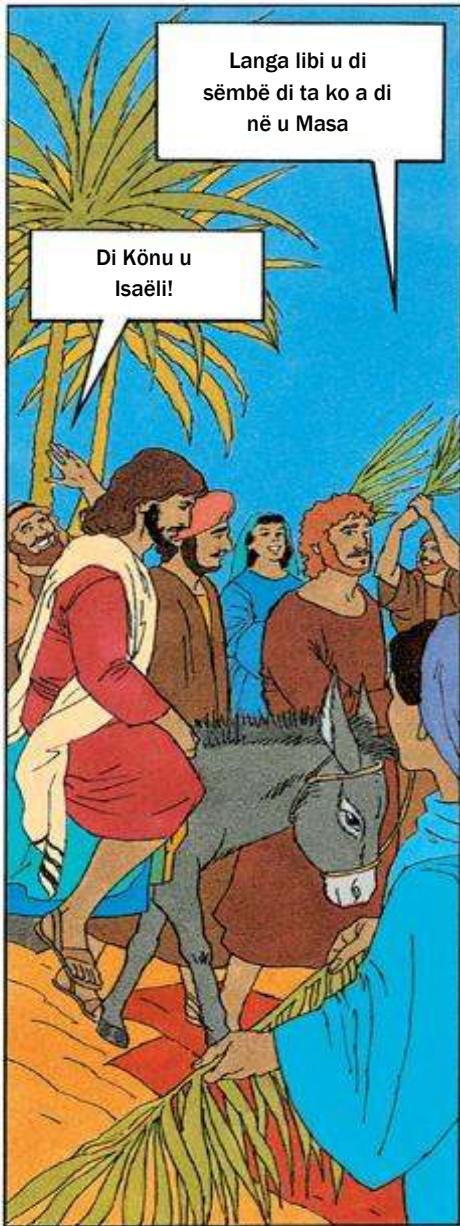
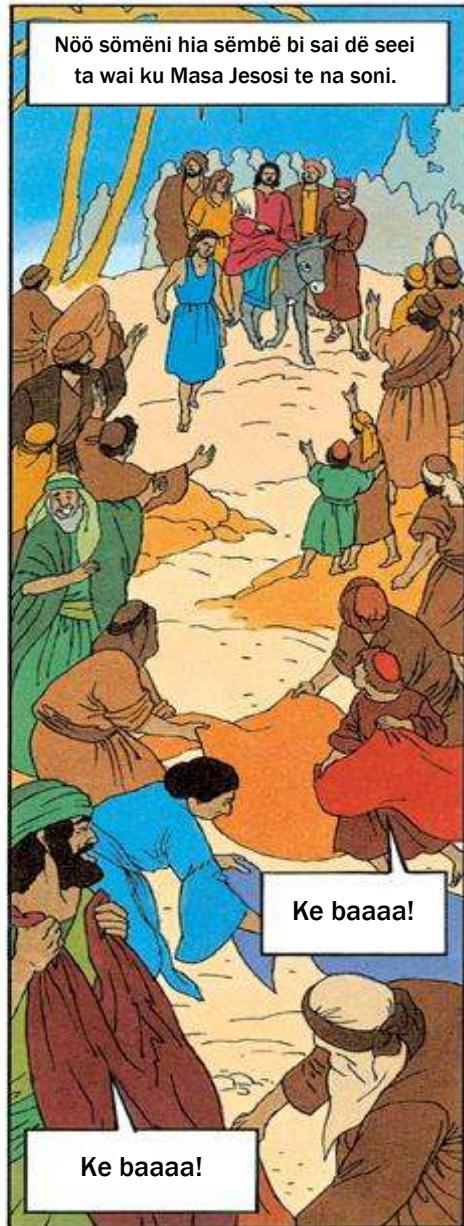
Aki de bi dë a wan piizii a Betania, nöö....

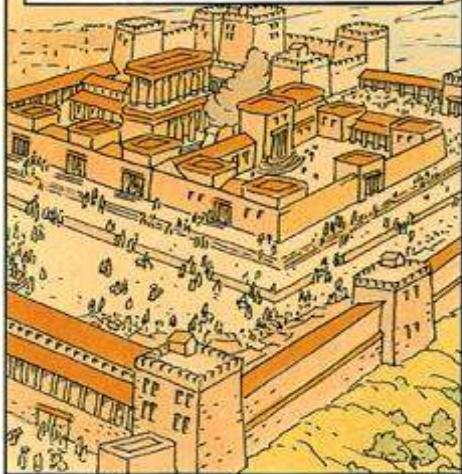
Wē nōō di pasika piizii bi ko zuntu faa kai. A
di ten dē sömēni sëmbë ta booko seei
“gbuluuu” te a hia ko a di foto de kai Jelusalën.

Dee Dju hedima mbei buka taa
de o kisi Masa Jesosi. Ma
tökuseei a go a di kondë.

Di gaan keiki wosu u dee Dju sëmbë dë a di
gaan foto de kai Jelusalën, nöö naandë da di
möön gaan kamian ka de ta ko ta begi.

Hiniwanten, te di pasika piizii dë
nöö dee Djusëmbë ta kii wanlö
pikipiki sikapu, begi hakisi
paadon.

A di gaan keiki wosu denu de ta
tjuma wan pisi u hiniwan piki
sikapu di de kii da Gadu kuma
paima faa da de paadon u dee hogi
de bi du.

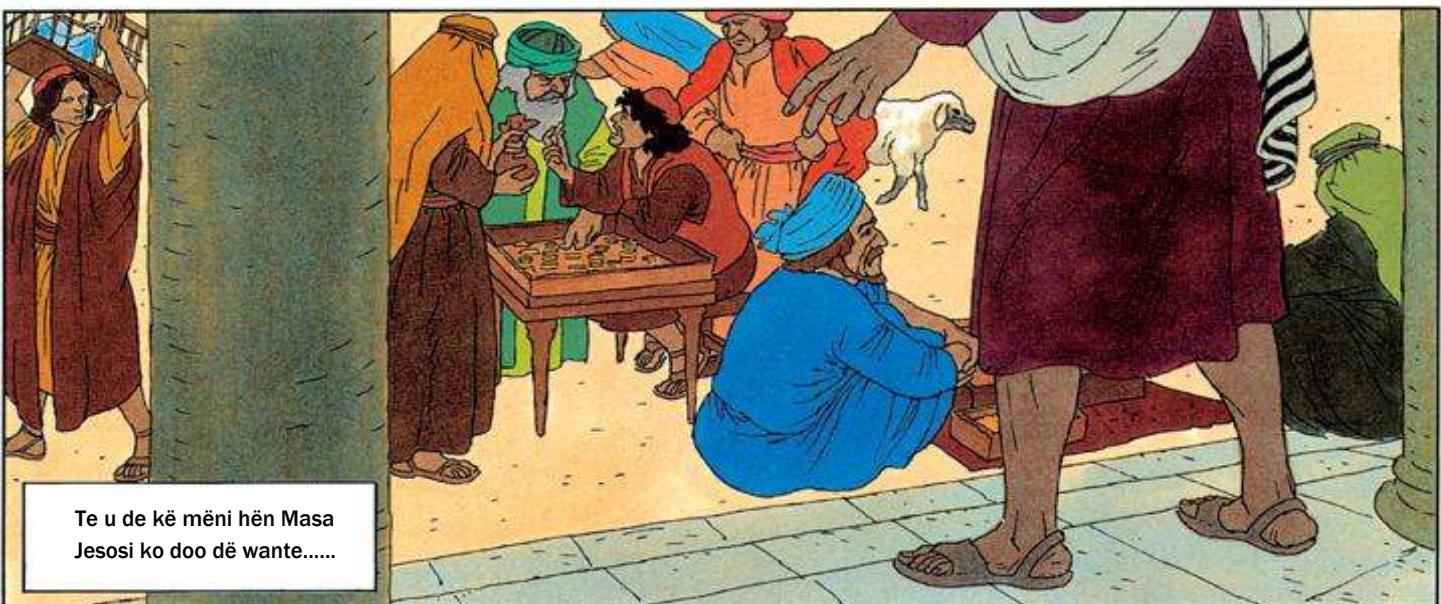
Nöö un sootu piki sikapu joo
tjuma di sa puu sëmbë a dee hogi
soni dee a du tuu a Gadu fesi?

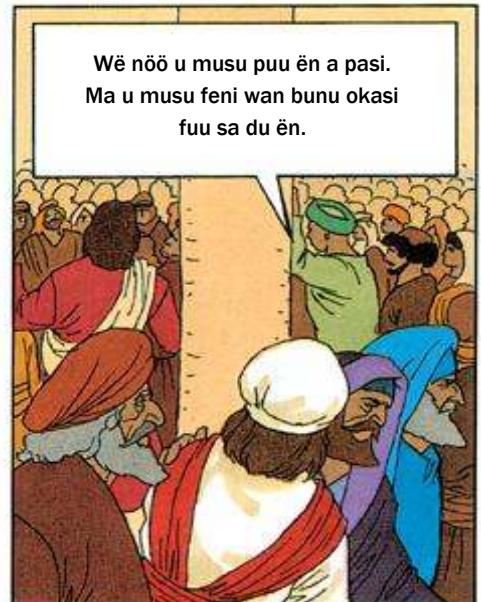
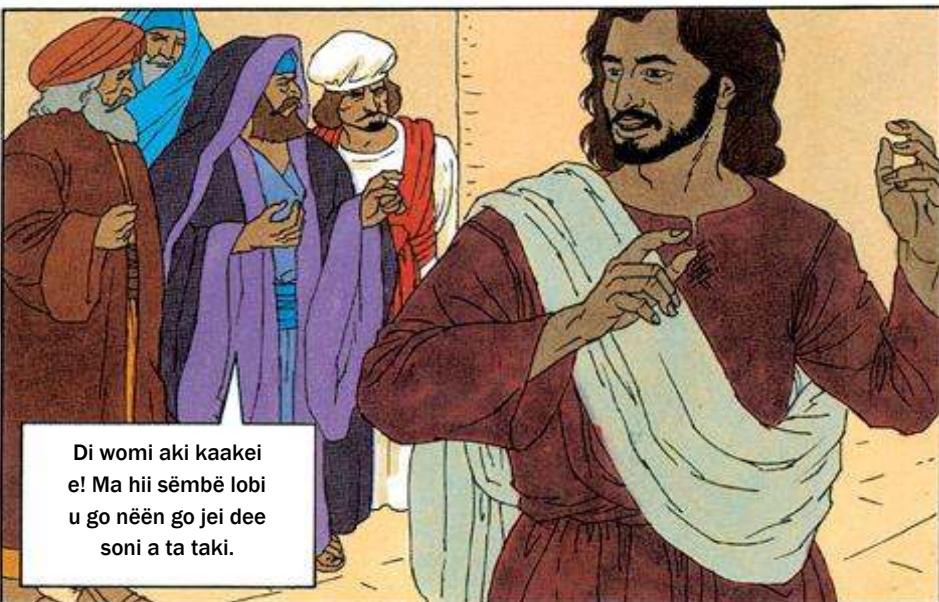
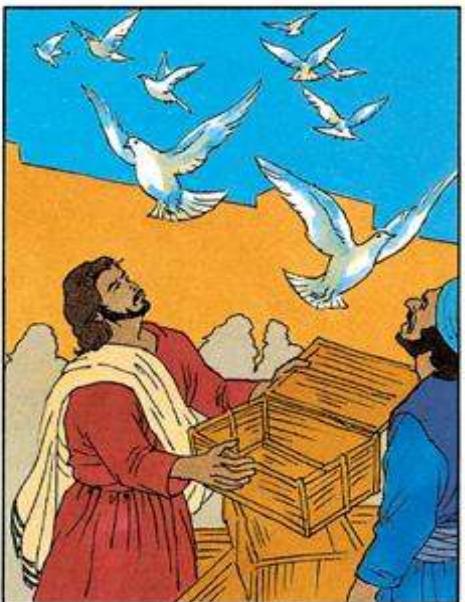
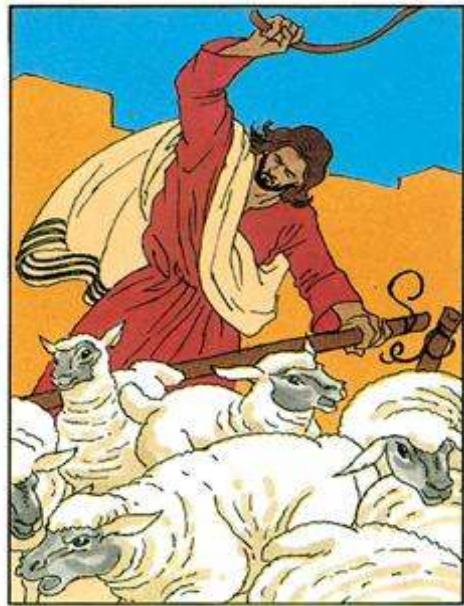
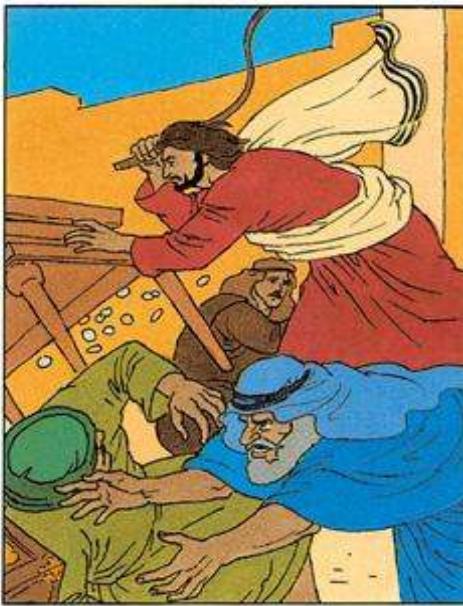

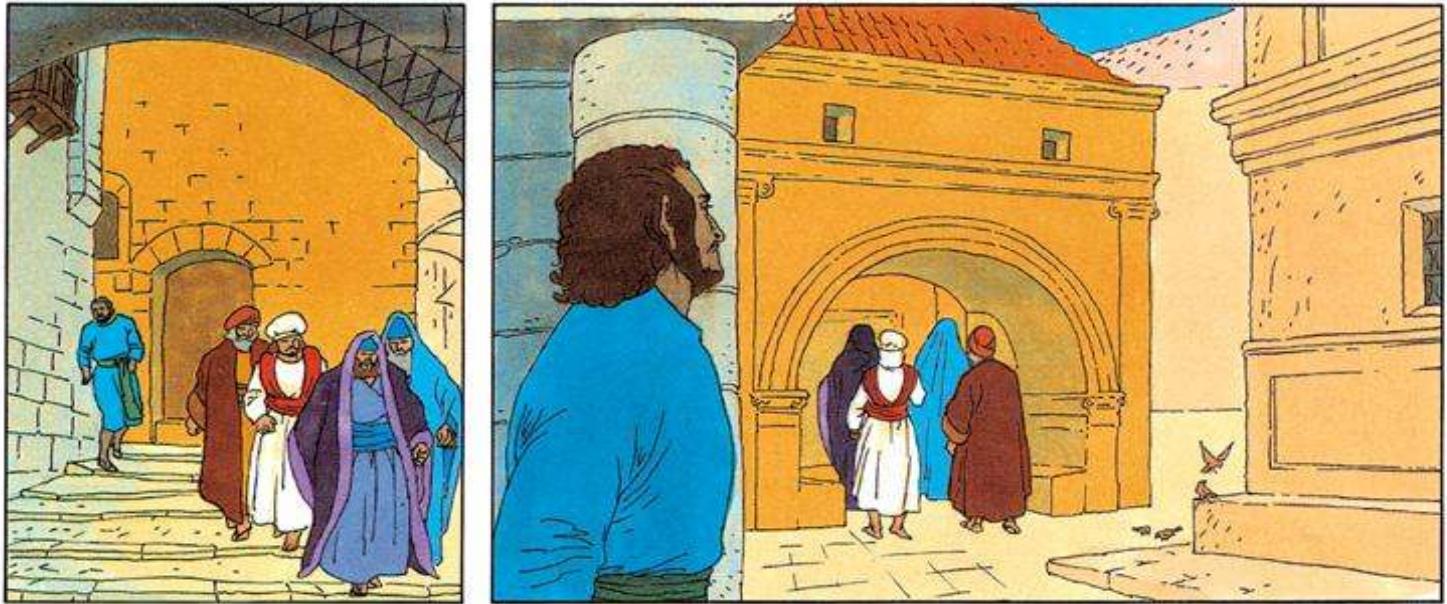
A di djai denu u di Gaan Keiki wosu de ta mbei
wajawaja ta sei soni ta booko möni.

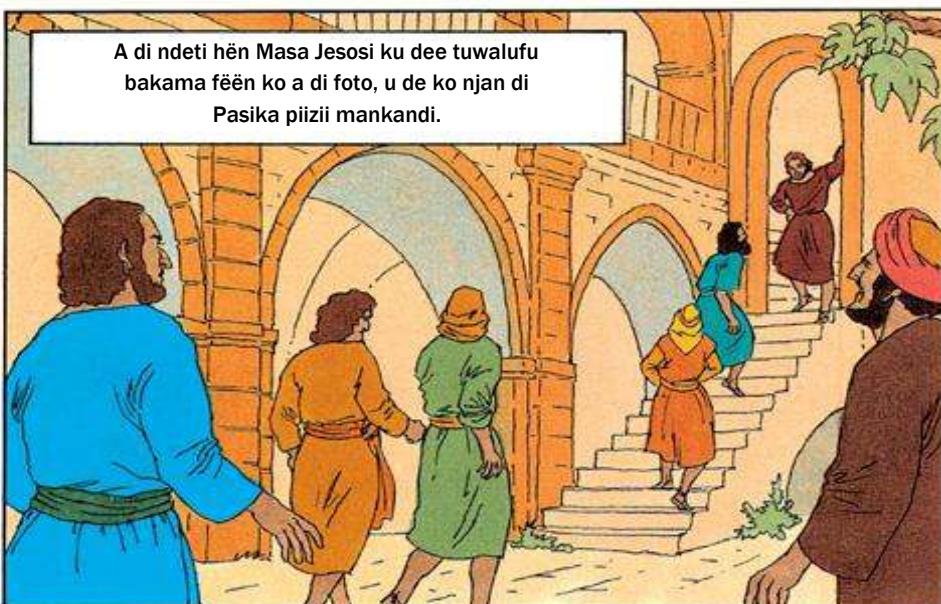
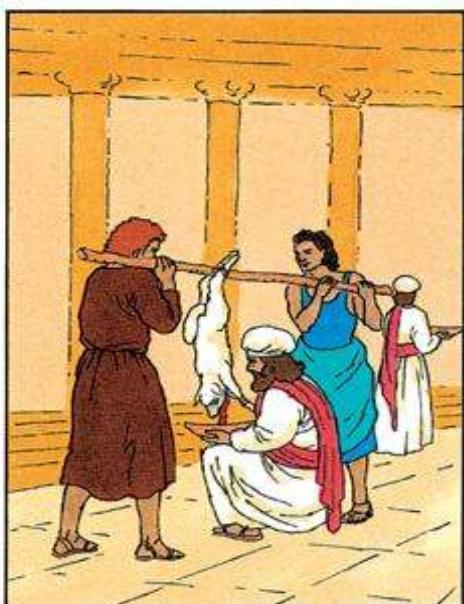
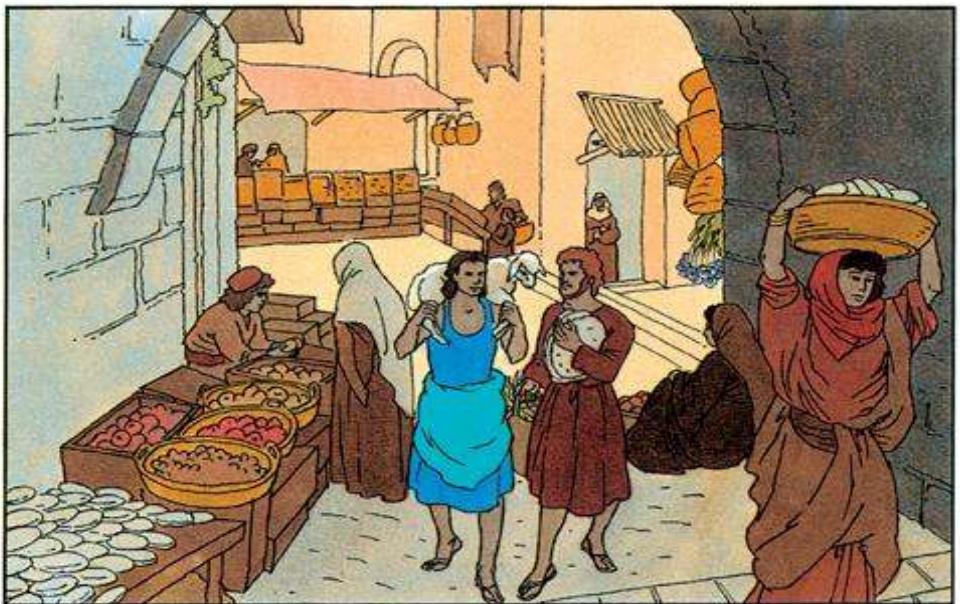
Te u de kë mëni hën Masa
Jesosi ko doo dë wante.....

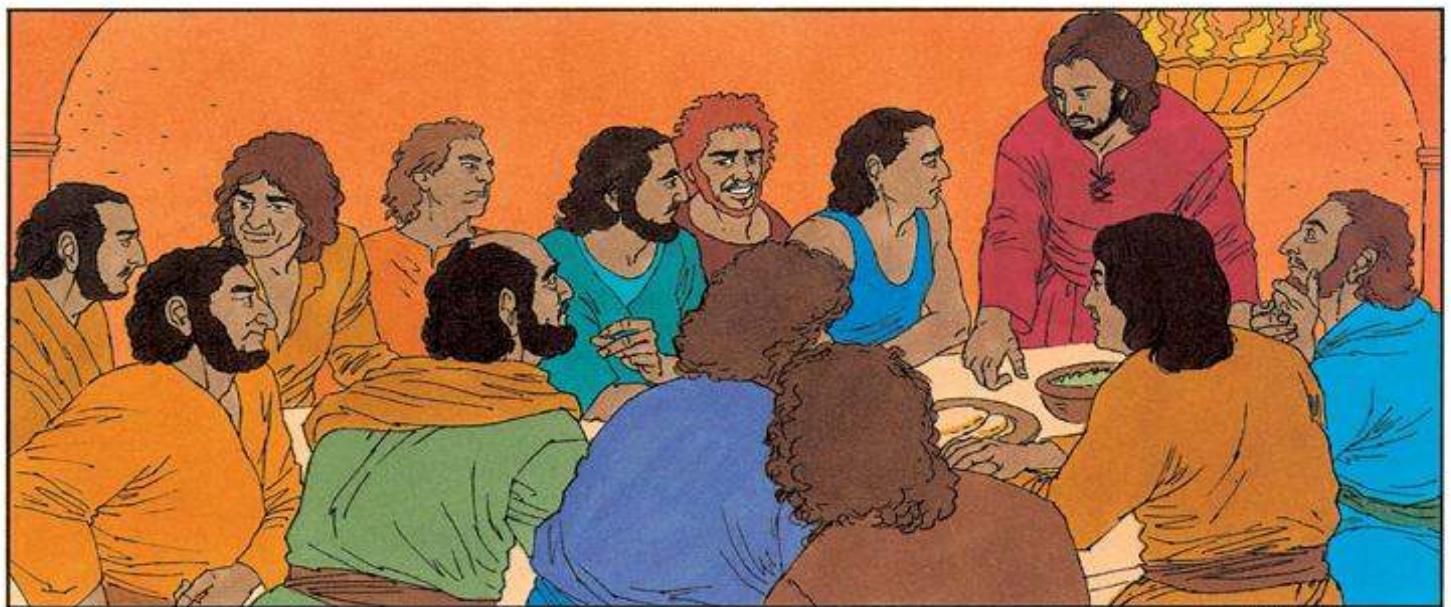

Wë nöö tu daka bifö di
Pasika daka dou, nöö hën
Masa Jesosi bi dë a di Gaan
Keiki wosu u Gadu ta lei
dee sëmbë soni. Ma nöö dee
Dju hedima ta fija ku ën
kodo, nöö hën Masa Jesosi
manda Petusi ku Johanisi
bee de go seeka di sikapu di
de o njan makandi.

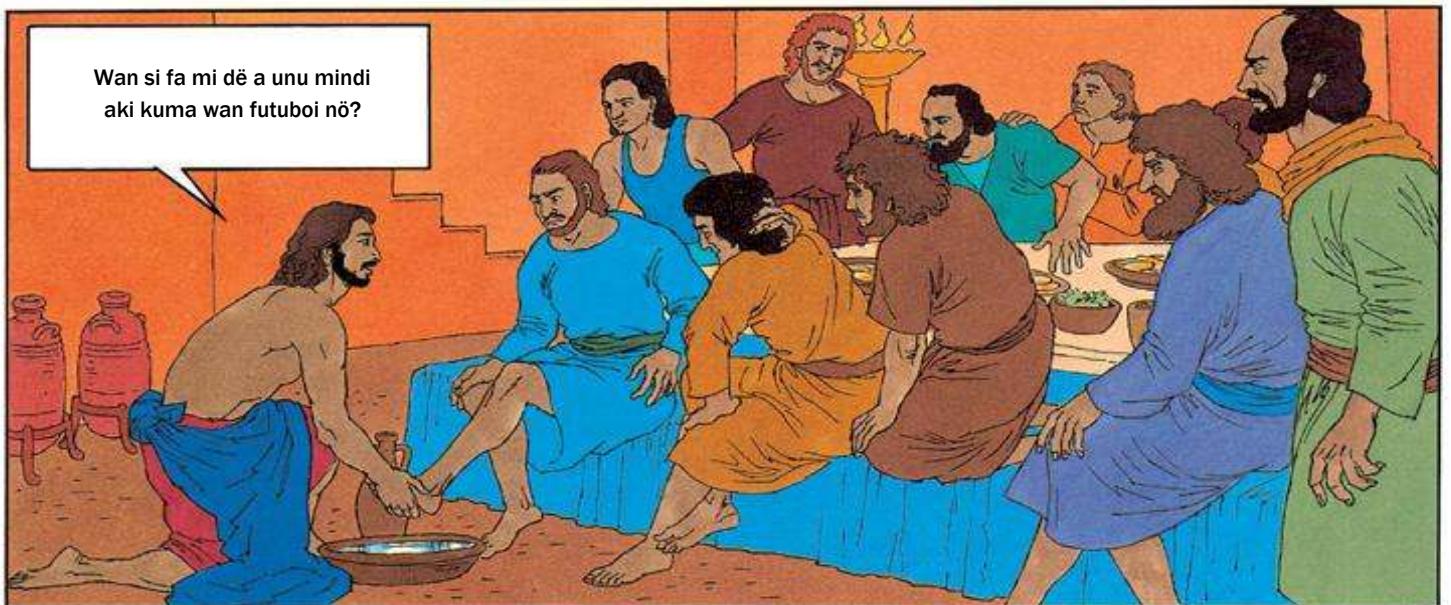

Fu tuu! Mi hangi u mi njan di
Pasika piizii aki ku unu! Biga
abiti möön di juu o dou u mi tja
pen ku gaan sitaafu!

Dee tiima u di goonliba aki ta
duwengi sëmbë ta buta a de basu!
Ma nöö un wan musu libi sö e.

Ma nöö ee wan sëmbë dë a unu
mindi aki di kë dë fesima, nöö a
musu dini dee otowan fëen e.

Wan si fa mi dë a unu mindi
aki kuma wan futuboi nö?

"Ambë, Masa! Ja sa wasi mi futu. I na saafu e? Kwetikweti!

Petuisi!
Ee më musu wasi i futu nöö ja o sa dë bakama u mi möön e!

Wë Masa di a dë sô nöö na mi futu wanwan fii wasi e, ma wasi mi futu te dou ku mi maun ku mi hedi tu!

Wë nönö womi, ee wan sëmbë i bi wasi kaa, nöö an dë fii toona wasi hii sinkii wan pasi möön e. Ma futu fii nöö dë u wasi ee a sundju.

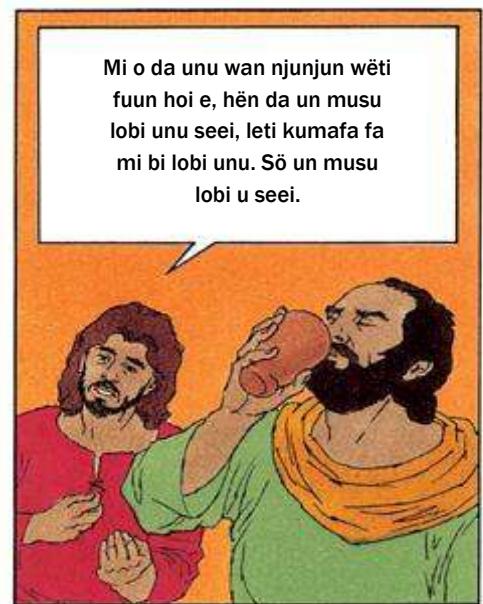
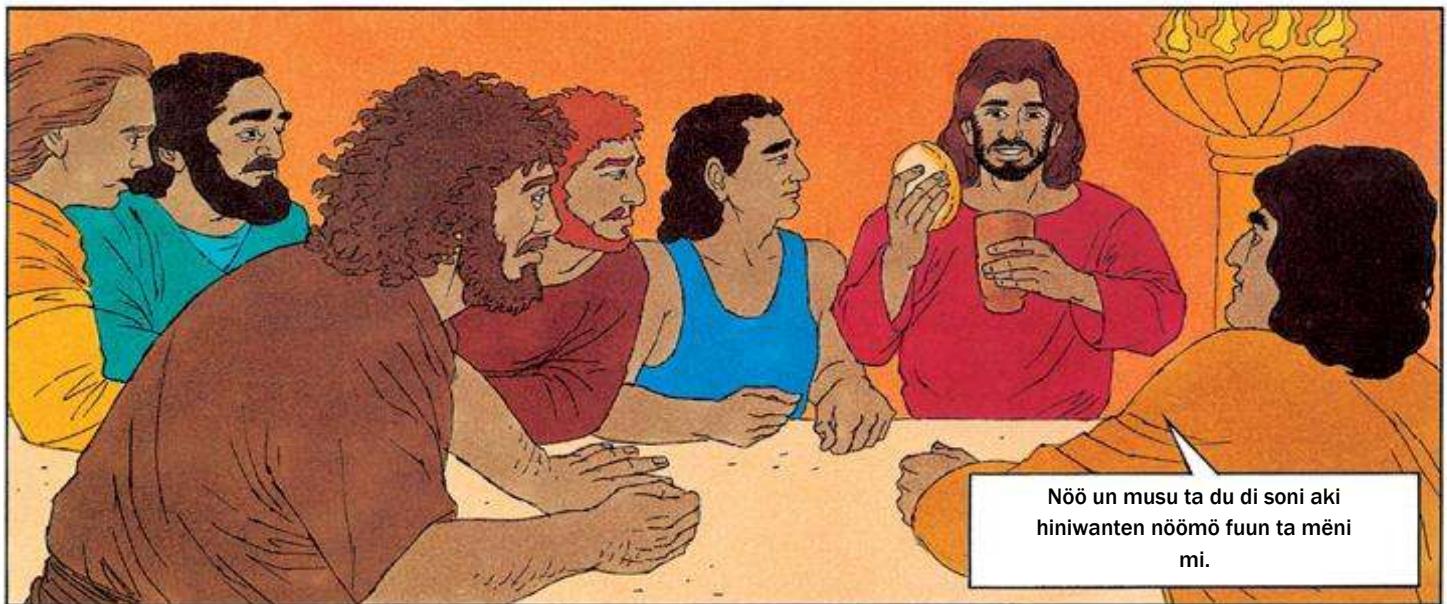
Wë un haika e, fa un dë aki un ta kai mi 'Mësitë' ku 'Masa' nöö un a' leti biga sô mi dë tuu. Nöö u di un kai mi Mësitë ku Masa! Nöö fëen mbei un musu libi leti sô ku unu seei tu.

Ma nöö un haika e, wan fuunu dë leti aki o tja mi go sei da dee felantima u mi.

A sa dë taa mi nö?

Nönö e, Masa!

Womi, di soni i si i ta pakisei fii du dë, nöö hopo go du ën wante e.

A di gaan ndeti hën Masa Jesosi ku dee èlufu
bakama fëen kumutu a di foto go. Ma Judasi an bi
dë a dendu möön,.....

Mi o go disa unu a goonliba aki e! Ma nöö
Tata, Masa Gadu o manda di Akaa fëen ko,
nöö hën o dë ku unu fu nöömö.

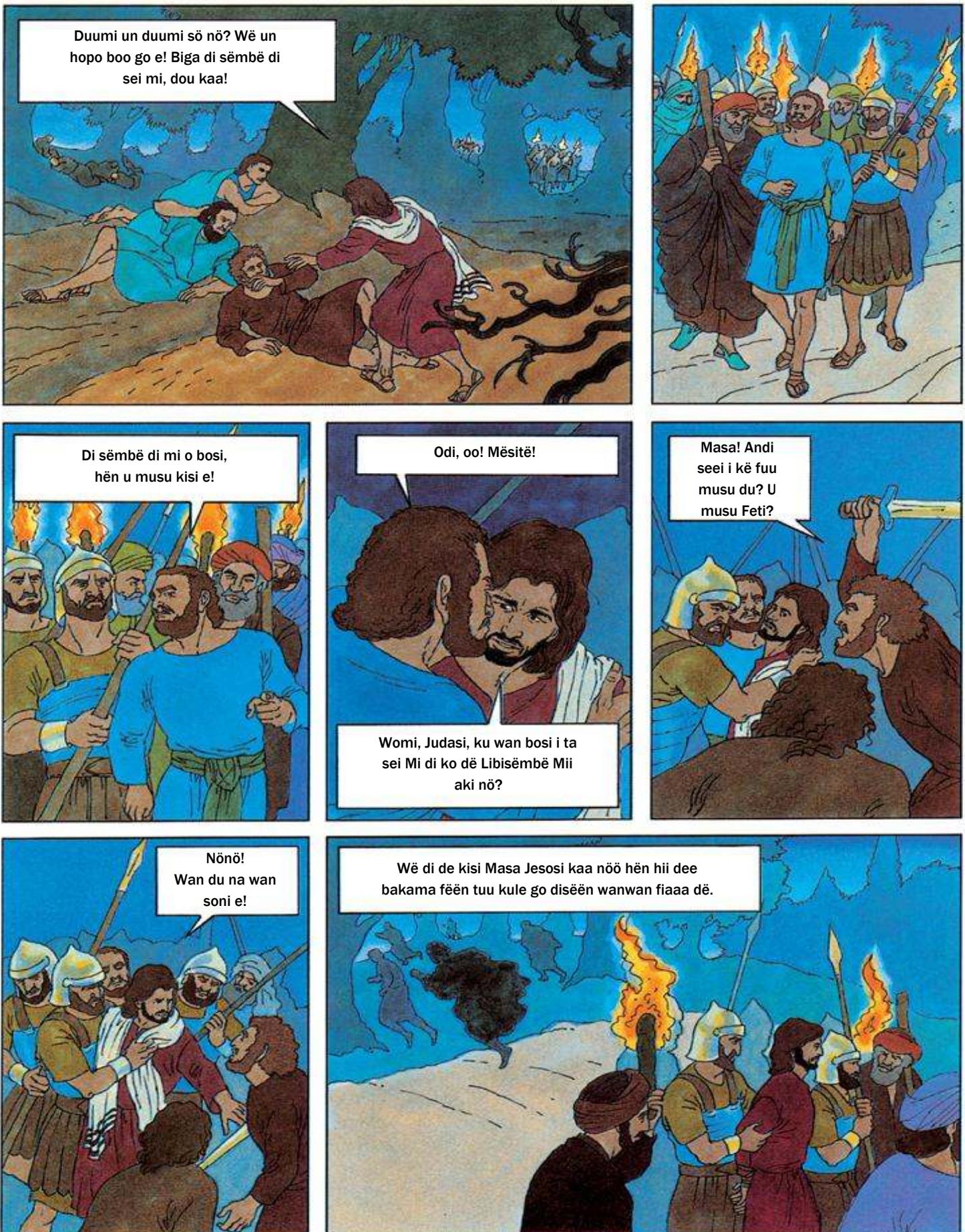
Wë un sabi ka mi nango. Söseei
un sabi di pasi u go doo ala tu.

Mi da di pasi, di tuu ku di libi.
Nöö na wan sëmbë sa dou a mi
Tata, ee na mi tjaa i go næën e.

Un sindo aki ufö e!
Nöö mi o go ala go begi!

Ke, Taata o! Gaantangi mi begi i, di
soni i lai da mi u mi bebe aki, ee i sa
puu ën da mi, u ma bebëén nöö be i
duu ën o!

Ma nöö fa mi fan aki seei, na du di soni
di mi kë e, ma be a pasa kumafa i kë.

Aki de ta tja Masa Jesosi go a di wosu u di Kaba Hei Begima. Hén da di möön gaan bigima u di Gaan keiki wosu. Ma nöö Petuisi ku Johanisi bi dë te a ala ta waka sapisapi ta ko a de baka.

Petuisi pasa go tee a go dou a di djai dendu.

Wë womi! Na i bi dë ku di womi de ko aki nö?

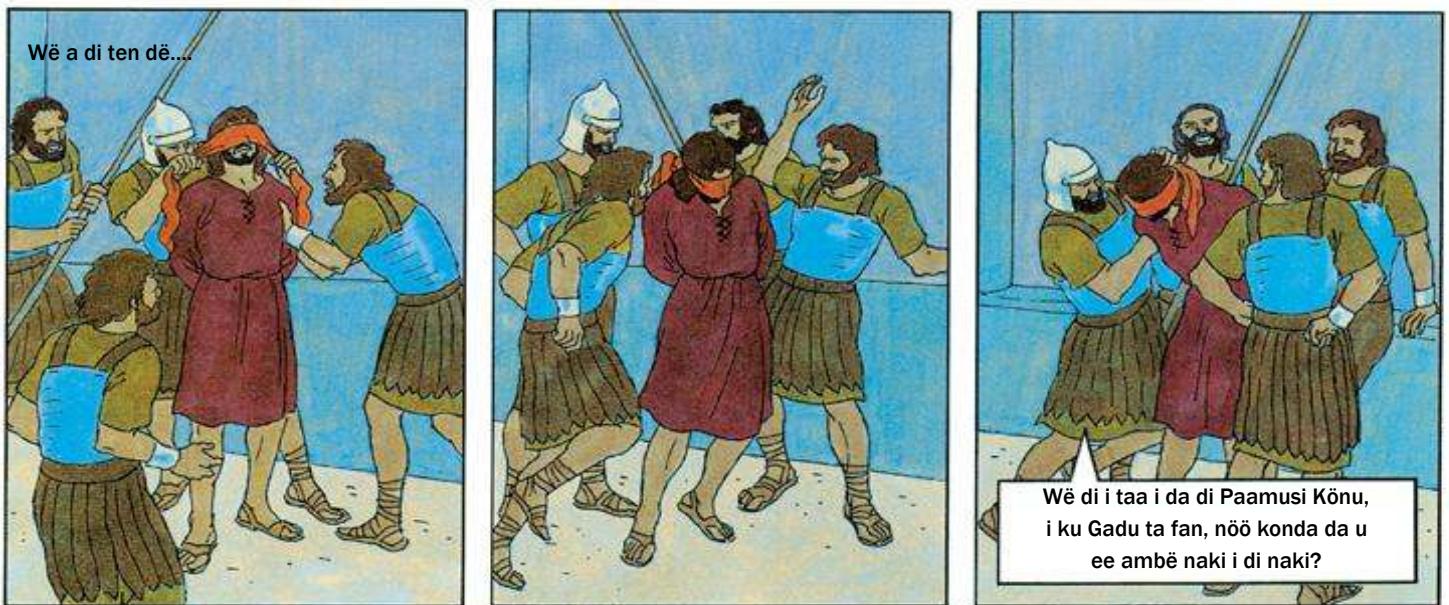
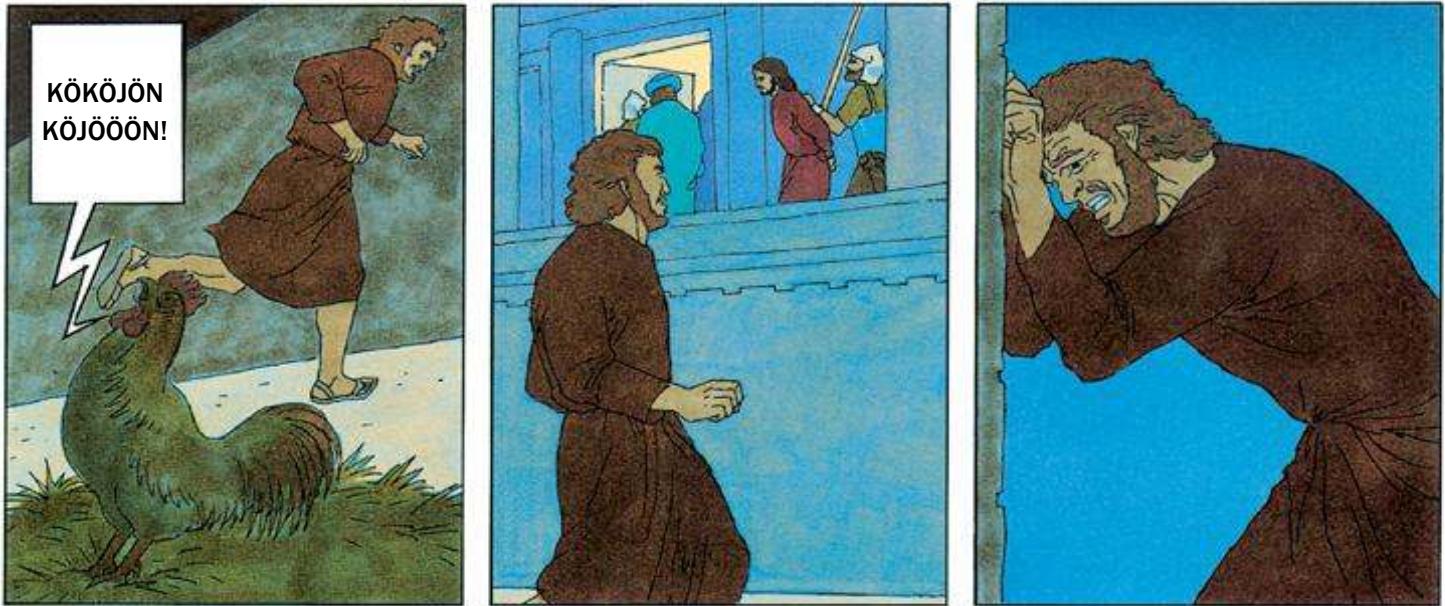
Di womi i si aki, a bi dë wan u dee bakama fëen!

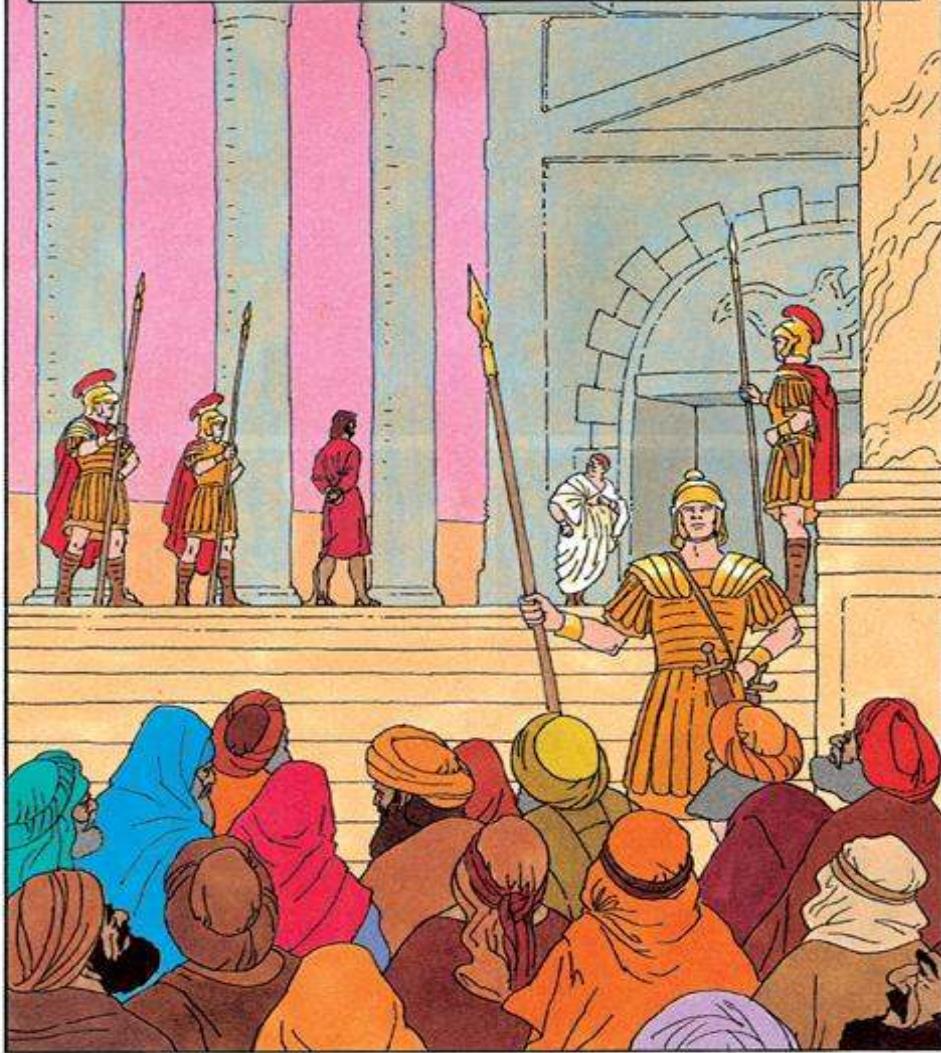
Womi, an dë fii fia taa ja dë sëmbë u di womi dë e. Biga u ta jei a di töngö tatai fii taa i da wan Galilea sëmbë!

Mi taki da unu e, taa di womi dë ma sabi èn seei wan daka, kwtikweti!

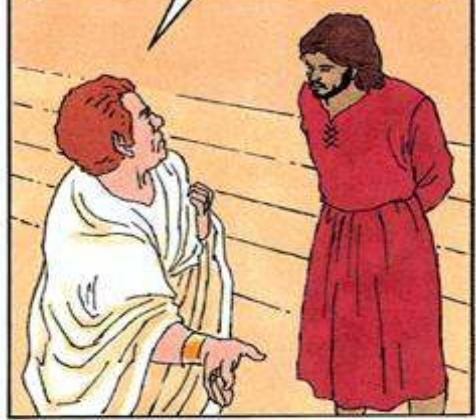

De tja Masa Jesosi go a di Gaama de kai Pilati. Hén dee Loomë lanti bi buta faa tii dee Dju sëmbë. Nöö dee begima ku dee takima ku dee Dju sëmbë ta bai ta mindi sömëni pei soni da Masa Jesosi.

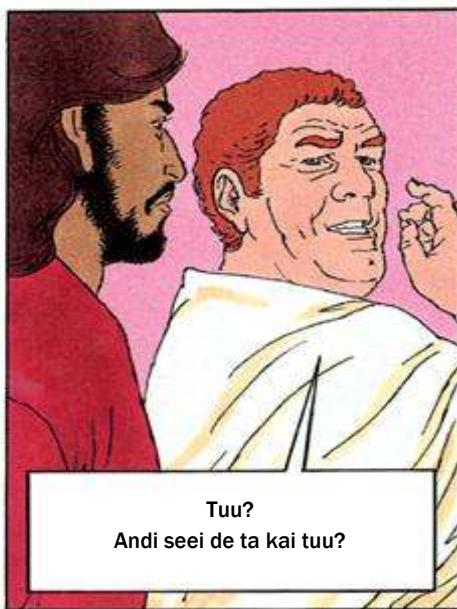
Wë di soni fii de ta taki aki,
andi fëen joo taki? Soni de ta
mindi da i, naa sö i taki tuu?

Un hogi seei,
i du?

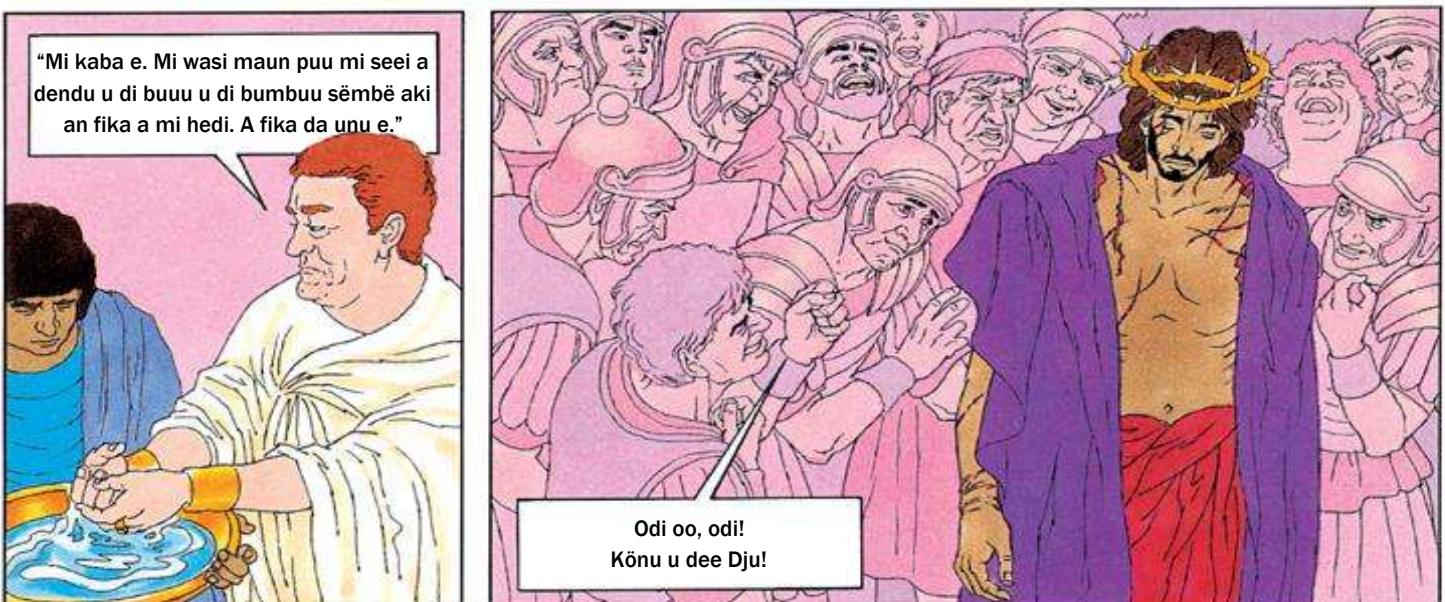
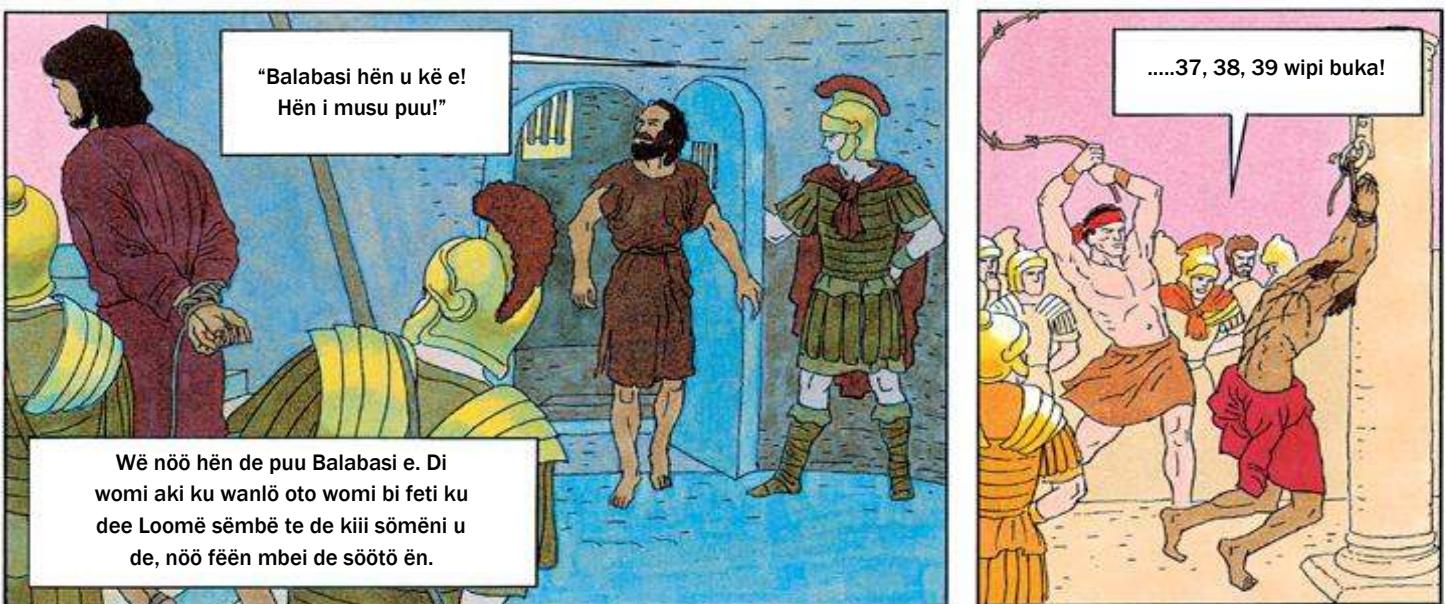
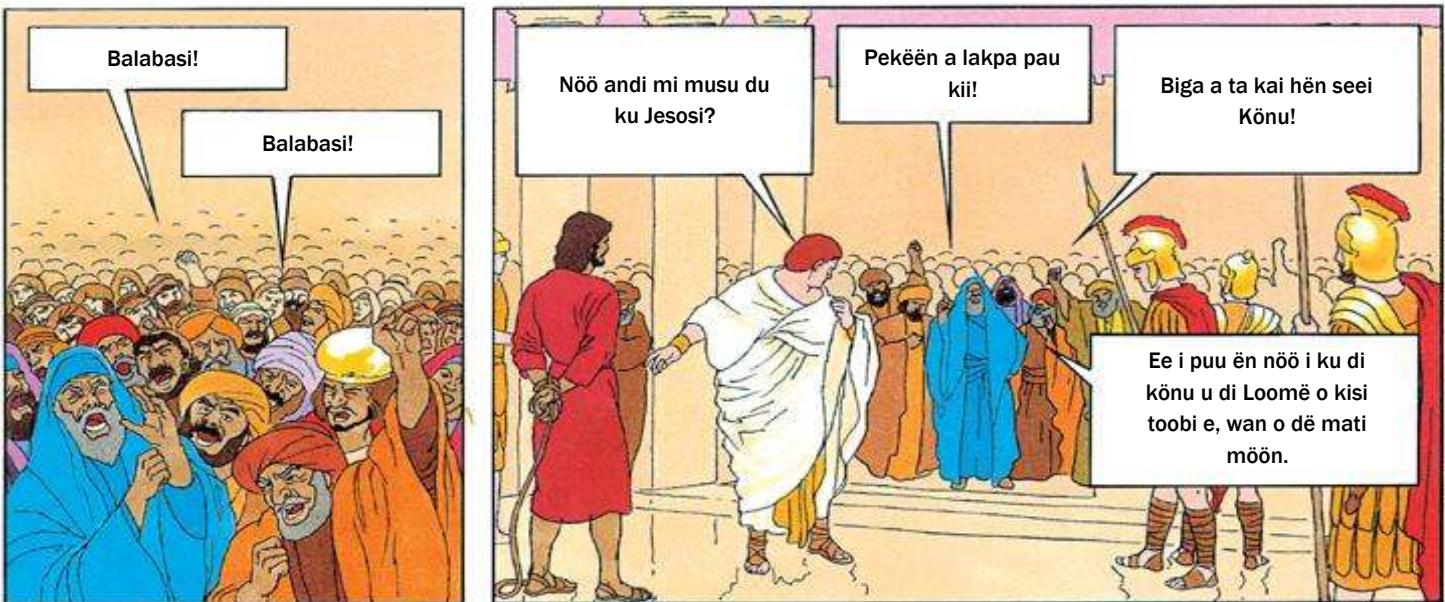
Mi ko a
goonliba, u
lei sëmbë an
da tuu!

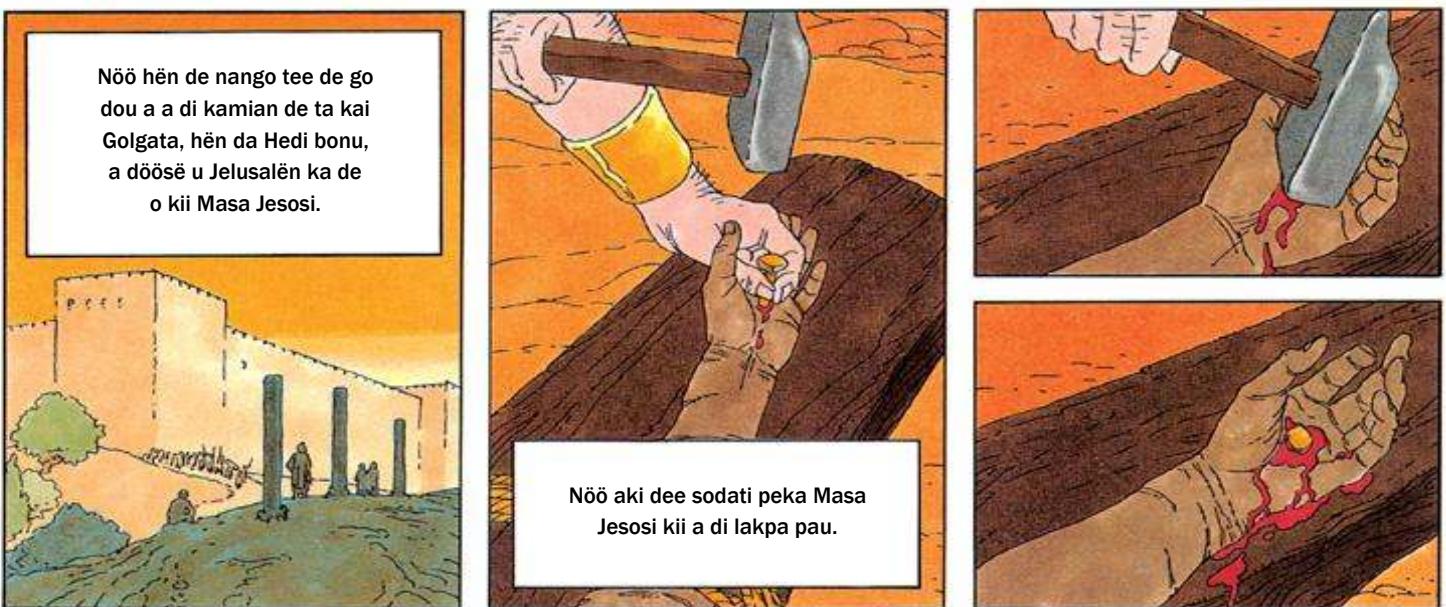
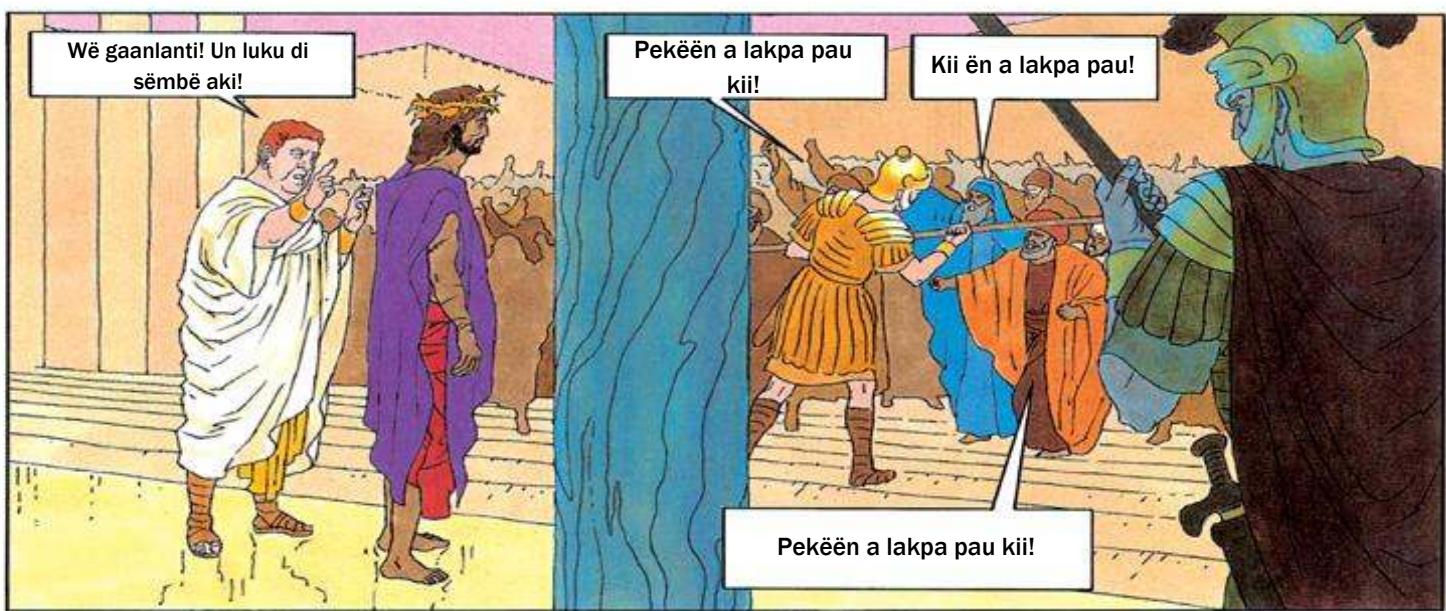
Tuu?
Andi seei de ta kai tuu?

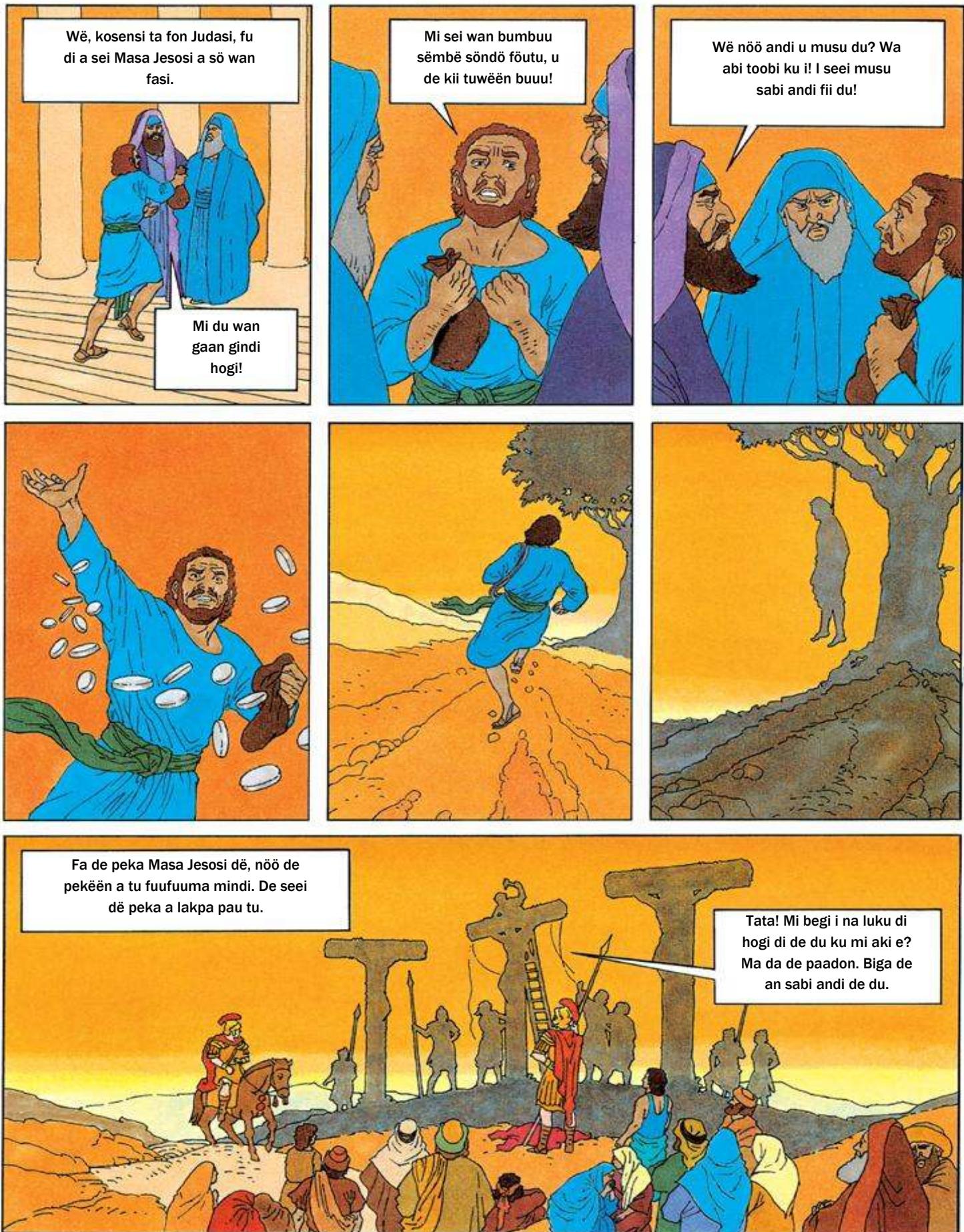

Wë ma feni fôtu a di sëmbë un
tja ko aki faa musu dëdë e! Ma a
hiniwan Pasika piizii, di guwenti
dë taa u ta puu wan sëmbë a
dunguwosu. Nöö ambë un kë u
mi puu di pasi aki? Balabasi
nasö di Könu fuunu aki!

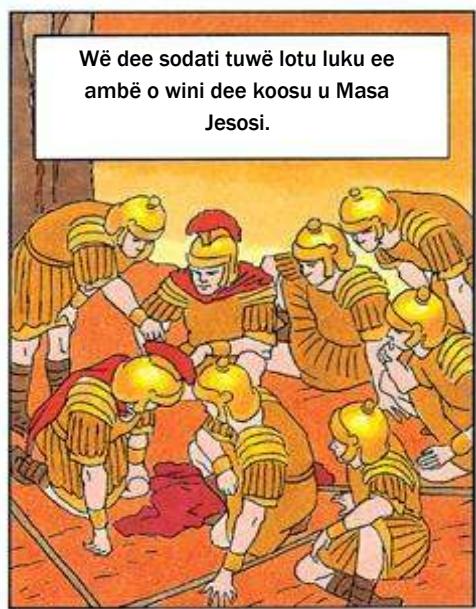
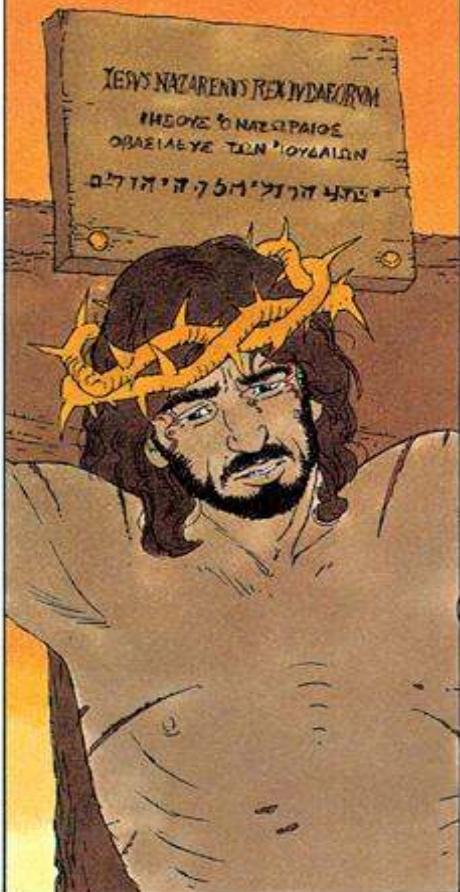

A di lakpa pau hedi u Masa Jesosi, Pilati mbei de sikifi wan paanga buta taa: Disi da Jesosi, di könu u dee Dju.

De da Masa Jesosi wan soni faa bebe u puu sinkii hati. Ma an kë bebe di soni.

Wë dee sodati tuwë lotu luku ee ambë o wini dee koosu u Masa Jesosi.

Aai, baa! A bi ta heepi oto sëmbë!
Wë nöö an sa heepi en seei nö?

Wë puu i seei a di lakpa pau, nöö i puu u tu, nö?

Womi! Ja fëëe Masa Gadu, nö?
Mi ku i ta kisi sitaafu, fu dee hogi dee u du. Ma di womi aki an du hogi wan daka u de sitaafu en.
Nöö kaba ku di soni i ta taki dë!

Tuutuu, mi taki da i e, taa tide seei mi ku i o dë a Paladëisi!

Fanafu 12 juu, te go miti 3 juu
sö, hii di kondë dungu "piii,
kankan".

Di mama u Masa Jesosi ku Johanisi di
bakama fëen bi taampu zuntu ku di
lakpa pau.

Mama! Luku di womi
mii fii dë e! Womi!
Luku i mama dë e!

Gadu! Gadu!
Andi mbei i disa mi wanwan
sö u du?

Dëewata..... kisi
mi!

Taata! Mi buta di a Akaa u mi
a i maun e!

A....kaba!

A di 3 juu sonuhati, di Masa Jesosi dëdë kaa. Nöö hën wan sodati go suti ën ku lanza nëën bandja papai. Hën buuu ku wata ta kule "jööö" sö ta kumutu nëën sinkii.

Nöö naandë i si taa Masa Jesosi dëdë tuu.

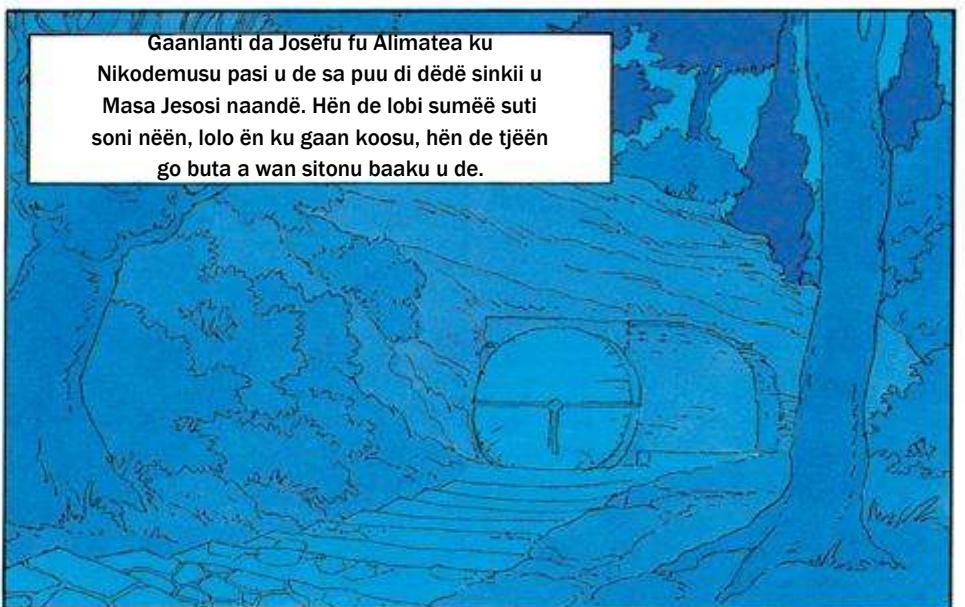
A sikifi a Masa Gadu Buku kaa taa: 'De o tjëen go kii kumafa de ta tja wan piki sikapu go kii.....'

'De dëen makei, suti ën hii ën sinkii "bolo bolo", u dee hogi libi fuu hedi.....'
Wë a dëdë kaa.

Wë nöö hën bi da di Heepima di Masa Gadu bi paamusi taa a o manda ko naa otowan?

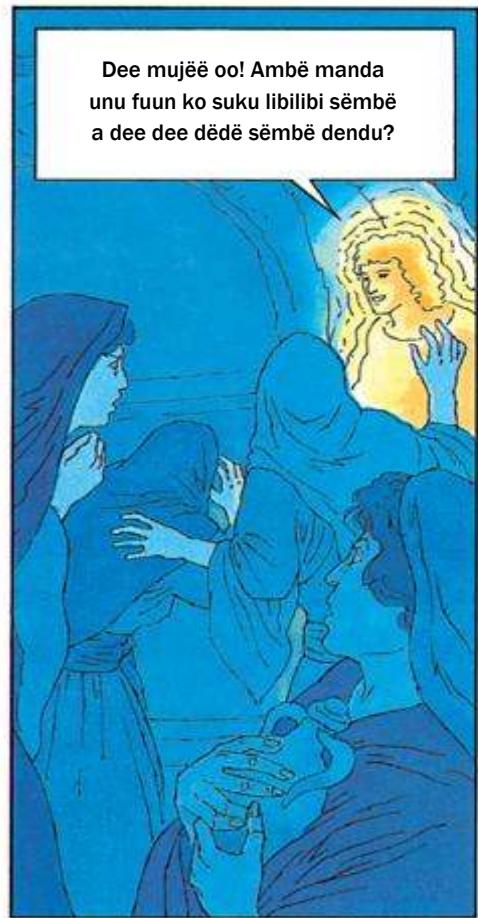
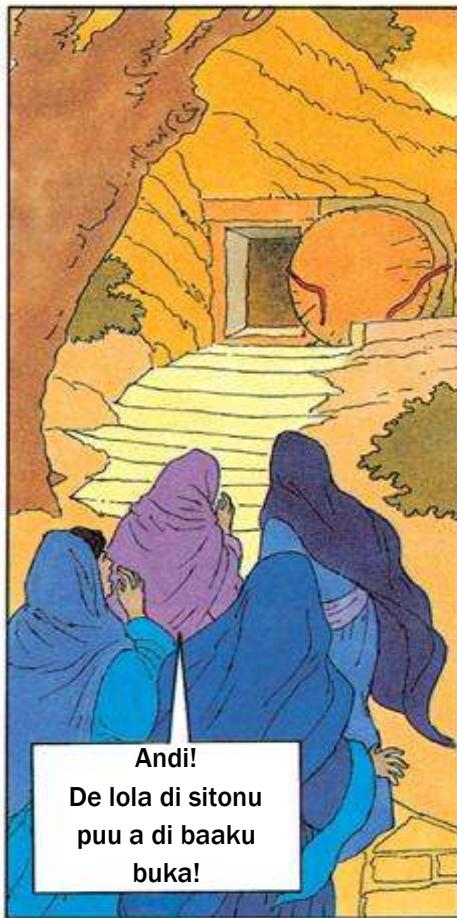

Wë un boo go hakisi gaanlanti ee u sa puu ën tja go bei.

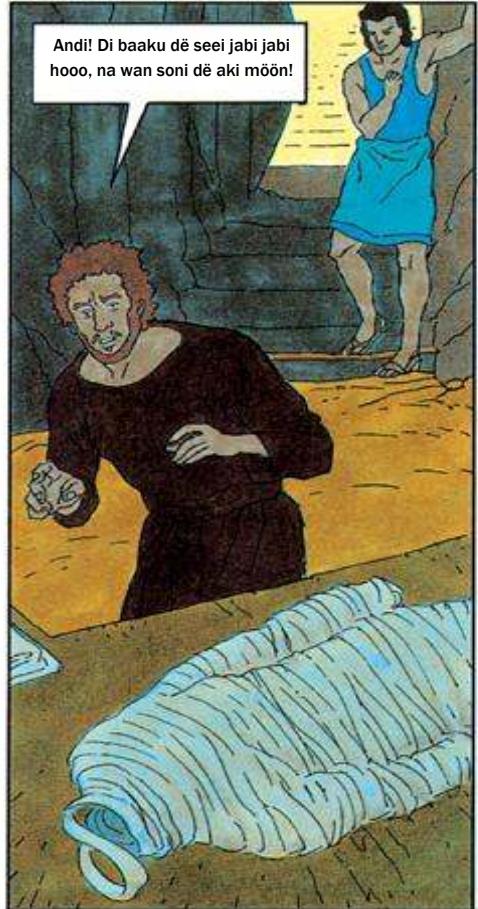
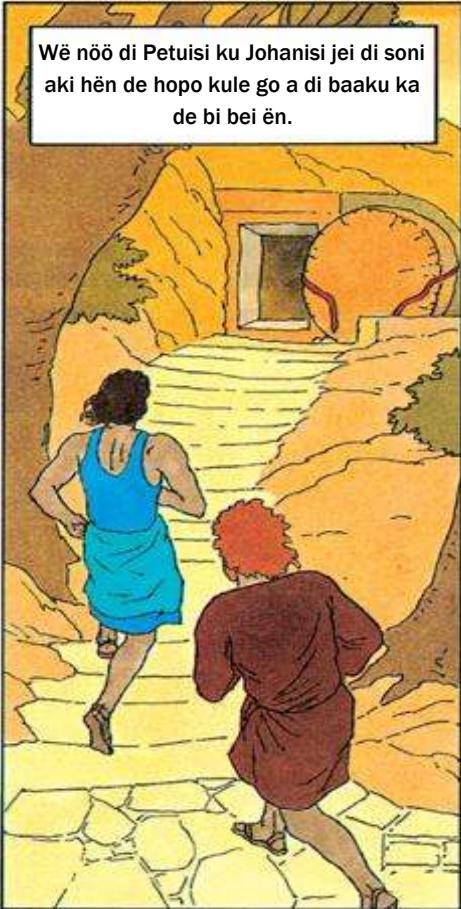

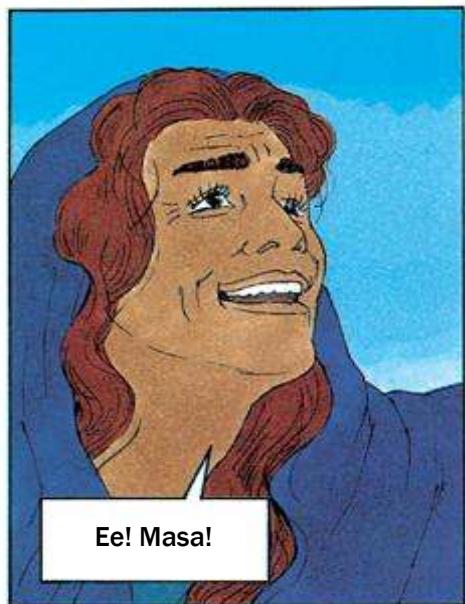
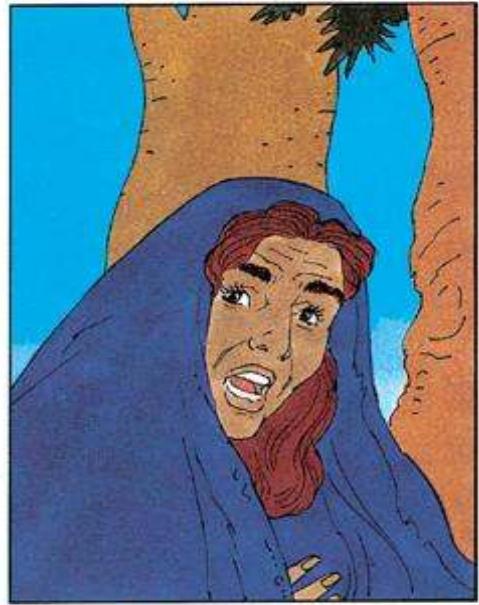
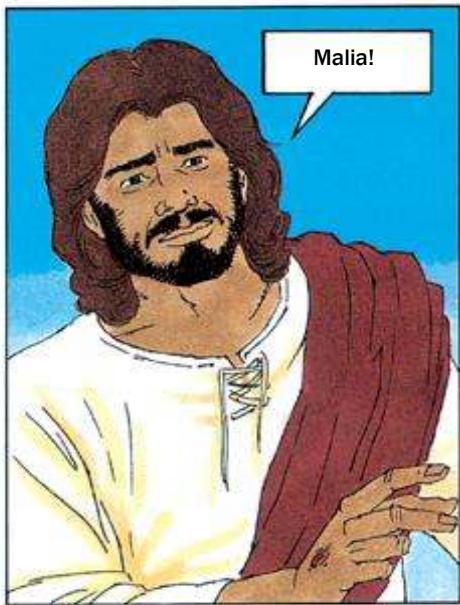
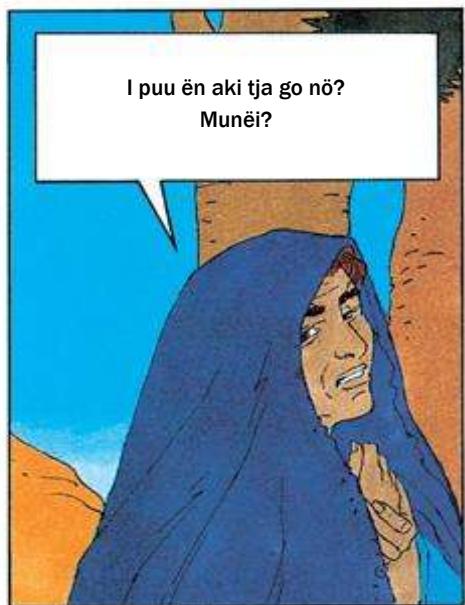
Gaanlanti da Josëfu fu Alimatea ku Nikodemusu pasi u de sa puu di dëdë sinkii u Masa Jesosi naandë. Hën de lobi sumëe suti soni nëën, lolo ën ku gaan koosu, hën de tjëen go buta a wan sitonu baaku u de.

Wë nöö di, di Gaan (Pasika)
daka dë pasa kaa hën wantu
mujëë go a di geebi ka de bei
Masa Jesosi.

Wë nöö di Petuisi ku Johanisi jei di soni
aki hën de hopo kule go a di baaku ka
de bi bei èn.

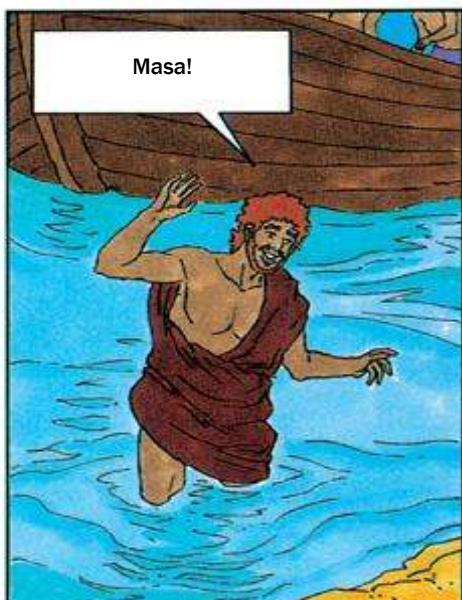
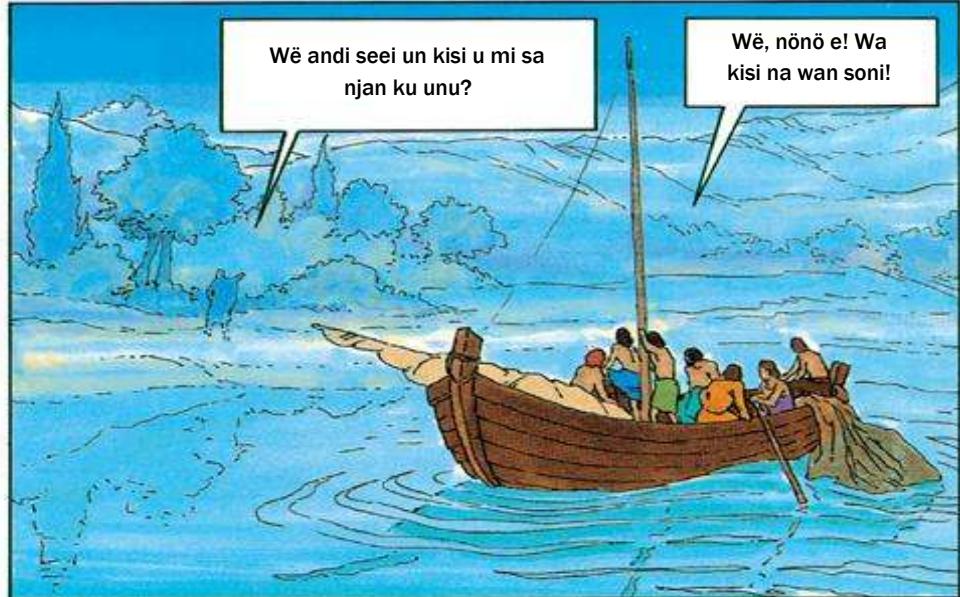

A di wan seei daka dë, nën tu bakama u Masa Jesosi dë ku tjali a hati ta waka nango a wan kamian. Nöö hën wan sëmbë waka ko miti ku de. Hën de ta këë pena makandi u di dëdë u Masa Jesosi.....

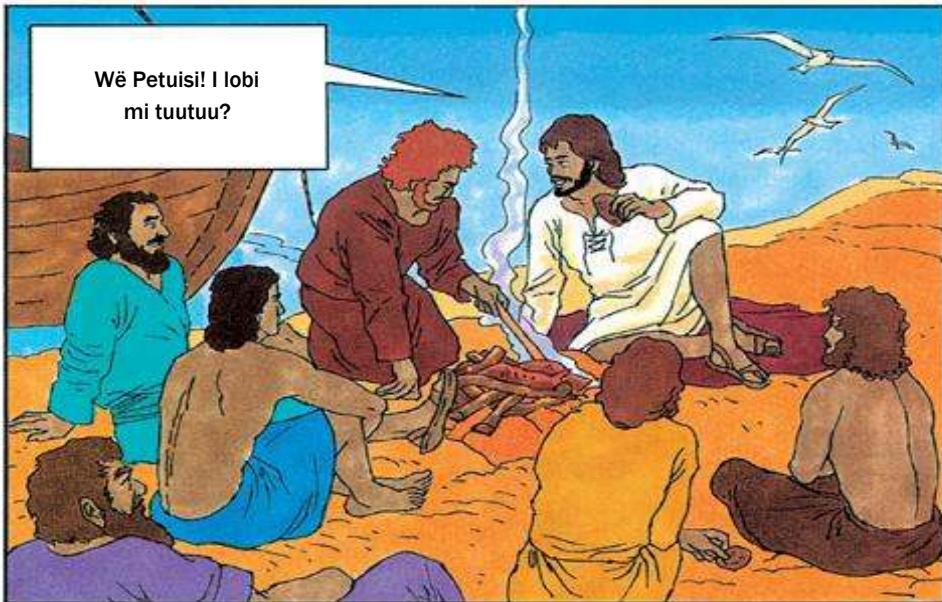
Wan ta biibi dee soni dee tjabukama u Gadu bi taki nö? Un bi musu sabi taa di Paamusi Könu bi musu fu pena bifö a sa go sindo a di könubangi feën, na sö nö? Biga dee soni aki tuu bi dë sikifisikifi a Gadu buku.

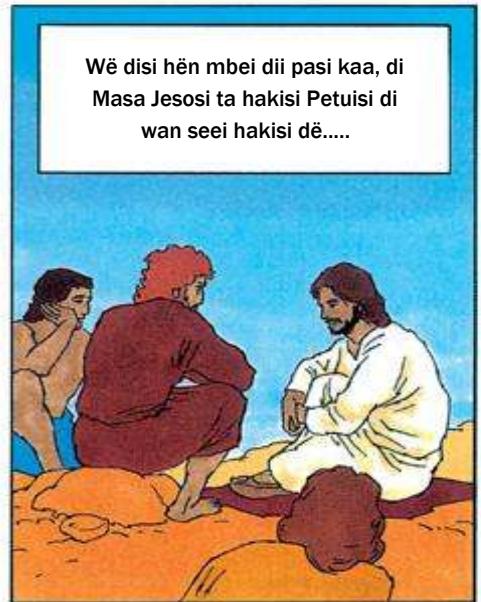
Di Masa Jesosi weki baka a dëdë nöö a tei hii fötenti daka langa ta tjëen seei go lei dee bakama fëën sômëni pasi. Nöö baka u di dë hën a tjëen seei go lei 500 sëmbë a wan kodo kamian makandi. Wan daka, hen wantu bakama fëën dë ta tuwë nëti....

Wë Petuisi! I lobi mi tuutuu?

Wë disi hën mbei dii pasi kaa, di Masa Jesosi ta hakisi Petuisi di wan seei hakisi dë.....

Aai, Masa!
I seei sabi taa, mi lobi i!

Wë nöö i musu sölugu dee
sikapu u mi da mi e!

Un ko go ku
mi!

Mi kisi hii makiti a liba ala ku goon aki tuu. Nöö un musu ta waka a dee kondëkondë u goonliba ta paaja di buka Mi da hii sëmbë, be de bia ko dë bakama u mi kuma unu. Nöö un musu dopu de a di në u mi Tata ku di në u di Mii fëen aki ku di në u di Akaa u mi Tata tu. Nöö un musu ta lei de u de piki hii dee soni tuu dee mi manda unu fuun musu du kaa.

Pakisei di soni aki bunu:
Mi dë ku unu hiniwanten, u te a kaba u goonliba!

Baka di a kaba u fan ku dee bakama fëen sö, hën a hopo go a Masa Gadu a liba ala. Masa Gadu tei èn puu aki, tja go nëén ala. Ma bifö a hopo go, hën a taki da dee bakama fëen taa wan daka a o toona ko baka a goonliba u ko kuutu libisëmbë.

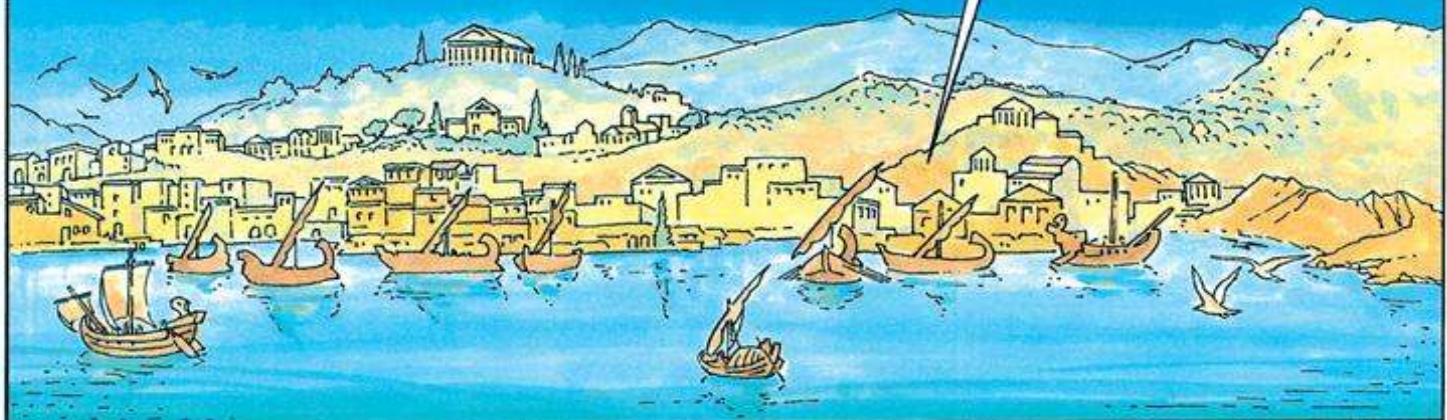
Dee bakama u Masa Jesosi fika a Jelusalén naandé, ta begi. Nöö hën wan apaiti Akaa ko a de liba. Disi dë di Akaa u Masa Gadu, di bi dë a Masa Jesosi hën seei ko a de a dee bakama fëen. Nöö a mbei de ko toon wan sootu pei njunjun sëmbë, ta kotögi taanga seei ku kaakiti.

Wë dëdë kondë aan di kaakiti u tapëen buta dë u nöömö. Biga Masa Gadu weki én, tja ko a libi baka. Nöö hën a tei én tja go nëen a liba ala, nöö hën da di fosu sëmbë di feni di lô hei dë a Masa Gadu.

Dee bakama u Masa Jesosi ta waka ta konda di bunu njunsu winsi fa sömëni pei soni ta miti de seei.

Masa Jesosi da di Womi mii u Masa Gadu, e!

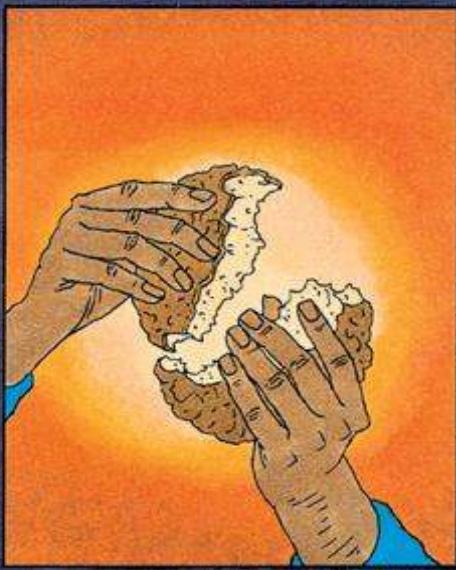
Nöö söseei de ta sikifi di Bunu Njunsu aki buta a biifi ta manda go da oto sëmbë tu.

Sen an ta kisi mi fa mi ta tja di Bunu Njunsu aki. Biga di Kaakiti u Masa Gadu hën puu sëmbë a dee hogi du u de basu seeka de buta kumafa a kë.

Wë di bosikopu u Masa Jesosi aki paaja go a hii di goonliba kaa. Nöö hën mbei fa u dë aki a hii së dee sëmbë dee ta waka a Masa Jesosi baka ta ko makandi. De ta lesi de Gadu Buku ta begi maknadi. De ta njan di bëëë ta bebe di win ta mëni di dëdë u Masa Jesosi. Gadu kë taa di lobi di dë a de hati denu musu dë u si a de libi.

Masa Jesosi libi a di fasi,
taa di pakisei u Masa Gadu
di abi ku libisëmbë, ko
limbo da hiniwan sëmbë.

Boo tei ën u bigi u di lobi di
Masa Jesosi lobi u, nöö u
saka u seei, nöö u begi ën!

Biga Masa Gadu lobi libi
sëmbë sö tee, a da de di
wan kodo womi mii fëën
di abi. Nöö ee wan sëmbë
i ta biibi a di Mii fëën aki
liba nöö ja o lasi go kaba a
sösö möönsö, ma i abi di
libi u teego kaa.

MÖÖN HIA SONI U MASA JESOSI.

I abi fö sëmbë dee dë kotoigima u di fa Masa Jesosi bi libi a goonliba aki, hiniwan u de sikifi wan buku u di libi fëen. Nöö a dee fö buku aki tuu de taki soni u di Bunu Njunsu fëen. (a Gadu Buku).

MATEOSI wan u dee tuwalufu bakama u Masa Jesosi, di bi ta pii lantimöni a Kapenaumi. Nöö a bi foondo sömëni sëmbë taa Masa Jesosi ta mökisi ku dee lö taku libi sëmbë dë. Nöö sömëni u dee oto dee a sikifi u Masa Jesosi, a si ku än seei wojo.

MAIKUSI seei sikifi wan u dee buku di taki soni u di Bunu Njunsu u Masa Jesosi. Di womi aki bi njönku a di ten di Masa Jesosi bi ta waka lontu Isaëli köndë. Ma bakaten, hën a waka ku Petuisi a sömëni kamian. Nöö di Petuisi sikifi wan u dee biifi fëen, hën a taa Maikusi "Mi womi mii". Ma bakaten hën Paulosu ku Maikusi waka lontu wooko tu." Di Paulosu aki hën da di sëmbë di bi ta tja di wöötü u Masa Gadu a di pisi u goonliba de ta kai Eloupa."

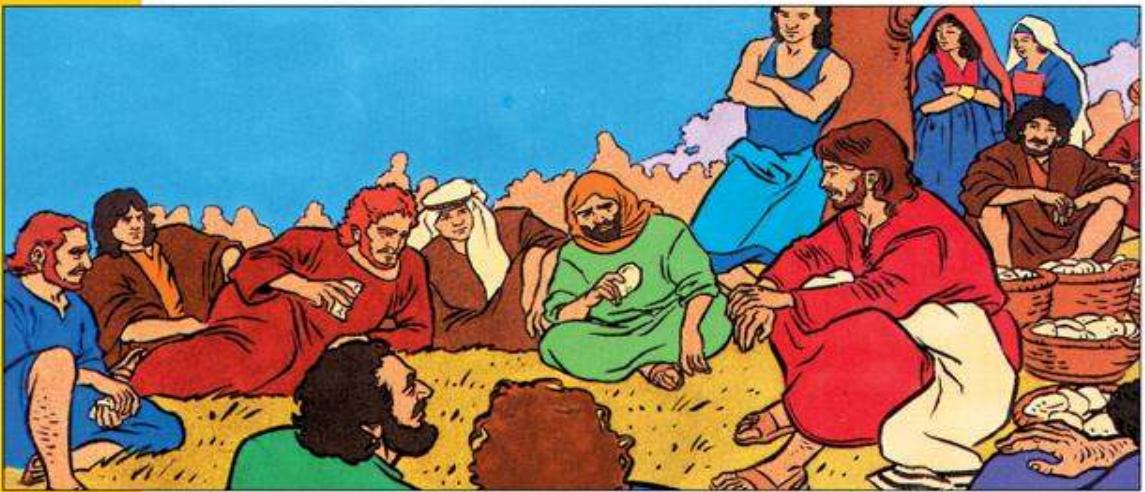
LUKASI, hën seei sikifi wan dee fö buku di ta taki soni u di Bunu Njunsu u Masa Jesosi tu, winsi fa hën seei an bi waka lontu ku Masa Jesosi. Ma a waka wooko a sömëni kamian ku Paulosu. Söseei a tei än ten, go fan ku sömëni sëmbë di bi si fa Masa Jesosi libi a goonliba aki. Nöö a di fasi aki a feni sömëni oto u Masa Jesosi sikifi. Boiti di buku ka a sikifi u di Bunu Njunsu u Masa Jesosi. Nöö a sikifi wan oto buku möön, u di Masa Jesosi go a liba, fa soni bi waka ku dee biibima dee a disa a baka aki. Di buku aki hën de ta kai "Tjabukama".

JOHANISI, u dee bakama u Masa Jesosi nöö Johanisi wanwan nöö fika wooko ku än te de pekëen a lakpa pau kii. Nöö a di buku di a sikifi seei a taki taa, möön hia soni dë eti di Masa Jesosi du, ma ma sa sikifi de tuu buta a buku. A taki tu taa a sikifi dee soni aki u libi sëmbë musu ko biibi taa Masa Jesosi da di Kônou di Masa Gadu bi paamusi taa a o manda ko a goonliba. Nöö ee wan sëmbë i ta biibi nëen liba nöö i sa feni di libi u teego.

Wë nöö u hii dee bakama u Masa, nöö a djei kuma Johanisi libi möön longi möön dee otowan tuu. Nöö a di gaandi ten fëen seei i toona ko ta si di libi u Masa Jesosi nëen baka. Nöö a si Masa Jesosi ku di waiti di a abi nöönöu kuma womi mii u Masa Gadu a liba ala. Nöö a sikifi di soni aki a di pisi u Gadu Buku de ta kai "AKOALIMBO." A di buku aki i ta si fa soni dë u tee dou kaba u goonliba.

WË U KUMA SËMBË U DI TEN AKI, nöö di oto u Masa Jesosi aki nango ku langa eti e! Aan kaba möönsö! Hii dee höndöhöndö jaa dee pasa te ko dou fa u dë aki, nöö a ta waka a di libi u dee sembe dee tei di biibi. Nöö a sa dou a di libi fii seei tu. Biga Masa Jesosi kë lei i di lobi di a abi da i, söseei a mbei i feni pasi ko sabi hën Tata, Masa Gadu tu. Nöö a di wan seei fasi fa a bi wooko ku dee fosu bakama fëen nöö söseei a ta wooko ku libi sëmbë a di wan seei fasi go dou eti, a o manda di apaiti Akaa fëen ko tei kamian a i libi, nöö joo si wan tooka nöö a mbei i feni wan pei njunjun libi. Di taku libi fii sa bia ko toon bumbuu libi ka wan tooka o feni kamian a i denu së. Ka libi fii bi nango u kaba a söö, nöö a sa tja tooka ko a i libi, fii feni di libi u teego. Gaantangi u Masa Jesosi taa di pakisei di Masa Gadu bi abi ku di libi fii, sa feni kamian.

Disi da di tuutuu woto u Masa Jesosi, di bi pasa 2000 jaa kaa, di a bi ta libi a goonliba aki. Hiniwan sëmbë di ku ën bi miti kaa, a bi ta de wan foondo soni da de. Noo sëmbë an dë di sa du dee soni a ta du ku dee soni dee a ta taki. Hiniwan kamian ka a go kaa a ta du foondofoondo soni. Wë nöö hiniwan sëmbë di tei dee soni a taki dë tuu, ta wai ta mbei gaan piiyii. Ma töku ku hii dee soni dee a du naandë tuu ma wan daka dou hën hii dee soni de tuu ko kaba. Dee felantima fëen kisi peka a lakpa pau kii. Ma i mëni taa di dë da kaba u di woto u Masa Jesosi nö? Kwetikweti! Tei ten nöö i lesi di buku aki, nöö joo si di baka pisi u di woto u Masa Jesosi, di Heepima di Masa Gadu manda ko a goonliba u ko heepi libi sëmbë.